

Til medlemene i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne

Det vert med dette kalla inn til / gjort kjent med møte i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne

Møtestad: Møterom 1, Kommunehuset

Dato: 04.12.2018

Tid: 13:30

Dersom De ikkje kan møte, ber ein om at De melder frå til sentralbordet snarast råd.

Saksliste

Utvals- saksnr	Innhald	Lukka
PS 6/18	Saker til handsaming Kommunedelplan med handlingsprogram - Budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 for Seljord kommune	

Saker til handsaming

**PS 6/18 Kommunedelplan med handlingsprogram - Budsjett 2019 og
økonomiplan 2019-2022 for Seljord kommune**

Seljord kommune

Arkiv: 150
Saksnr.: 2018/1637-2
Sakshand.: Finn-Arild Bystrøm
Direkte tlf.:
Dato: 06.11.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	84/18	22.11.2018
Arbeidsmiljøutvalet	18/18	19.11.2018
Administrasjonsutval	29/18	21.11.2018
Eldreråd		04.12.2018
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	6/18	04.12.2018
Kommunestyret		13.12.2018

Kommunedelplan med handlingsprogram - Budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 for Seljord kommune

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Gul bok - Kommuneplan handlingsdel - Budsjett og økonomiplan 2019 - 2022
- 2 Vedlegg 1 til Gul bok - Oversyn over betalingssatsar for kommunale tenester
- 3 Vedlegg 2 til Gul bok - Momentum Budsjettnotat - Seljord kommune 2019
- 4 Vedlegg 3 til Gul bok - Kostnad vedlikehald vegar og bruer 2019-2028.
- 5 Utdanningsforbundet - Innspel på rådmannen sitt budsjettframlegg
- 6 Fagforeiningane og vernetenesta - Innspel til budsjett

Saksutgreiing:

Innleiing saksgang:

Rådmannen legg fram eit budsjettforslag og forslag til økonomiplan med dei beste anslaga for realistiske inntekter og utgifter som er venta i 2019 og i økonomiplanperioden 2019-2022. Nærmore informasjon og detaljar for saksframleggjet er å finne i vedlagt Gul bok.

Formannskapet/økonomiutvalet vil på sitt møte den 15.11.18 få lagt fram Gul bok med budsjett og økonomiplan 2019 - 2022 som informasjon. I møte 22.11.18 vedtek utvalet si innstilling til kommunestyret. Formannskapets innstilling blir lagt ut til offentleg ettersyn i 14 dagar.

Kommunestyret vil i sitt møte 13.12.18 fatte endeleg vedtak i saka. Kommunestyret vil få framlagt ei sak som tek med seg alle innspel frå andre utvalshandsamingar og høyringsinnspele som har kome inn. Kommunestyrets vedtak blir kunngjort på vanleg måte og Gul bok med eventuelle endringar sendast over til departementet for orientering.

Kommuneplan – Handlingsdel med handlingsprogram, budsjett og økonomiplan 2019 -2022 (Gul Bok) er eit bindande styringsdokument for Seljord kommune. Dette syner korleis målsettingane i kommuneplanen skal bli nådd. Tilbakemelding om framdrift i samsvar med planen skjer gjennom arbeidsprogram, budsjettoversyn, årsrekneskap og årsmelding. Planen med tilhøyrande tilbakemeldingar utgjer kommunen sin internkontroll på øvste nivå i regi av rådmannen. I tillegg førar kommunestyret sjølv kontroll med verksemda gjennom kontrollutvalet.

Innleiing budsjett og økonomiplan 2019-2022:

Seljord kommune har over lang tid hatt ein økonomisk situasjon som balanserer seg på ein knivsegg. Vi har no kome til eit punkt der det økonomiske handlingsrommet er blitt så lite, at rådmannen ikkje klarar å legge fram eit budsjett i balanse for 2019 eller økonomiplanperioden 2019-2022, sjølv med innføring av eigedomsskatt på hus, fritids- og næringseigedom frå 2020.

Det vil i tillegg vera naudsynt å gjera ein reduksjon i drifta, tilsvarande 15 årsverk i økonomiplanperioden 2019-2022.

Rådmannen rår til at det blir sett saman ei arbeidsgruppe som einas om ein detaljera plan med konsekvensanalyse for gjennomføring av desse reduksjonane i årsverk. Då arbeidet vil ha innverknad både på administrativ drift og politiske prioriteringar er det naturleg at reduksjonen vert forankra i administrasjonsutvalet som er eit partssamansatt utval mellom fagforeining, politikarar og administrasjon.

Det er vurdera om man klarer å få laga ein realistisk plan for reduksjon i årsverk før kommunestyrets handsaming 13. desember 2018. Rådmannen trur ikkje det lar seg gjere når man legg til grunn at ein slik prosess treng tid, planlegging, forankring og samspele med dei tillitsvalte, tilsette og administrasjonsvalet.

Rådmannen oppfattar at vi difor ikkje lenger oppfyller villkåra i kommunelova § 60 om å levere eit budsjett og ein økonomiplan i balanse, og difor må pårekna at Fylkesmannen vil underkjende Seljord kommunes budsjett og økonomiplan 2019-2022.

Denne erkjenninga er førande for rådmannens budsjett- og økonomiplanframlegg.

Hovudutfordringar:

I 2018 skrev rådmannen i Gul bok fylgjande::

"Det er har vore store utfordringar å få budsjettet for 2018 og vidare i økonomiplanperioden i balanse. Nedgang i rammeoverføringane frå staten, nedgang i innbyggjartalet, inkl. nedgang i talet på flyktningar, samt vidareføring av vedtak om naudsynne lovpålagte tenester, er faktorar som alle har medverka til kommunen sin økonomi i negativ retning. I tillegg er det stor usikkerhet knytt til fleire faktorar i budsjettet, ikkje minst knytt til mottak av flyktningar. I budsjettet og økonomiplan er det lagt opp til 10 flyktningar per år."

Situasjonen for 2019 forsterkar i all hovudsak biletet frå 2018. Det er fleire faktorar som gjer den økonomiske situasjonen for Seljord vanskeleg frå og med 2019 og ut økonomiplanperioden:

- Tidlegare politiske vedtak om å drive med eit negativt netto driftsresultat, og med ein økonomiplan som legg opp til det sama, sjølv med innføring av eigedomskatt på private hus, fritids- og næringseigendommar

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsresultat	-1,74 %	-2,05 %	-2,98 %	-2,71 %	-3,27 %	-3,12 %

- Urovekkande høg lånegjeld som passerar 300 millionar i økonomiplanperioden, og som er planlagt å fortsatt vekse. Små endringar i rentesats vil medføra større økonomiske utslag enn kva vi er budd for
- Dei frie inntekter (rammetilskot, skatt og inntektsutjamning) syner ein real nedgang i 2019 på omlag 2 mill kr, samanlikna med ramma for 2019 i økonomiplan 2018-2021 (deflatert). Prognosane visar ein ytterligare reduksjon i åra framover i takt med fallande folketal
- Førebinging på at det kjem null flyktningar til Seljord frå 2019, tilsvarande ein reduksjon på 4 mill kr i 2019 og totalt 12 mill kr i økonomiplanperioden
- Varsla auke i innanfor tenesteområde barnevern på omtrentleg 1,2 mill kr
- Ny kommunelov innfører i 2020 ein annan berekningsmodell av nedbetaling av lån enn det Seljord har nytt seg av. Dette gjev ein årleg auke frå 2020 på omlag 3,2 mil kr i avdrag med dagens rentesats
- Nedgang i prognosane for sal av konsesjonskraft i 2020 (-1,4 mill kr)
- Reduksjon i inntekt på 3,5 mill kr på grunn av nedgang i elevtalet på grunnskulen frå dagens 379 til minst 352 i økonomiplanperioden, samstundes som talet på eldre frå 67 år og oppover aukar frå 579 til 653 i same periode
- Ein forventa reduksjon i innbyggartilskot frå 2020 på 1,8 mill kr, i takt med nedgang i innbyggartal

Kommunestyre har i budsjettsaka 14. desember 2017 vedtatt nokre økonomiske handlingsreglar og måltall for budsjett og økonomiplan 2018-2021. Desse er:

I % av driftsinntekter (ca 284 mill kr i økonomiplan perioden)	Anbefalt nivå	Kom.styrets måltall	Økonomiplan 2018-2021			
			2018	2019	2020	2021
Netto driftsresultat	1,75 %	1,75 %	-3,9 %	-2 %	-0,3 %	-0,1%
Dispositionsfond	5 % - 10 %	5 %	2,1 %	1,8 %	2,1 %	2,1 %
Renter og avdrag	2 % - 3 %	3 %	4,7 %	5,4 %	6,0 %	6,3 %
Lånefinansiering av investeringar	50 % - 60 %	50 % - 60 %	62,2 %	71,6 %	78,6 %	68,4 %

Samstundes som kommunestyret vedtok dei økonomiske måltala, vedtek det same kommunestyret eit budsjett og økonomiplan som korkje i inneverande budsjettår eller ut økonomiplanperioden overheldt dei same måltala. Resultatet er at kommunestyret vedtok eit budsjett for 2018 og ein økonomiplan for 2018-2021 utan å løyse grunnleggande utfordringar i Seljord kommune sin økonomi. Dette medfører at vi har valt å styre oss vekk frå vedtekne økonomiske handlingsreglar. I 2019 må vi difor handsama eit økonomisk problem som har bygd seg opp over tid, med markant reduserte inntekter.

Gitt av dei nemte utfordringane finn rådmannen det naudsnyt å anbefale innføring av eigedomsskatt på privat hus, fritids- og næringseigedom frå 2020.

Det blir også naudsnyt å ha ein ny diskusjonsrunde på tenestetilbod, tenestenivå, og kor desse skal ligge i Seljord kommune. For sjølv med innføring av eigedomsskatt visar prognosane i økonomiplanperioden at vi ikkje klarar å balansere budsjetta utan ei endring i tenestetilbod, og/eller ein reduksjon på 15 årsverk i økonomiplanperioden.

Det er summen av utfordringane i reduserte inntekter og eit aukande underskot, som ikkje lar seg kompensere fullt ut med innføring av eigedomsskatt, som gjer det sannsynleg at Fylkesmannen vil underkjenne budsjett og økonomiplan 2019-2022.

Seljord kommune treng å sette fokus på å auke sitt økonomiske handlingsrom og tilpasse sitt aktivitets-, gjelds- og driftsnivå til dei inntektene vi har. Dette krev politisk vilje og handling.

Fylgjande hovudtrekk er vurdera for å balansere budsjett og økonomiplan

Det er forsøkt å finne løysingar som er i samsvar med tidigare politisk vedtak om ikkje å gjera strukturelle grep innanfor programområde 2 – Skule og oppvekst eller innføre eigedomsskatt for private hus, hytter og næringseigedom i denne kommunestyreperioden.

I rådmannens budsjettframlegg i 2018 vart det peika på følgjande;

"Dersom rådmannen i sitt budsjettframlegg skal peike på alternativ til eigedomssatt i den storleiken eigedomsskatten utgjer, er det vanskeleg å sjå for seg løysingar utan at det er ein kombinasjon av strukturelle endringar og reduksjon i årsverk."

Til budsjett og økonomiplan 2019-2022 har faktorane frå 2018 forsterka seg, og det verte naudsynt å anbefale innføring av eigedomskatt for private hus, fritids- og næringseigendommar frå 2020. Anslaget frå 2017 for inntekter av eigedomsskatt på hus, hytter og næringseigedom var på 24 mill kr i økonomiplanperioden.

Budsjett 2019:

Historikk:

På bakgrunn av dei tidligare nemte vedtekne politiske retningsval, vart det forsøkt å løyse budsjett 2019 ved hjelp av ein reduksjon i årsverk. Målet var eit mindreforbruk (eller overskot) på 5 mill kr. Då ville vi oppnå 1,75 % i netto driftsresultat. I september låg det an til å bli eit overforbruk på 10 mill kr i 2019, inkludert innsparingskravet frå kommunestyret på 2,5 mill kr. Differansen vert på 15 mill kr.

For å oppnå eit netto driftsresultat på 1,75 %, måtte ein gjere eit kutt på inntil 15 årsverk berre i 2019. Det visa seg at konsekvensane av ein slik reduksjon på eit år, ville gå kraftig utover lovpålagnede oppgåver og ville resultera i ein uforsvarleg reduksjon i kommunens tenestetilbode. Ein reduksjon på 15 årsverk på eit driftstår ville i praksis ha betydd ein strukturell endring både innanfor programområdane 2 (Skule og oppvekst) og 3 (Helse og omsorg). Dette fordi ein ikkje fann løysingar for eit så stort kutt i programområda, samstundes som ein skulle oppretthalde alle funksjonar innanfor alle tenester.

Nå situasjon:

Når dei kjente inntektene og utgiftene for budsjett 2019 er klare i november, ligg vi på -4 mill kr (inkludert 2,5 mill kr i kommunestyrets innsparingskrav). Differansen på å oppnå 1,75 % i netto driftsresultat er på rundt 9 mill kr. Rådmannen finn det svært vanskeleg og i praksis urealistisk å gjere kutt i drifta som gir oss eit netto driftsresultat på 1,75% i 2019.

For å koma i balanse med budsjett 2019 foreslår rådmannen ein reduksjon i drifta på inntil 6 årsverk med heilårsverknad. Rådmannen tilrar at bruk av disposisjonsfond i denne samanheng kun nyttast for å kompensere for gapet mellom det man sparar for når årsverka er redusert, og heilårsverknaden årsverka har på budsjettet.

Det er likevel økonomiplanperioden som set oss på den største prøva.

Økonomiplan 2019-2022:

Ambisjonen bør vera ein markant kursendring på Seljord kommunes økonomiske retning. Ein bør i løpet av neste økonomiplanperiode, 2019-2023 ha høgt fokus for å kome i samsvar med dei økonomiske parametrane kommunestyret har vedteke.

Slik økonomiplanen ligg føre vil underskotet auke markant utover økonomiplanperioden. Årsaka til dette er at inntekter som vi tidlegare fekk, no har falle bort eller er i ferd med å falle bort.

Her kan ein nemne:

- Bortfall av inntekter for 10 flyktningar i 2019 (-4 mill kr)
- Antatt bortfall av skjønnsmiddel frå 2020 (-2 mill kr)
- Endring i avdragsbereking frå 2020 (-3,2 mill kr)
- Redusert innbyggartilskot frå 2020 (-1,8 mill kr)
- Nedgang i prognosane for sal av konsesjonskraft i 2020 (-1,4 mill kr)

Bortfallet i inntekter både i 2019 og ut økonomiplanperioden har gjort det naudsynt for rådmannen å rekne med innføring av egedomsskatt på private hus, fritids- og næringseigedommar frå 2020. Sjølv med innføring av egedomsskatt vil underskotet vere betydeleg utover i økonomiplanperioden.

	2019	2020	2021	2022
Budsjett	-3 950 000	-7 597 000	-9 207 000	-8 632 000
Egedomsskatt	0	5 000 000	8 000 000	11 000 000
Sum	-3 950 000	-2 597 000	-1 207 000	2 368 000
Netto driftsresultat	-2,98 %	-2,71 %	-3,27 %	-3,12 %

Prognosane i økonomiplanperioden 2019-2022 visar at vi ikkje klarar å balansere budsjetta utan ei endring i tenestetilbod, og/eller ein ytterlegare reduksjon i årsverk. I tillegg bør ein gå gjennom tidlegare politiske vedtak med løvningar som gjev ein auke i drift, og som anten kan bli teken bort eller ikkje effektuert fordi dei ikkje er sett i verk.

For å balansere økonomiplanen foreslår rådmannen at ein må gjere ein reduksjon gjennom heile økonomiplanperioden på inntil 15 årsverk, fordelt slik på fylgjande år:

	2019	2020	2021	2022	Totalt årsverk
Redusering i årsverk¹	6	5	3	1	15
Budsjett underskot inkl egedomskatt	-3 950 000	-2 597 000	-1 207 000	2 368 000	
Reduksjon i talet på årsverk	4 050 000	3 375 000	2 025 000	675 000	
Sum drift²	100 000	778 000	818 000	3 043 000	

¹ Gjennomsnittssummen på eit årsverk er sett til 675 000 kr.

² Eit netto driftsresultat på 1,75% er i 2018 tall omlag 5,2 mill kr

Investeringar:

Kommunen har framleis store investeringsbehov, først og fremst innan skulesektoren. I tillegg til nye tiltak i 2019, er det fleire av investeringstiltaka som ikkje vart realisert i 2018 og som derfor er vidareført. Sett i ljós av kommunen si høge lånegjeld og behov for nye investeringar, bør kommunen ta stilling til om ikkje-effektuerte vedtak skal opp til ny politisk vurdering. Det er gjort harde prioriteringar frå rådmannen si side. Nokre tiltak er forskyvd ut i tid, andre er tatt ut med ein tanke om å sette tæring etter næring. Det viktigaste punktet her er;

- Skulepakka er tatt ut av økonomiplanperioden. I staden aukar ein summen for vedlikehald slik at ein får utført naudsynt vedlikehald og lukka byggetekniske avvik.
- Bygging av ny brannstasjon er tatt ut, og i staden anbefaler rådmannen ein leigeperiode på 5 år i dei lokala vi leiger i dag.
- Labyrinten på Eventyrøy, turvegen langs med Nesbukti og grunnerverv i Lomodden er tatt ut, med grunngjeving om at vi må prioritere å få betre kontroll på Seljord si lånegjeld og økonomisk handlingsrom, og difor i høgare grad prioritere våre primæroppgåver

Det er mange udekte behov i organisasjonen både innan drift og investeringar, som ikkje er med i rådmannen sitt budsjettframlegg. Nokre tiltak som ikkje er tatt med tenderar opp mot kritisk naudsynt, men grunna den økonomiske stoda har ein ikkje sett grunnlag for å ta dei med.

Disposisjonsfond:

Eit måltall på 1,75 % i netto driftsresultat betyr at vi skal unnlate å bruke 1,75 kr av kvar 100 krone vi har til disposisjon. I staden bør ein sette dei inn i eit sparefond (disposisjonsfond). Eit årleg netto driftsresultat på 1,75 % tilsvarar rundt 5,2 mill kr for Seljord i 2017-tal.

Ved inngangen til 2018 sto det 14,7 millionar kr på disposisjonsfondet. Det er vedtatt å bruke 6,5 mill kr av disposisjonsfondet for å dekke opp drifta i 2018. Når budsjettet er lagt for 2019 står det pr 6. november 2018 att 4,7 mill kr igjen på disposisjonsfond.

Disposisjonsfondet har vert nytta til for å få driftsbudsjettet i balanse. Dette er langt i frå ynskjeleg, då disposisjonsfondet primært bør bli nytta til;

- Eigenandel ved investeringar
- Uføresette hendingar innanfor kommunen sitt ansvarsområde
- Å møte eksterne endringar, som til dømes vedtak om lovpålagte tenester som ein ikkje har klart å sjå på førehand.
- Handsame ei renteauke utover det ein har sett på førehand

I forslag til å løyse budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 førelås det difor ikkje å nytte seg av disposisjonsfond for å saldere budsjetta generelt. Viss det skal brukast, så kun for å kompensere for gapet mellom det man sparar for når årsverka er redusert, og heilårsverknaden årsverka har på budsjettet.

Eigedomsskatt:

Det er i dag eigedomsskatt på verk og bruk, noko som saman med sal av konsesjonskraft i 2017 gav oss fylgjande inntekt:

	Rekneskap 2017
Sal av konsesjonskraft	3 760 262
Naturresursskatt	4 485 400
Konsesjonsavgifter	1 940 615
Eigedomsskatt av kraftanlegg	6 480 992
Sum i kr	16 667 269

Totalt utgjorde inntekter fra eigedomsskatt på verk, bruk og kraft 5,6% av brutto driftsinntekter i Seljord.

Eigedomsskatt for private hus, fritids- og næringseigendom var i 2017 rekna til å kunne gje ein inntekt på rundt 24 millionar kr i økonomiplanperioden 2018-2021. For å kunne skrive ut eigedomsskatt må ein gjennomføre eit naudsynt arbeid med taksering av eigedommar. Dette vil nok ta vel eit år å gjennomføre. Takseringa er vurdert til å koste 1,75 millionar kr.

Ved innføring av allmenn eigedomsskatt på private hus, fritids- og næringseigendom, må ein gjere eit skilje på innføringa. Sidan vi alt har 7 % på eigedomsskatt for verk og bruk, vil næringseigendom også få 7 % ved første år for innføring.

For private hus og fritidseigendom er det ein trappemodell for innføring av skatten. 1 % det første året og ein vekst på 1 % dei neste åra. Antatt inntekt i eigedomsskatt rekna i 2017 tal:

	2019	2020	2021	2022	Totalt i økonomiplan
Antatt inntekt	0	5 000 000	8 000 000	11 000 000	24 000 000

I statsbudsjett for 2019 er det foreslått å redusere makssatsane på eigedomsskatt for private hus og fritidseigedommar frå 7% til 5 %. Dette er ein reduksjon i Seljords potensielle inntekter på 6 mill kr.

Meir om eigdomskatt, grunnlagsbereking og taksering i Gul bok.

Rådmannen si tilråding:

I samsvar med kommunelova § 45 nr. 3 vert årsbudsjett for 2019 lagt ut til alminneleg ettersyn i 14 dagar før den vert handsama av kommunestyret.

I samsvar med kommunelova § 44 nr. 7 vert økonomiplan med framlegg til vedtak lagt ut til alminneleg ettersyn i 14 dagar før planen vert handsama i kommunestyret.

Rådmannen rår formannskapet/økonomiutvalet til å legge følgjande framlegg til vedtak fram for kommunestyret:

1. Kommunestyret vedtek Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan slik det går fram av dokumentet Gul bok 2019 – 2022.
2. Det blir gjennomført ein reduksjon på inntil 15 årsverk i økonomiplanperioden. Reduksjonen handsamast av administrasjonsutvalet. Rådmannen leiar ein arbeidsgruppe som innstiller til administrasjonsutvalet.
3. Det skal sjås på Seljord kommunes sitt tenestetilbod, tenestenivå, og kor desse skal ligge i framtida. Rådmannen skal legge fram ein sak til kommunestyre til budsjett og økonomiplan 2020-2023
4. Politiske vedtak med budsjettmessige konsekvensar som ikkje er effektuera stoppas, og blir vurdera på nytt
5. I medhald av eigedomsskattelova § 3 første ledd bokstav c, vert det skrive ut eigedomsskatt på verk og bruk med 0,7% av eigedomsskattetaksten. Vedtekten for eigedomsskatt i Seljord kommune som er vedtatt av kommunestyret 13.12.2012, skal gjelde for eigedomsskatteåret 2019, jamfør eigedomsskattelova §10. Det er tre terminar for betaling av eigedomsskatt jamfør eigedomsskattelova § 25.
6. Frå og med 2020 vert det skrive ut eigedomsskatt i medhald av eigedomsskattelova § 3 a, dvs. på alle faste eigedomar i heile kommunen.
7. Nytt låneopptak i 2019 kr 26.410.000. Lånegjelda vert avdrege i samsvar med "minste tillatne avdrag" som er lik "attståande vekta levetid på kommunen sine anleggsmidlar", for tida omlag 31 år.
8. Investeringsbudsjettet vert vedteke slik det går fram av budsjettering 2A og 2B, med at summen for investeringstiltak (inkl. avdrag, utlån, andelar og avsetjingar) er i 2019 kr 29.814.000
9. Driftsbudsjettet vert vedteke på netto programområdenivå slik det går fram av budsjettkjema 1A og 1B.

10. Kommunale avgifter vert vedtekne etter prinsippet om sjølvkost. Innan VARF-området vert sjølvkost rekna ut i frå prinsippet om 100% dekningsgrad. Innan plan, bygesak, oppmåling og Matikkellova, skal ein i løpet av ein tre års periode nå prinsippet om 100 % dekningsgrad, med ein opptrapping frå 80 % i 2019 til 100 % i 2021.

[--- slutt på innstilling ---](#)

Handsaming i Formannskap/økonomiutval - 22.11.2018

Nytt punkt 5 i rådmannens tilråding:

- a) For egedomsskatteåret 2019 skal det skrivast ut egedomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, jf. egedomsskattelova § 3 første ledd bokstav c.
- b) For egedomsskatteåret 2019 skal det òg skrivast ut egedomsskatt på eit "særskilt fastsett grunnlag" i samsvar med overgangsregelen til egedomsskattelova §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2019 vere lik 6/7 av differansen mellom egedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaka av at produksjonsutstyr- og installasjonar ikkje skal reknast med i grunnlaget for verk og bruk, som frå og med 2019 blir rekna som næringseigedom.
- c) For egedomsskatteåret 2019 skal det vidare skrivast ut egedomsskatt på bygningar og grunnareal for verk og bruk som frå og med 2019 blir rekna som næringseigedom, så langt desse var omfatta av egedomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2018, jf. overgangsregelen til egedomsskattelova §§ 3 og 4 andre ledd.
- d) Den alminnelege egedomsskattesatsen for skatteåret 2019 er 7 promille, jf. egedomsskattelova § 11 første ledd.
- e) Egedomsskatten vert skriven ut i tre terminar, jf. egedomsskattelova § 25 første ledd, med forfall 20. mars, 20. juli og 20. november.
- f) Siste alminnelege taksering i kommunen var i år 2009. Kommunestyret har for egedomsskatteåret 2019 vedteke å oppjustere takstane med 10 % i medhald av egedomsskattelova § 8 A-4 om kontorjustering.

Felles framlegg frå AP, H, SP og V:

Formannskapet legg rådmannen sitt budsjettframlegg til grunn og vil koma tilbake til konkrete endringsframlegg til kommunestyret 13. desember.

Samrøystes vedteke.

Vedtak i Formannskap/økonomiutval - 22.11.2018

Formannskapet legg rådmannen sitt budsjettframlegg til grunn og vil koma tilbake til konkrete endringsframlegg til kommunestyret 13. desember.

Handsaming i Arbeidsmiljøutvalet - 19.11.2018

AMU ser med bekymring på føresetnad for budsjett 2019, der det kjem fram tydeleg behov for å skjære mykje ned på bemanning for å kome i økonomisk balanse. Signala frå rådmannen om nedskjering gjev grunn til bekymring for konsekvensane dette får for kvaliteten i tenestene som kommunen primært skal levere. I tillegg ser AMU med bekymring på konsekvensane dette får for arbeidsmiljøet og sjukefråværet.

Eventuelle nedskjæringer må foregå i opne prosessar for heile organisasjonen og etter gjeldande lov- og avtaleverk.

Vedtak i Arbeidsmiljøutvalet - 19.11.2018

AMU ser med bekymring på føresetnad for budsjett 2019, der det kjem fram tydeleg behov for å skjære mykje ned på bemanning for å kome i økonomisk balanse. Signala frå rådmannen om nedskjering gjev grunn til bekymring for konsekvensane dette får for kvaliteten i tenestene som kommunen primært skal levere. I tillegg ser AMU med bekymring på konsekvensane dette får for arbeidsmiljøet og sjukefråværet.

Eventuelle nedskjæringer må foregå i opne prosessar for heile organisasjonen og etter gjeldande lov- og avtaleverk.

Handsaming i Administrasjonsutval - 21.11.2018

ADMU er opptatt av at dei reduksjonar i stillingar som måtte bli vedtatt, blir gjennomført etter gjeldande lovverk og regelverk. Administrasjonsutvalet ber også om at rådmannen gjennomfører dette i arbeidet i tett og god dialog med arbeidstakarorganisasjonane.

Vedtak i Administrasjonsutval - 21.11.2018

Administrasjonsutvalet er opptatt av at dei reduksjonar i stillingar som måtte bli vedtatt, blir gjennomført etter gjeldande lovverk og regelverk. Administrasjonsutvalet ber også om at rådmannen gjennomfører dette i arbeidet i tett og god dialog med arbeidstakarorganisasjonane.

Utskrift til:

FK Fylkesmann i Telemark Postboks 2603 3702 Skien
Fylkesmannen i Telemark

Seljord kommune

Kommuneplan – Handlingsdel

*Med handlingsprogram, budsjett
og
økonomiplan med kommentarar 2019 – 2022*

Gul bok

*Rådmannen sitt framlegg
til
handsaming i formannskapet*

15. og 22. november 2018

Innhald

Innleiing	3
Rådmannen si vurdering og langsiktige tilråding	4
Hovudutfordringar:	4
Rådmannens anbefaling:	5
Handlingsprogram til samfunnsdelen av kommuneplanen 2019-2022	7
Hovudtema 1, Seljord i vekst.....	7
Hovudtema 2, Det gode livsløp i Seljord.....	16
Hovudtema 3 , Berekraftige Seljord	29
Budsjett 2019 og økonomiplan 2019 - 2022	43
Budsjettskjema 1 A og 1B Driftsbudsjettet	43
Budsjettskjema 2 A - Investeringsbudsjettet.....	45
Budsjettskjema 2 B - Investeringsbudsjettet.....	46
Økonomisk oversyn - Drift	47
Økonomisk oversyn - Investering	49
Kommentrar til budsjett 2019 og økonomiplanperioden 2019-2022.....	51
Innleiing	51
Økonomiske målsettingar	51
Disposisjonsfond.....	53
Skatt og rammetilskot (såkalla "frie inntekter")	54
Kraftinntekter	55
Utbute frå aksjeselskap	56
Eigedomsskatt	56
Kommunale eigedomsavgifter (gebyr for vatn, avløp, renovasjon og feiring/tilsyn)	58
Brutto lånegjeld.....	59
Finanskostnader	60
Investeringar	63
Programområde 1 Sentraladministrasjon og fellesutgifter/-inntekter	66
Programområde 2 Skule og oppvekst	69
Programområde 3 Helse og omsorg.....	75
Programområde 4 Samfunnsutvikling og drift	86

Innleiing

Dette dokumentet kalla "Gul bok" inneholder handlingsprogrammet for 2019-2022, forslag til budsjett for 2019 og økonomiplan fram til 2022. Det er kommunestyre som vedtek budsjett og økonomiplan 13. desember 2018. Handlingsprogrammet tek utgangspunkt i kommuneplanen sine målsettingar og den økonomiske politikken legg føringar for kva som kan realiserast innafor 4 års perioden, vis kommunestyre fylgjar opp med naudsynte økonomiske midlar.

Del 1 av Gul Bok er handlingsprogram, del 2 er budsjett og økonomiplan med kommentarar.

Handlingsdelen er heimla i Plan- og bygningslova jf. § 11, om kommuneplan. Handlingsdel til samfunnsdelen av kommuneplanen vert omtala som "konklusjonen på korleis kommuneplanen skal følgjast opp". I planen skal det vera fokus på utfordringar og tilrådde planar som skal utarbeidast, samt prosjekt og einskildsaker, dei neste 4 åra.

Plan- og bygningslova § 11 – Kommuneplan: "Kommuneplanen skal ha ein handlingsdel som angir korleis planen skal følgjast opp dei fire påfølgjande år eller meir, og reviderast årlig. Økonomiplanen etter kommuneloven § 44 kan inngå i handlingsdelen". Handlingsdelen skal innehalde eit program for å gjennomføre kommuneplanens samfunnsdel for dei fire neste budsjettåra. Kommunen sin økonomiplan skal inngå i handlingsdelen. Planlagde tiltak og økonomiske prioriteringar vert knytte saman.

Pbl §11-3: "Kommuneplanens handlingsdel gjev grunnlag for kommunen si prioritering av ressursar, planleggings- og samarbeidsoppgåver og konkretiserer tiltaka innanfor kommunen sine økonomiske rammer." Betre handlings- / detaljplanleggingsgrunnlag for politikarar, administrasjon og innbyggjarane i kommunen. Betre økonomisk styring. Betre samhandling mellom administrasjonen og den politiske leiinga.

I det kommunale plansystemet er "Handlingsdel med økonomiplan" ein viktig "motor" for sortering og prioritering av tiltak framsette i delplanane. Tiltaka som vert prioriterte i planen skal medverke til at måla i kommuneplanen vert nådde.

Budsjett og økonomiplan byggjer på det som i budsjettverktøyet Arena vert kalla *konsekvensjustert budsjett*. Konsekvensjustert budsjett vert sett opp på bakgrunn av justert budsjett frå året før (2018), med lønsjustering og prisvekst, dvs. at det er lagt inn tal for reelle driftskostnader og løn til dei årsverka som avdelingane disponerer. Hovudpoenget med konsekvensjustert budsjett er å budsjetterte kva det vil koste å drive Seljord kommune i 2019 slik som tenestetilboden er i dag med dei inntektene ein kan vente å få i 2019. I tillegg består konsekvensjustert budsjett av vidareføring av politiske vedtak, og konsekvensar av andre interne justeringar som til dømes flytting av ansvar for vaksenopplæring og flyktningstenesta frå PO 1 til PO2. Tiltak som avvik frå grunnlaget i konsekvensjustert budsjett er omtalt i kommentardelen til kvart programområde. I tillegg til konsekvensjustert er det innan kvar programområde satt opp fleire tiltak, desse har i litra grad blitt tatt med i rådmannen sitt budsjettframlegg, og går fram av vedlegg til Gul Bok.

Rådmannen si vurdering og langsiktige tilråding

Seljord kommune har over lang tid hatt ein økonomisk situasjon som balanserer seg på ein knivsegg. Vi har no kome til eit punkt der det økonomiske handlingsrommet er blitt så lite, at rådmannen ikkje klarar å leggje fram eit budsjett i balanse for 2019 eller økonomiplanperioden 2019-2022, sjølv med innføring av eigedomsskatt på hus, fritids- og næringseigedom frå 2020.

Det vil i tillegg vera naudsynt å gjera ein reduksjon i drifta, tilsvarende 15 årsverk i økonomiplanperioden 2019-2022.

Rådmannen oppfattar at vi difor ikkje lenger oppfyller vilkåra i kommunelova § 60 om å levere eit budsjett og ein økonomiplan i balanse, og difor må pårekna at Fylkesmannen vil underkjende Seljord kommunes budsjett og økonomiplan 2019-2022.

Denne erkjenninga er førande for rådmannens budsjett- og økonomiplanframlegg.

Hovudutfordringar:

Rådmannen har fleir gonger tidligare varsle at ein burde stramme inn og sikre ein forsvarleg økonomisk drift og buffer over tid. Statestikken visar at dei økonomiske kurvane for Seljord har variert tildels kraftig over ein 10 års periode. At man politisk gjer sine prioriteringar har rådmannen forståing og respekt for. Det er likevel ein rådmanns oppgåve å opplyse om konsekvensane av disse prioriteringane, og handlingsrommet det gjer vidare.

Det er fleire faktorar som gjer den økonomiske situasjonen for Seljord vanskeleg frå og med 2019 og ut økonomiplanperioden:

- Tidlegare politiske vedtak om å drive med eit negativt netto driftsresultat, og med ein økonomiplan som legg opp til det sama, sjølv med innføring av eigedomskatt på private hus, fritids- og næringseigendommar

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Netto driftsresultat	-1,74 %	-2,05 %	-2,98 %	-2,71 %	-3,27 %	-3,12 %

- Urovekkande høg lånegjeld som passerar 300 millionar i økonomiplanperioden, og som er planlagt å fortsatt vekse. Små endringar i rentesats vil medføra større økonomiske utslag enn kva vi er budd for
- Dei frie inntekter (rammetilskot, skatt og inntektsutjamning) syner ein real nedgang i 2019 på omlag 2 mill kr, samanlikna med ramma for 2019 i økonomiplan 2018-2021 (deflatert). Prognosane visar ein ytterligare reduksjon i åra framover i takt med fallande folketal
- Førebuing på at det kjem null flyktningar til Seljord frå 2019, tilsvarende ein reduksjon på 4 mill kr i 2019 og totalt 12 mill kr i økonomiplanperioden

- Varsla auke i innanfor tenesteområde barnevern på omtrentleg 1,2 mill kr
- Ny kommunelov innfører i 2020 ein annan berekningsmodell av nedbetaling av lån enn det Seljord har nytt seg av. Dette gjev ein årleg auke frå 2020 på omlag 3,2 mil kr i avdrag med dagens rentesats
- Nedgang i prognosane for sal av konsesjonskraft i 2020 (-1,4 mill kr)
- Reduksjon i inntekt på 3,5 mill kr på grunn av nedgang i elevtalet på grunnskulen frå dagens 379 til minst 352 i økonomiplanperioden, samstundes som talet på eldre frå 67 år og oppover aukar frå 579 til 653 i sama periode
- Ein forventa reduksjon i innbyggartilskot frå 2020 på 1,8 mill kr, i takt med nedgang i innbyggartal

Rådmannens anbefaling:

Vedta Gul bok med fylgjande presiseringar for å få balanse i:

Budsjettet 2019:

- Avgrense nye tiltak som førar til auke i drift
- Avgrense nye investeringstiltak
- Redusere med inntil 6 årsverk med heilårsverknad i 2019, kombinert med
- Bruk av disposisjonsfond for å oppnå helårsverknad på kutt i årsverk
- Dagens nyttiggjering av eigedomsskatt å verker og bruk fortsett
- Føreslårte justeringar i kommunalegebyr vedtaks

Økonomiplanperioden 2019-2022:

- Avgrense nye tiltak som førar til auke i drift
- Avgrense nye investeringstiltak, med fokus på;
- Fylgje ein plan for å oppnå kommunestyres tidigare fatta økonomiske handlingsmål
- Holde fokus på å redusere lånegjeld, slik at man betre er i stand til å handsame nye avskrivingsreglar og ein renteauke på inntil 3%
- Dagens nyttiggjering av eigedomsskatt på verker og bruk fortsett. I tillegg gjennomførast;
- Taksering av privathus, hytter og næringseigendom i 2019 og innføre eigedomsskatt for privathus, fritidseigendom og næringseigendom frå 1. januar 2020
- Redusere talet på årsverk med 6 i 2020 og 3 i 2021 og 1 i 2022, eller i den grad det er naudsynt for å dekke gapet etter inntekt frå eigedomsskatt.

Balanse gjev ikkje 1,75 % i netto driftsresultat. For å oppnå dette målet, må ytterligare tiltak settast inn.

Rådmannen rår til at det blir satt saman ein arbeidsgruppe beståande av fagforeiningar, vernetenesta og administrasjonen som utarbeida ein detaljera plan og konsekvensanalysar for gjennomføring av disse reduksjonane i årsverk. Rådmannen leiar denne gruppa.

Sidan konsekvensane for ein reduksjon vil ha innverknad på både administrativ drift og politiske prioriteringar, anbefala rådmanen at det er det partssamansatt administrasjonsutvalet som tek avgjerd til arbeidsgruppas tilråding.

Seljord kommune

Handlingsprogram til samfunnsdelen av kommuneplanen 2019-2022

Hovudtema 1, Seljord i vekst

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	tidsramme	Rullering ny periode
1.1 Seljord skal vere ein attraktiv kommune for næringsliv, slik at tal på arbeidsplassar får ein ekstra vekst på 20 pr. år.	1.1.1 eit variert, attraktivt og konkurransedyktig handelssenter med næringar som også styrker tettstaden, spesielt med vekt på verdiskaping i handel og service	1.1.1.1 Samarbeide tett med Seljord næringslag i utvikling av ulike sentrumssatsinger	RM	Kontinuerleg	Kontinuerleg
	1.1.2 utvikling av basisnæringer som kompletterer eksisterande næring og som er framtidssfokusert og klimavennleg	1.1.2.1 Fylgje opp satsing på samarbeidet/ pilot om utvikling av betre miljøteknisk vatn og avløpshandtering på Århusmoen i samarbeid med Telemark Technologies. 1.1.2.2 Fylgje opp næringsetableringer på Århusmoen og i Nordbygdi 1.1.2.3 Samarbeide/tilrettelegge for pilotprosjekt for utvikling av nye metodar for produksjon av massivtre	RM RM RM	2018-2020 Kontinuerleg 2018-2019	2019-2020 Kontinuerleg Avslutta

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	tidsramme	Rullering ny periode
		1.1.2.4 Kommunen skal spisse sin innsats når det gjeld utvikling av basisnæringer, dette for å få best mogeleg kraft i sin innsats i bruk av næringsfond og anna stønad til næringsdrivande	K-styret	2018-2021	2019-2022
1.2 Seljord skal vere ein attraktiv kommune å bu i og flytte til, slik at det blir 100 ekstra til flyttarar fram til 2030.	1.2.1 utvikle infrastruktur og areal for attraktive bustadområde og for nyetablering og vidareutvikling av næringslivet i kommunen	1.2.1.1 Stimulere til god framdrift av private reguleringsplanar for nye tomter og leilegheiter 1.2.1.2 Vurdere konsekvensar av nye lokaliteter for kommunehus, 1.2.1.3 Deltaking i program for fortetting med kvalitet i Telemark 20I8- I9 1.2.1.4 Gjennom kommunens arealplanlegging, syte for at det er tilstrekkeleg med attraktive næringsareal i kommunen, 1.2.1.5 I samarbeid med private, syte for at det til ein kvar tid er attraktive næringslokale i kommunen	RM RM/K-styret RM RM/K-styret RM/K-styret	Kontinuerleg 2018 2018-2019 Ved rullering Kontinuerleg	Kontinuerleg 2023-2026 2019 2020 Kontinuerleg

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	tidsramme	Rullering ny periode
	1.2.2 ei bustadutvikling som skal oppretthalde og utvikle bustadareal generelt og leggje til rette for fortetting i pressområda spesielt, og som best mogleg forvaltar arealbruken i område med offentlege og private teneste- og servicetilbod	1.2.2.1 Vurdere meir myndighets utøving frå kommunen i reguleringsplanarbeid for å få sanert falleferdige hus. 1.2.2.2 Bruke utbyggingsavtaler som verktøy for å sikre bygging av mindre leilegheiter i sentrum 1.2.2.3 Utgreie ulike måtar å organisere kommunens eigedomsmasse med mål om ei langsigktig og forsvarleg eigedomsforvaltning.	RM/K-styret RM/K-styret RM	Kontinuerleg Kontinuerleg	Kontinuerleg Kontinuerleg 2023 - 2026

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	tidsramme	Rullering ny periode
1.3 Seljord kommune skal vere ein attraktiv arbeidsplass, ein positiv pådrivar for næringsutvikling og auka regional satsing og samarbeid.	1.3.1 samarbeid med nabokommunar for å styrke regionen, samt delta aktivt i regionale samarbeidsorgan med prioritet på tydeleg samfunnsutvikling	1.3.1.1 Delta i interkommunale prosjekt og anna samarbeid, som er relevante i høve til målsetjinga 1.3.1.2 Få på plass ein overordna strategi for digitalisering. 1.3.1.3 Delta i felles digitaliseringssstyre 1.3.1.4 Delta i interkommunalt samarbeid innan skatt og innkrevjing 1.3.1.5 Utgreie interkommunalt samarbeid innan innkjøp 1.3.1.6 Ferdigstille kompetanseplan for Seljord kommune 1.3.1.7 Delta i KS-BTV-prosjektet "Nytt blikk" mot ein heiltidskultur i Seljord kommune 1.3.1.8 Bidra til god organisering, samarbeid og nettverk for regional vekst i saman med næringssjefskollegiet i Vest Telemark der fokus er å skape samarbeidskultur og optimisme 1.3.1.9 Revidere kommuneavtala med Telemark fylkeskommune 1.3.1.10 Vurdere meir bruk av forpliktande partnarskapsavtalar for å få styrka samarbeid i	RM/K-styret RM/K-styret RM RM RM/K-styret RM RM RM/K-styret K-styret K-styret	Kontinuerleg 2018 2018 2018 2018 2018 2018 Kontinuerleg 2018 Kontinuerleg 2020 Kontinuerleg/ved rulling av avtalar	Kontinuerleg 2019 Kontinuerleg Ferdig Ferdig 2019 Kontinuerleg 2020 Kontinuerleg/ved rulling av avtalar

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	tidsramme	Rullering ny periode
		regionen 1.3.1.11 Delta i forpliktande kompetansesamarbeid mellom kommunane i VT, fylkesmannen og USN.	RM		2019
	1.3.2 Møtestad Seljord, slik at kommunen saman med turist- og handelsnæringane utviklar rolla og legg til rette som det godt vertskap for besökande	1.3.2.1 Vere aktiv part i å følgje opp tiltak og sikre samhandling mellom aktørane i Møtestad Seljord 1.3.2.2 Vidare satsing på vertskapskurs for dei som driv i besøksnæringar 1.3.2.3 Vurdere etablering av eit servicetorg ved merkantil avdeling på kommunehuset	RM RM RM/K-styret	Kontinuerleg Kontinuerleg 2018	Kontinuerleg Kontinuerleg 2019
	1.3.3 å legge til rette for fleire statlege arbeidsplassar til kommunen og regionen	1.3.3.1 I samarbeid med Vest Telemark rådet, sjå på korleis fleirkjernestrukturen i Vest Telemark kan vere eit fortrinn for å sikre statlege arbeidsplassar i kommunar og regionen	RM/K-styret	2019	2019

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	tidsramme	Rullering ny periode
	1.3.4 å legge til rette for eit næringshagemiljø som supplerer næringsliv og andre aktørar i kommunen og regionen	1.3.4.1 Fylgje opp tidlegare kommunale vedtak gjennom regelmessige møte og rapportering, samarbeide om konkrete prosjekt 1.3.4.2 Syte for at det er gode rutinar for rettleiing og rådgjeving mellom verkemiddelapparatet hjå kommune og næringshagemiljøet 1.3.4.3 Vurdere å gje økonomisk bistand dersom ein ser at dette er naudsynt 1.3.4.4 Sikre at næringshagane yter bistand for å sikre meir innovasjon og kompetanseutvikling innafor eksisterande bedrifter	RM RM K-styret RM/K-styret	Kontinuerleg Kontinuerleg 2018 Kontinuerleg	Kontinuerleg Kontinuerleg 2023-2026 Kontinuerleg

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	tidsramme	Rullering ny periode
	1.3.5 å legge til rette for gründerverksemde r og innovasjon innanfor bransjar som til dømes miljøteknologi, vasskraft, kreative næringar, lokalmat og foredlingslinjer	1.3.5.1 For å minske risiko og stimulere til vekst innafor desse bransjane skal kommunens næringsfondsmidlar prioriterast brukt til dette	K-styret	2019	2019
	1.3.6 ein kommuneadminist rasjon som tek sikte på effektivitet og som bidrar til samarbeidskultur og optimisme i eigen organisasjon	1.3.6.1 Auke administrasjonsressursen ved alle skulane og halde fram med gjeldande leiarstruktur i skule og bhg 1.3.6.2 Utarbeide gode rutinar for publikumsmottak med fokus på rask og effektiv behandling av spørsmål 1.3.6.3 Auka bruk av digitale verktøy 1.3.6.4 Utarbeide plan for utvide delegasjon/ kompetanseheving frå kommunalsjef til avdelingsleiarnivå	K-styret RM RM	2018 2018 2018 - 2021	Utgår Ferdig Kontinuerleg Ferdig

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	tidsramme	Rullering ny periode
	1.3.7 ein kommune der folkevalte og administrasjon saman utgjer eit sterkt fagmiljø som er tufta på tillit og som oppfattast samstemt og samarbeidsvillig i møte med næringsliv, friviljuge organisasjonar og innbyggjarar	1.3.7.1 Vurdere å leige nye lokalar for kommuneadministrasjonen. Sjå på arealformål jamfør vedteken KDP for Seljord sentrum	K-styret	2018	2023 - 2026
	1.3.8 aktiv bruk av digitale og sosiale media for å få fram bodskap om at Seljord er ein god stad å bu, besøke og etablere næring	1.3.8.1 Vurdere bruk av heimesida til kommunen utifrå ein overordna digital strategi 1.3.8.2 Vurdere nytt prosjekt for å fremje sal av gardsbruk 1.3.8.3 Aktivt arbeid for utvikling av breiband og mobilnett for heile kommunen	RM K-styret RM/K-styret	2018 2019 Kontinuerleg	2019 2023-2026 Kontinuerleg

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	tidsramme	Rullering ny periode
	1.3.9 å skape nye attraksjonar og tilbod som bygger opp under visjonen Seljord – det gode vertskap	1.3.9.1 Utarbeide kommunikasjons- og mediestrategi som byggjer opp under visjonen Seljord –det gode vertskap 1.3.9.2 Arbeide aktivt for å økonomisk realisere fullføring av "bygdetråkk" (turvegen med tilhøyrande aktivitetsområde)	K-styret	2018	2019
	1.3.10 arbeide for at strategiane i denne kommuneplanen vert konkretisert og utdjupa gjennom kommuneplanen sin arealdel, og dannar grunnlaget for sektorplanar og tematiske planar.	1.3.10.1 Deltaking i nettverk/prosjekt "kunnskapsbasert strategisk planlegging" i regi av Telemarkforsking 1.3.10.2 Få på plass KDP for skule og oppvekst og for helse –og omsorg	RM	2018	2019

Hovudtema 2, Det gode livsløp i Seljord

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
2.1 Seljord skal tilby gode barnehagar og skular	2.1.1 engasjerte og kompetente tilsette som skal vere delaktige i utvikling av gode oppvekstvilkår for born og unge i kommunen	2.1.1.1 Tilsette i grunnskulen skal få tilbod om deltaking i den statlige vidareutdanningsordning a 2.1.1.2 Leiarar i barnehage og skule skal få tilbod om deltaking i relevant leiarutdanning 2.1.1.3 Tilsette i barnehage og skule skal få tilbod om relevant vidareutdanning og etterutdanning, jf. lokal kompetanseplan	RM/K-styret RM/K-styret RM/K-styret	2018 2018 2018	2020 (Vidareført i St.prp.1 KD) 2019 2019

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.1.2 ein skule med godt læringsmiljø og høg kvalitet på bygg og uteområde	2.1.2.1 Vidareutvikle skolemattilbodet med omsyn til kvalitet og lokalitet. Vurdere skulematordning ved alle skulane frå og med hausten 2018. 2.1.2.2 Gjennomføre naudsynte tiltak og godkjenne skulane etter forskrift om miljøretta helsevern i skule og bhg 2.1.2.3 Sikre elevar og tilsette eit arbeidsmiljø i samsvar med lov og forskrift. 2.1.2.4 Arbeide for meir fysisk aktivitet og kosthald i skulekvardagen: - "Liv og røre" 2.1.2.5 Innføring av fem dagar skule for alle elevar frå hausten 2018, samt vurdere innhald og organisering av skuledagen til beste for elevane sitt faglege og sosiale læringsutbytte. 2.1.2.6 Utarbeide digital	RM/K-styret RM/K-styret RM/K-styret RM K-styret RM/K-styret	2018-2019 2018 2018 - 2020 2018 2018 2018	2023-2026 2020 2021 2019 2019 Ferdig

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
		strategiplan for sektoren og ta i bruk nye digitale verktøy i skule og bhg. 2.1.2.7 Utvide samarbeidet med skulehelsetenesta slik at tenesta får ein sterkare førebyggande funksjon. 2.1.2.8 Tilpassa opplæring skal vere eit grunnleggande prinsipp for heile opplæringa. 2.1.2.9 Elevane skal gjennom arbeid med entreprenørskap utvikle metodekompetanse for å få til nyttenking, setje eigne idear om til røynsle, utnytte lokale ressursar og sjølv bli ein ressurs i samfunn-, kultur og arbeidsliv i lokalmiljøet sitt. 2.1.2.10 Det skal vere eit særskilt fokus på samarbeid mellom SFO ved Flatdal skule og Seljord barneskule	K-styret RM RM RM	2018 2018 2018 2018	2019 Kontinuerleg 2019 Ferdig

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.1.3 kvalitet og kompetanse i barnehagen med god pedagogtettleik	2.1.3.1 Sikre at lokal bemanningsnorm for barnehagane gjeld heile barnehagedagen. 2.1.3.2 Vurdere ekstra ressursar til matservering i barnehagane 2.1.3.3 Vidareføre rettleiing av tilsette i barnehagane i Seljord og delta i fagleg samarbeid om rettleiing i region VT. 2.1.3.4 Lokal Rammeplan må reviderast i tråd med ny nasjonal Rammeplan og endringar i Lokalsamfunnet 2.1.3.5 Vidareutvikle rutinar for overgangar mellom barnehage- skule og mellom barnetrinn og ungdomstrinn.	K-styret RM/K-styret RM RM RM	2018-2021 2018-2021 2018-2021 2018-2019 2018-2019	2023-2026 2023-2026 Kontinuerleg 2019 2019

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.1.4 tidleg innsats for born i førskulealder og skulealder	2.1.4.1 Alle skulane skal vere dysleksivennlege skular frå hausten 2018 2.1.4.2 Barneskulane skal ha særskilt fokus på metodikk, organisering og ressursinnsats på 1. til 4. trinn 2.1.4.3 Kommunen skal ta i bruk lesesenteret sin nasjonale satsing "Språkløyper" i barnehage og skulen.	RM RM RM	2018 2018-2021 2018-2019	2020 2021 Ferdig
2.2 Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester	2.2.1 at samordning av tenester og brukarfokus står sentralt i kommunen sin tenestestrategi	2.2.1.1 Etablere rutinar for brukarinvolvering for alle tenesteområda innan helse og omsorg 2.2.1.2 Jamlege brukarundersøkingar	RM K-styret	2018 2019	2019 2019

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.2.2 nært samarbeid/samhandling med regionale og statlege institusjonar og kompetansemiljø	2.2.2.1 Vidareføre den interkommunale organiseringa i VT kring samhandlingsreforma 2.2.2.2 Vurdere nærmere moglegheiter for interkommunalt samarbeid i VT om heildøgns bustadløysingar kring brukarar/pasientar med psykiske lidingar/rusproblem	RM RM	Kontinuerleg 2018	Kontinuerleg 2019

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.2.3 å legge til rette for at eldre, sjuke og funksjonshemma får høve til å bu lengst mogleg i eigen heim, eller i ein tilpassa bustad	2.2.3.1 Auke tal på konsultasjonar av lege heime hjå pasienten m.a. i samarbeid med heimenestesta 2.2.3.2 Kartlegge ernæringsstatus for brukarane av omsorgstenesta. 2.2.3.3 Innføre og ta i bruk tryggleiksskapande velferdsteknologi 2.2.3.4 Etablere kvardagsrehabilitering 2.2.3.5 Etablere korttidsplassar i institusjon med fokus på avklaring, kartlegging, rehabilitering og habilitering	RM RM RM/K-styret RM/K-styret RM/K-styret	2019 2018 2019 2019 2019	2019 2019 2019 2019 2019

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.2.4 å dimensjonere helse- og omsorgstenestene i takt med utviklinga lokalt og samfunnet forøvrig	2.2.4.1 Etablere inntil 4 nye plassar for heildøgns omsorg /rehabilitering i omsorgsbustad ved Nesbukti 2.2.4.2 Greie ut alternative løysingar for nytt dagsenter for brukarane innan avdeling for psykisk helse/rus samt kontorløysingar for dei tilsette 2.2.4.3 Førebu innføring av beredskaps-/heimevaktordning for sjukepleiar på natt ved legevakta	K-styret RM/K-styret RM	2018 2019 2018/2019	2023-2026 2023-2026 2019
	2.2.5 bidra til tidleg oppdaging av demens, med tilrettelegging av individuelt retta tiltak til den demente og dei pårørande	2.2.5.1 Fortsette arbeidet med å bygge opp kommunens demensteam med 20 % stillingsressurs 2.2.5.2 Starte pårørandeseskule/ samlingar for pårørande	K-styret RM	2018/2019 2019	2023-2026 2019

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.2.6 velferdsteknologi i utviklingen av helse- og omsorgstenestene	2.2.6.1 Utvikle eit heilskapleg tilbod slik at fleire kan bu lengre heime i eige hus 2.2.6.2 Delta i samarbeid i VT og i fylket/regionen om kompetansebygging og val av/ innkjøp av teknologi/utstyr 2.2.6.3 Inngå i eit samarbeid i fylket/regionen om etablering av velferdsteknologisk responsenter.	K-styret K-styret RM	2020 2018/2019 2018/2019	2020 2019 2019
2.3 Seljord skal legge til rette for meiningsfulle kultur- og fritidsaktivitetar for alle.	2.3.1 At folkehelseperspektivet og universell utforming ligg til grunn i all planlegging og ved gjennomføring av nærmiljøtiltak og på offentlege møteplassar. Det gjeld til dømes teleslynge for hørselshemma og god markering og ledelinjer for svaksynte	2.3.1.1 Søkje om midlar for å gjennomføre UU utbygging av heile turvegen "Bygdetråkk"	RM/K-styret	Ferdig innan 2021	2023-2026

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.3.2 å legge til rette for eit variert og kvalitativt kulturtilbod som gir innbyggjarane moglegheit for deltaking og oppleving gjennom heile livsløpet	2.3.2.1 Planleggje for nytt badeanlegg i Seljord sentrum. Føremål med nytt badeanlegg må vere å sikre tilstrekkeleg og god symjeopplæring 2.3.2.2 Vurdere på nytt å opprette Frisklivsentral på Granvin i tilknytting til Sterke-Nils senteret. Viktig å gje eit heilskapleg og godt helsetilbod i alle aldrar 2.3.2.3 Vurdere ulike tiltak for auka sosial aktivitet og kontakt for dei som bur på institusjon/omsorgsbustad i kommunen m.a. i samarbeid med frivillige organisasjonar. 2.3.2.4 I tillegg til kommunesenteret, skal det fokuserast på gode trivselstilbod i alle grender	RM/K-styret RM RM RM	2021 2019 2018 Kontinuerleg	2023-2026 2023 2020 Kontinuerleg

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.3.3 å syte for at utviklinga av kulturtilbodet skjer gjennom samarbeid med frivillige, med lokale organisasjonar, næringsliv og kulturskulen med tanke på opplevingar, aktivitet, inkludering og førebygging	2.3.3.1 Sikre at aktuelle lag og foreiningar er kjent med kommunale søknadsprosessar 2.3.3.2 Aktivt informere frivillige om tilskottssordningar- Gåvestiftingar, legat og aktuelle fond 2.3.3.3 Kulturskulen skal arbeide for at barn og ungdom i Seljord får møte fleire ulike kulturuttrykk/tilbod enn i dag slik at dei kan utvikle skapande evner og anlegg 2.3.3.4 Kulturskulen skal samarbeide med lokale musikarar, lag og korps til beste for kulturlivet i Seljord. 2.3.3.5 Kulturskulen skal vurdera om dei kan levera lokal del av DKS-tilbodet. 2.3.3.6 Søkje å etablere transport- og ledsagerordningar	RM RM RM/K-styret RM RM/K-styret RM	Kontinuerleg Kontinuerleg 2018/2021 2018/2021 2018/2022 2018	Kontinuerleg Kontinuerleg 2023-2026 2018/2022 2023-2026 2023-2026

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
		<p>til/frå kulturaktivitetar i samarbeid med frivillige organisasjonar for dei som treng det</p> <p>2.3.3.7 Søkje å etablere besøksordningar i samarbeid med frivillige organisasjonar for eldre og sjuke som bur heime eller på sjukeheim</p> <p>2.3.3.8 Etablere konkrete opplegg for å syte for at nye innvandrarar vert inkluderte og integrerte i Seljord-samfunnet</p>	RM RM	2018 Kontinuerleg	2019 Kontinuerleg
	<p>2.3.4 kultur og idrett som satsingsområde for integrerings- og inkluderingsarbeid for alle grupper i kommunen</p>	<p>2.3.4.1 Tett samarbeid med Seljord Frivilligsentral</p>	RM	Kontinuerleg	Kontinuerleg

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
2.4 Seljord skal tilby gode bummiljø, nærmiljø og møteplassar i heile kommunen	2.4.1 skape attraktive møteplassar, der folk ønskjer å vere, og som legg til rette for uorganisert aktivitet for alle aldersgrupper	2.4.1.1 Fullføre satsinga med turvegen "Bygdetråkk" 2.4.1.2 Arbeide vidare med planane om Aktivitetslabyrinten 2.4.1.3 Auka ressursar til vedlikehald av offentlege rom/installasjonar, samt pynting/planting av blomar/grønt anlegg i kommunen	RM/K-styret RM/K-styret K-styret	2018-2021 2019 2019	2023-2026 2019 2023-2026
	2.4.2 at sentrum og grender spelar kvarandre gode, og at frivillig arbeid i lokale lag og organisasjonar har gode vilkår og held fram med sitt viktige arbeid for å gje gode opplevelingar til alle aldersgrupper	2.4.2.1 Stimulere til frivillig arbeid i kommunen gjennom aktivt bruk av kommunens økonomiske verkemiddel 2.4.2.2 Inngå samarbeid mellom lokale idrettslag/Kulturskulen og Seljord idrettslag og SFO for å utvikle aktivitetstilbodet på dagtid for barn på SFO	RM/K-styret RM/K-styret	2018 2018-19	2023-2026 Ferdig

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	2.4.3 arbeide for at strategiane i denne kommuneplanen vert konkretisert og utdjupa gjennom kommuneplanen sin arealdel, og dannar grunnlaget for sektorplanar og tematiske planar	2.4.3.1 Vurdere eigne føresegner i kommuneplanens arealdel som sett ein standard for fysiske uterom og estetikk	K-styret	2018-2019	2020

Hovudtema 3 , Berekraftige Seljord

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
3.1 Seljord skal syte for ein arealbruk med høg arealeffektivitet innafor tettstadsgrensa.	3.1.1 ein langsiktige areal- og utbyggingspolitikk som skal sikre berekraftig bruk av areal- og naturressursar, samt vektlegge eigen identitet tufta på tettstaden si historie i heile kommunen	3.1.1.1 Sikre sårbare naturressursar og vassdrag ved å fylgje opp revisjon av konsesjonsvilkår for Sundsbarm og Seljordsvatnet 3.1.1.2 Deltaking i kompetansehevande samarbeid om kraftsaker i Øvre Telemark	RM RM	Kontinuerleg Kontinuerleg	Kontinuerleg Kontinuerleg

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.1.2 at arbeidet med fortetting skal ha fokus på gode løysingar i kryssing mellom næring (industri/handel), bustad/fritid og tettstadutvikling.	3.1.2.1 Deltaking i program for fortetting med kvalitet i Telemark 2018- I9 3.1.2.2 Fylgje opp vedtekne reguleringsplanar for Vekan og Lomodden	RM RM/K-styret	2018-2019 2018/2020	2019 Kontinuerleg
	3.1.3 at arbeidet med fortetting skal ivaretaka kommunenes rike og kjende kultur og kulturarv, der ein fortettar på kulturminner og kulturmiljø sine premiss og utnyttar dei som ein ressurs	3.1.3.1 Bistå grunneigarar til å ta vare på kulturminne og kulturlandskap. 3.1.3.2 Samarbeide med nettverket for bygningsvern	RM RM	Kontinuerleg Kontinuerleg	Kontinuerleg Kontinuerleg

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.1.4 at tettstaden skal vidareutviklast med fokus på nyskaping, sosiale møteplassar, bulyst, aktivitet og tilrettelegging for eit konkurransedyktig næringsliv	3.1.4.1 Fylgje opp planane på Eventyrøy med Nyskapande aktivitetsarenaer 3.1.4.2 Aktiv bidra til at kommunens strategiar/arealpolitikk i overordna KDP/KP blir fylgt opp ved private reguleringsplanar 3.1.4.3 Bruke utbyggingsavtaler som verktøy for å sikre at rekkjefylgjekrav blir fylgt 3.1.4.4 Utvikle møteplassane utanfor skulane for å leggje til rette for fysisk aktivitet, leik og samhandling	RM/K-styret RM/K-styret K-styret K-styret	2018-2021 Kontinuerleg Kontinuerleg Kontinuerleg	2023-2026 Kontinuerleg Kontinuerleg Kontinuerleg

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.1.5 å arbeide aktivt for realisering av gode og framtidsretta kommunikasjonsløysing ar, og for andre samferdselstiltak som er viktig for kommunen og regionen.	3.1.5.1 Vidareutvikle, i samarbeid med Telemark fylkeskommune, busstilbodet lokalt og regionalt. 3.1.5.2 Deltaking og aktiv medlemskap i E 134 Haukelivegen AS, Lyntogforum og Telemarksvegen AS 3.1.5.3 Få på plass plan for vedlikehald, drift og standard av kommunale vegar og bruer	RM/K-styret K-styret RM/K-styret	Kontinuerleg Kontinuerleg 2018	Kontinuerleg Kontinuerleg 2019
	3.1.6 å leggje til rette for brukartilpassa, miljøvennlege og trafikksikre kommunikasjonsløsning er i kommunen	3.1.6.1 Sjå til at utvikling av nytt kollektivknutepunkt på Vekan i tråd med ATP – Telemark blir i verksatt	RM	2018-2020	2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.1.7 utbygging av gang-, sykkel- og turvegar og tilrettelegging for ferdsel utan bruk av bil	3.1.7.1 Vurdere ny tilførselsveg til Dyrskuplassen via Steinsrudvegen og ny gangveg fra Gartneriet til Utgarden i samband med ny reguleringsplan for Dyrskuplassen 3.1.7.2 Jobbe for ferdigstilling av turveg "bygdetråkk" mellom Sjørmtårnet og Dyrskuplassen 3.1.7.3 Prosjektere/ finne finansiering for turvegbru over Vallaråi fra Eventyrøy til Bjørgeøyane 3.1.7.4 Betre G/s vegnettet fra Flatdal til Seljord sentrum, sjåast saman med Opplevingsvegprosjektet	K-styret RM/K-styret RM/K-styret RM/K-styret	2018 2018-2021 2019 2019-2022	2019 2023-2026 2023-2026 2019/2022

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.1.8 å gjennomføre prioriterte tiltak i trafikktryggingsplanen	3.1.8.1 Ny g/s veg til nytt bustadområde på Sinnesodden skal ha høg prioritet 3.1.8.2 Prosjektere infrastruktur på Vekan i tråd med utbyggingsavtala	RM/K-styret RM	2018-2021 2018	2019/2021 Ferdig
	3.1.9 sørge for at universell utforming står sentralt i all planlegging, utvikling og tiltak	3.1.9.1 Syte for gode rutinar intern i kommunen 3.1.9.2 Auke kunnskap hjå administrasjonen om universell utforming	RM RM	Kontinuerleg 2018	Kontinuerleg 2019

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
3.2 Seljord skal auke kunnskapen om klima- og miljøutfordringar og finne moglege løysningar.	3.2.1 ein klimavennleg tilnærming til kjøp av varer og tenester	3.2.1.1 I samband med vurdering av nytt interkommunalt innkjøpssamarbeid, vektlegge miljø og meir lokale løysingar innanfor dei lovpålagte rammene 3.2.1.2 Vurdere El- eller hybridbil i staden for diesel/bensinbil ved inngåing av nye Leasingavtalar 3.2.1.3 Arbeide aktivt for redusert bruk av plast ved kjøp av alle varer og tenester	RM/K-styret RM RM	2018 Kontinuerleg Kontinuerleg Kontinuerleg	Kontinuerleg Kontinuerleg Kontinuerleg
	3.2.2 å utarbeide ny klima- og miljøplan som gir gode tiltak, slik at kommunen tek sin del for å bidra til globale mål om reduksjon i utslepp av CO2-ekvivalenter	3.2.2.1 Ved nybygg i kommunalt regi skal solenergi/ alternative energiløysningar vurderast 3.2.2.2 Oppstart rullering Klima og energiplan 3.2.2.3 Prioritere vannbåren varme i alle nye bygg der jordvarme eller biobrensle er nytta	RM RM RM	Kontinuerleg 2018 Kontinuerleg	Kontinuerleg 2019 Kontinuerleg

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.2.3 fagleg tilnærming, i tråd med regional plan for vassforvaltning i Vest. Viken 2016-2021, til utfordingane kommunen vil oppleve i samband med klimaendring, samt auka flaum- og skredfare	3.2.3.1 Ha god kontakt med og søkje om råd og rettleiing hjå statlege instansar når det gjeld utforming av og tiltak på flaum - og skredskring i kommunen 3.2.3.2 Fylgje opp revisjon av konsesjonsvilkår for Sundsbarm og Seljordsvatnet 3.2.3.3 Ha ein tett dialog med Midtre Telemark vassområde om tiltak i regional plan for vassforvaltning.	RM	Kontinuerleg	Kontinuerleg
	3.2.4 aktiv bistå og vere pådrivar for heilskapleg tilnærming for sikring og tiltak for å minske påverknaden av klimautfordringane for innbyggjarar og lokalsamfunn	3.2.4.1 Styrke kapasitet (auka ressursar) og kompetanse i eigen organisasjon slik at kommunen kan sikre at arbeidet startar opp raskare 3.2.4.2 Styrke samarbeidet med statlege etatar om finansiering og tiltak	K-styret/RM	2018	2023-2026

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.2.5 miljøteknologiske løysningar for avløpshandtering og reining av avløpsvatn	3.2.5.1 Planlegge for utviding/ vedlikehald av v/a-nettet gjennom ny hovudplan for v/a 3.2.5.2 Ferdigstille overordna vatn og avløpsplan 3.2.5.3 Vurdere utskifting av Flatdal reinseanlegg etter modell som nytt anlegg på Århus 3.2.5.4 Vurdere innføring av tvungen påkopling for alle eigedomar i Seljord sentrum til kommunalt nett. Skal gjelde der nettet alt er ført fram/går over eigedomen, og dersom kostnadane ikke er uforholdmessig store	RM/K-styret RM K-styret K-styret	2018 2018 2020 2018	2019 2019 2020 2019

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
3.3 Seljord skal vere ein trygg kommune å bu i. Kommunen skal førebygge kriser og uønska hendingar gjennom å ta beredskapsmessige omsyn ved kommunal planlegging, utbygging og drift. Når uønska hendingar likevel oppstår, skal kommunen vere i stand til å takle dei på ein god måte.	3.3.1 å arbeide systematisk med beredskap, og ha gode system og rutinar for oppdatering av beredskapsplanane	3.3.1.1 Oppdatere ROS og beredskapsplanar på virksomhetsnivå/avdelingsvis som tar utgangspunkt i overordna ROS og beredskapsplan	RM	Kontinuerleg	Kontinuerleg

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.3.2 å implementere beredskapsarbeidet i organisasjonen, godt samarbeid med andre offentlege og private aktørar, samt tilfredsstillande trening av personell som har roller i beredskapsarbeidet	3.3.2.1 Gjennomføre øving kvart 2 år med varierande tema/hendingar 3.3.2.2 Arbeide for einsarta forståing og gode arbeidsmetodar med andre offentlege og private aktørar om beredskapsarbeidet 3.3.2.3 Tilby tilsette god opplæring og riktig utstyr 3.3.2.4 Dersom det kjem for leige ledige lokalitetar som kan egne seg for samlokalisering av tenestene teknisk, brann og sivilforsvar, så skal ein vurdere konsekvensar for ei slik etablering	RM RM RM/K-styret RM/K-styret	Kontinuerleg Kontinuerleg Kontinuerleg Kontinuerleg	Kontinuerleg Kontinuerleg Kontinuerleg Kontinuerleg

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.3.3 å ha fokus på beredskapsmessige omsyn og samfunnstryggleik i all planlegging	3.3.3.1 Auka rammer og ressursar for beredskap i kommunen 3.3.3.2 Få på plass beredskapsvaktordning for teknisk/vatn(avløp)	K-styret K-styret	2018 2018	2023-2026 Ferdig
3.4 Seljord skal sikre kjerneområda for landbruk, kultur- og tradisjonsarv, kulturlandskap og naturvernområder.	3.4.1 å handheve bu- og driveplikta i kommunen strengt	3.4.1.1 Fylgje opp kommunens ansvar med kontroll og oppfølging av brot på bu – og driveplikta	RM	Kontinuerleg	Kontinuerleg

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
	3.4.2 eit sterkare landbruk, der beitedyr er med å sikrar kulturlandskapet, noko som igjen vil styrke beitenæringa og jordvernet	3.4.2.1 Aktivt informere og rettleie aktørane i primærnæringa i Seljord om gjeldande regelverk og tilgjengelege tilskotsordningar 3.4.2.2 Fokusere på ein tett dialog med faglaga i kommunen. 3.4.2.3 Følgje opp satsing på utvalde kulturlandskap Svartdal/Hjartdal og vurdere innlemming av Flatdal	RM RM RM/K-styret	Kontinuerleg Kontinuerleg 2018-2020	Kontinuerleg Kontinuerleg Kontinuerleg
	3.4.3 Å arbeide for at strategiane i denne kommuneplanen vert konkretisert og utdjupa gjennom kommuneplanen sin arealdel, og dannar grunnlaget for sektorplanar og tematiske planar	3.4.3.1 Rullering av kommuneplanens arealdel	RM	2018-2020	2019/2020

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Mål	Strategi – Seljord kommune skal satse på:	Tiltak -	Ansvarleg/ politisk handsaming	Tidsramme	Rullering ny periode
3.5 Seljord skal vere kjent som ei grøn og berekraftig arrangements bygd	3.5.1 å påverke dei store og små arrangementa som går føre seg i Seljord i ei grøn og berekraftig retning	3.5.1.1 Få utarbeidd og sett i verk eit prosjekt der arrangement og festivalar ser på ulike grøne løysningar for avfallsmengder og avfallshandtering, transport, ivaretaking av kulturlandskapet osb. Dyrsku'n, arrangørane og lokalt nærings- liv og lag- og foreiningar er viktige samarbeidspartar her	K-styret	2018-2021	2023

Budsjett 2019 og økonomiplan 2019 - 2022**Budsjettkjema 1 A og 1B Driftsbudsjettet**

Linenavn	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	-72 490 000	-75 432 000	-74 642 000	-75 174 000	-75 707 000	-76 239 000
Ordinært rammetilskot	-106 007 000	-107 566 000	-111 305 000	-109 235 000	-107 851 000	-106 610 000
Skatt på eigedom	-8 468 000	-7 801 000	-7 569 000	-12 338 000	-15 106 000	-18 106 000
Andre direkte eller indirekte skattar	-6 426 000	-6 266 000	-6 266 000	-6 266 000	-6 266 000	-6 266 000
Andre generelle statstilskot	-12 843 000	-14 629 000	-11 403 000	-7 304 000	-3 970 000	-2 215 000
Sum frie disponibele inntekter	-206 234 000	-211 694 000	-211 185 000	-210 317 000	-208 900 000	-209 436 000
Renteinntekter og utbyte	-4 156 000	-5 836 000	-5 588 000	-5 089 000	-5 278 000	-5 253 000
Vinst på finansielle instrument	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	4 641 000	4 674 000	6 181 000	7 362 000	8 088 000	7 518 000
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	8 127 000	8 428 000	9 221 000	12 857 000	12 868 000	12 878 000
Netto finansinntekter/-utgifter	8 612 000	7 266 000	9 814 000	15 130 000	15 678 000	15 143 000
Dekning av tidlegare års rekneskapsmessige meirforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetningar	4 820 000	77 000	77 000	77 000	77 000	77 000
Til bundne avsetningar	2 941 000	2 442 000	1 946 000	1 946 000	1 946 000	1 946 000
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk	-4 812 000	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetningar	-4 775 000	-6 722 000	-4 490 000	-100 000	-100 000	-100 000
Bruk av bundne avsetningar	-3 297 000	-2 287 000	-2 346 000	-2 216 000	-2 086 000	-2 086 000
Netto avsetningar	-5 123 000	-6 490 000	-4 813 000	-293 000	-163 000	-163 000
Overført til investeringsbudsjettet	0	626 000	0	0	0	0
Til fordeling drift	-202 745 000	-210 292 000	-206 184 000	-195 480 000	-193 385 000	-194 456 000
Sum fordelt til drift fra skjema 1B	202 745 000	210 292 000	210 134 000	203 076 000	202 592 000	203 088 000
Meirforbruk/mindreforbruk	0	0	3 950 000	7 596 000	9 207 000	8 632 000

Budjettskjema 1 B Driftsbudsjettet

Netto driftsutgifter (netto programområde)	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
PO 1 Sentraladministrasjon og fellesutgifter/-inntekter	36 697 000	29 058 000	31 008 000	29 477 000	30 082 000	30 179 000
PO 2 Skule og oppvekst	69 388 000	79 669 000	77 610 000	76 079 000	73 560 000	73 045 000
PO 3 Helse og omsorg	76 556 000	80 463 000	83 029 000	82 731 000	84 488 000	85 124 000
PO 4 Kultur, næring og utvikling	10 210 000	11 654 000	11 019 000	9 702 000	9 702 000	9 702 000
PO 5 Teknisk	9 894 000	9 448 000	7 468 000	5 087 000	4 760 000	5 038 000
Sum netto programområde	202 745 000	210 292 000	210 134 000	203 076 000	202 592 000	203 088 000

PO 4 "Kultur, næring og utvikling" og PO 5 "Teknisk" er slegne saman til [PO 4 "Samfunnsutvikling og drift"](#).

Budsjettkjema 2 A - Investeringsbudsjettet

Linenamn	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Investeringar i anleggsmidlar	27 315 000	83 609 000	29 814 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Utlån og forskoteringar	165 000	1 000 000	0	0	0	0
Kjøp av aksjar og andelar	777 000	818 000	892 000	892 000	892 000	892 000
Avdrag på lån	894 000	650 000	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekt	739 000	0	0	0	0	0
Avsetningar	2 193 000	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	32 083 000	86 077 000	30 706 000	1 892 000	1 892 000	1 892 000
Bruk av länemidlar	-22 576 000	-51 137 000	-26 421 000	-320 000	-320 000	-320 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-1 822 000	-316 000	0	0	0	-892 000
Tilskot til investeringar	0	0	0	0	0	0
Kompensasjon for meirverdiavgift	-3 290 000	-21 331 000	-1 813 000	-200 000	-200 000	-200 000
Mottekne avdrag på utlån og refusjonar	-3 056 000	-334 000	-1 580 000	-480 000	-480 000	-480 000
Andre inntekter	-137 000	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-30 881 000	-73 118 000	-29 814 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 892 000
Overført frå driftsrekneskapet	0	-626 000	0	0	0	0
Bruk av tidlegare års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetningar	-1 202 000	-1 207 000	-892 000	-892 000	-892 000	0
Sum finansiering	-32 083 000	-74 951 000	-30 706 000	-1 892 000	-1 892 000	-1 892 000
Udekt/udisponert	0	0	0	0	0	0

Budsjettkjema 2 B - Investeringsbudsjettet

Prosj	Linenamn	2019	2020	2021	2022
	Til invest. i anleggsmidlar (line 1 frå budsjettkjema 2A)	29 814 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Fordelt slik:					
525	Trafikktryggleikstiltak 1)	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
420	Industriområde i Nordbygdi. Avkjøring frå E134 og straum	5 000 000	0	0	0
423	Breibandsutbygging Manndal - Langlim	813 000	0	0	0
571	Nytt vassverk i Seljord	500 000	0	0	0
574	Avlaupsanlegg på Bjørgesida og Vallar	8 925 000	0	0	0
585	Århus industriområde, vatn og avlaup	2 166 000	0	0	0
593	Nytt FKB-kartleggingsprosjekt - kommunalt bidrag	150 000	0	0	0
594	Nytt hovudnett/anlegg VA Nordbygdi industriområde	8 600 000	0	0	0
Nytt	"Framskutt eining" til brannvesenet	1 125 000	0	0	0
Nytt	IT-investerig sentraladministrasjonen	625 000	0	0	0
Nytt	Brannvarslingsanlegg og brannteikningar for Seljord ungdomsskule	500 000	0	0	0
Nytt	Trykkforsterkar vassføring Sundbøhaugen	410 000	0	0	0

- 1)** Det har vore investert i trafikktryggleikstiltak over fleire år, oftast kr 1 mill. kvart år, til fleire ulike tiltak.

Prosjektnummer 420 til 594 er vedteke i investeringsbudsjettet for 2018 (og òg tidlegare), men vert ikkje ferdigstilt/starta opp i 2018, og vert ført opp att i investeringsbudsjettet for 2019.

"Framskutt eining" til brannvesenet vart vedteken i førre økonomiplan for realisering i 2019.

Dei tre nedste investeringstiltaka er nye prosjekt.

Økonomisk oversyn - Drift

Linenamn	Rekn. 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Brukarkbetalingar	-12 199 000	-12 420 000	-13 137 000	-13 137 000	-13 137 000	-13 137 000
Andre sals- og leigeinntekter	-29 866 000	-32 953 000	-36 608 000	-36 986 000	-36 972 000	-36 827 000
Overføringer med krav til motyting	-44 062 000	-29 414 000	-32 980 000	-31 050 000	-27 455 000	-22 635 000
Rammetilskot	-106 007 000	-107 566 000	-111 305 000	-109 235 000	-107 851 000	-106 610 000
Andre statlege overføringer	-12 984 000	-14 629 000	-11 403 000	-7 304 000	-3 970 000	-2 215 000
Andre overføringer	-2 727 000	-48 000	-48 000	-48 000	-48 000	-48 000
Skatt på inntekt og formue	-72 490 000	-75 432 000	-74 642 000	-75 174 000	-75 707 000	-76 239 000
Eigedomsskatt	-8 468 000	-7 801 000	-7 569 000	-12 338 000	-15 106 000	-18 106 000
Andre direkte og indirekte skattar	-6 426 000	-6 266 000	-6 266 000	-6 266 000	-6 266 000	-6 266 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-295 230 000	-286 529 000	-293 959 000	-291 538 000	-286 513 000	-282 084 000
Lønnsutgifter	160 389 000	158 539 000	159 190 000	156 328 000	153 487 000	151 381 000
Sosiale utgifter	37 285 000	37 812 000	38 396 000	38 406 000	38 193 000	37 791 000
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal tenesteproduksjon	50 127 000	48 220 000	50 627 000	45 760 000	45 634 000	43 896 000
Kjøp av varer og tenester som erstattar communal tenesteproduksjon	21 700 000	22 141 000	23 443 000	23 578 000	23 588 000	23 553 000
Overføringer	22 914 000	19 083 000	21 933 000	20 907 000	19 984 000	19 797 000
Avskrivningar	12 323 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000	12 325 000
Fordelte utgifter	-739 000	-668 000	-682 000	-682 000	-682 000	-682 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	303 997 000	297 452 000	305 232 000	296 622 000	292 530 000	288 061 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	8 767 000	10 923 000	11 273 000	5 084 000	6 017 000	5 977 000
Renteinntekter, utbyte og eigaruttak	-4 156 000	-5 836 000	-5 588 000	-5 089 000	-5 278 000	-5 253 000
Vinst på finansielle instrument	0	0	0	0	0	0
Mottekne avdrag på utlån	-6 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER (E)	-4 162 000	-5 886 000	-5 638 000	-5 139 000	-5 328 000	-5 303 000
Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	4 641 000	4 674 000	6 181 000	7 362 000	8 088 000	7 518 000
Tap på finansielle instrument	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	8 127 000	8 428 000	9 221 000	12 857 000	12 868 000	12 878 000
Utlån	73 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	12 840 000	13 152 000	15 452 000	20 270 000	21 005 000	20 446 000
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONAR	8 678 000	7 266 000	9 814 000	15 131 000	15 677 000	15 143 000
Motpost avskrivningar	-12 323 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000	-12 325 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	5 123 000	5 864 000	8 763 000	7 890 000	9 370 000	8 795 000

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Bruk av tidligere års rekneskapsmessige mindreforbruk	-4 812 000	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-4 775 000	-6 722 000	-4 490 000	-100 000	-100 000	-100 000
Bruk av bundne fond	-3 297 000	-2 287 000	-2 346 000	-2 216 000	-2 086 000	-2 086 000
SUM BRUK AV AVSETNINGAR (J)	-12 884 000	-9 009 000	-6 836 000	-2 316 000	-2 186 000	-2 186 000
Overført til investeringsregnskapet	0	626 000	0	0	0	0
Dekning av tidligere års meirforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	4 820 000	77 000	77 000	77 000	77 000	77 000
Avsetninger til bundne fond	2 941 000	2 442 000	1 946 000	1 946 000	1 946 000	1 946 000
SUM AVSETNINGAR (K)	7 761 000	3 145 000	2 023 000	2 023 000	2 023 000	2 023 000
REKNESKAPSSMESSIG MEIR- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	0	0	3 950 000	7 597 000	9 207 000	8 632 000
Netto driftsresultat i prosent av sum driftsinntekter	-1,74 %	-2,05 %	-2,98 %	-2,71 %	-3,27 %	-3,12 %
Målsetjing i handlingsprogrammet			1,75 %			

Økonomisk oversyn - Investering

Linenavn	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-1 812 000	-316 000	0	0	0	-892 000
Andre salsinntekter	-23 000	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motyting	-2 733 000	-20 997 000	-1 580 000	-480 000	-480 000	-480 000
Kompensasjon for meirverdiavgift	-3 290 000	-11 460 000	-1 813 000	-200 000	-200 000	-200 000
Statlige overføringer	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	-1 000	0	0	0	0	0
SUM INNTEKTER (L)	-7 859 000	-32 773 000	-3 393 000	-680 000	-680 000	-1 572 000
Lønsutgifter	0	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal tenesteprod.	23 956 000	72 149 000	28 001 000	800 000	800 000	800 000
Kjøp av varer og tenester som erstatter kommunal tenesteprod.	2 000	0	0	0	0	0
Overføringer	3 290 000	11 460 000	1 813 000	200 000	200 000	200 000
Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	66 000	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
SUM UTGIFTER (M)	27 314 000	83 609 000	29 814 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Avdragsutgifter	894 000	650 000	0	0	0	0
Utlån	165 000	1 000 000	0	0	0	0
Kjøp av aksjar og andelar	777 000	818 000	892 000	892 000	892 000	892 000
Dekning tidlegere års udekt	740 000	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	1 692 000	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	501 000	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONAR (N)	4 769 000	2 468 000	892 000	892 000	892 000	892 000
FINANSIERINGSBEHOV (O = M+N-L)	24 224 000	53 304 000	27 313 000	1 212 000	1 212 000	320 000

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Bruk av lån	-22 576 000	-51 137 000	-26 421 000	-320 000	-320 000	-320 000
Salg av aksjar og andelar	-10 000	0	0	0	0	0
Mottekne avdrag på utlån	-436 000	-334 000	0	0	0	0
Overføringer frå driftsrekneskapet	0	-626 000	0	0	0	0
Bruk av tidligare års overskot	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-407 000	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-777 000	-1 207 000	-892 000	-892 000	-892 000	0
Bruk av bundne investeringsfond	-18 000	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERING (R)	-24 224 000	-53 304 000	-27 313 000	-1 212 000	-1 212 000	-320 000
UDEKT/UDISPONERT (S = O-R)	0	0	0	0	0	0

"Budsjett 2018" er justert budsjett. Fleire av investeringstiltaka i 2018 vert ikkje ferdigstilt/starta opp i 2018, og vert ført opp att i 2019 (og nedbudsjettet i 2018). Pr. no er det lånt inn kr 25 mill. i 2018.

Seljord kommune

Kommentarar til budsjett 2019 og økonomiplanperioden 2019-2022.

Innleining

Denne delen av "Gul bok" inneholder kommentarar til tal-delen av budsjettet, og er ei oppfølging av handlingsprogrammet som utgjer fyrste del av dokumentet.

Kommenterdelen startar med eit samandrag av hovudtrekka i budsjettet, deretter kjem det ein kommentardel til investeringsbudsjettet før kvart programområde blir kommentert.

Økonomiske målsettingar

For å kunne måle kommunen sin økonomiske situasjon og gje føringar til budsjettet er det stilt opp nokre økonomiske faktorar som eit styringsverktøy.

I % av driftsinntekter	Anbefalt nivå	Kommune-styrets måltall
Netto driftsresultat	1,75 %	1,75 %
Disposisjonsfond	5 % - 10 %	5 %
Renter og avdrag	2 % - 3 %	3 %
Låne finansiering av investeringar	50 % - 60 %	50 % - 60 %

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

Det har vore tilrådd at netto driftsresultat som eit gjennomsnitt over tid burde vere 3 %. Dette har vore "tommelfingerregelen" for god økonomistyring.

I "*Rapport frå Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi*" frå november 2014 vert det tilrådd eit nivå for netto driftsresultat på 1,75 %. Bakgrunnen for denne endringa er endring i korleis momskompensasjonen frå investeringar skal bokførast. Før skulle desse inntektene bokførast i driftsrekneskapen og det var friviljug om ein ville føre desse inntektene over i investeringsrekneskapen som eigenkapital. Dersom ein ikkje gjorde det, var det "lett" å få eit driftsresultat på 3 %. Slik sett kan ein seie at det er like vanskeleg å få eit netto driftsresultat på 1,75 % på "rett" måte, som det var å få det på ein "lett" måte. Her skal det seiast at Seljord kommune har vore fornuftige og stort sett overført investeringsmomsen til investeringsbudsjettet.

Seljord kommune

Disposisjonsfond

Pr. 31.12.2017	14 735 000
Vallar bru	-1 400 000
Flaumsikring	-1 000 000
Kommuneplan	-500 000
Søkologmidlar	-500 000
Omtaksering verk og bruk	-250 000
Digitaliseringsplan	-150 000
Interkommunal psykolog	-150 000
Opplevingsvegen	-150 000
Generell driftssaldering	-2 088 000
Sum k. sak 111/17. Opphavleg driftsbudsjett 2018	-6 188 000
K.sak 23/18 Økologisk hage	-50 000
K.sak 25/18 Bustad rådmann	-84 000
K.sak 111/17, Digital strategi undervisning	-300 000
Vallar bru (reduksjon, overført til vintervedlikehald)	450 000
Søkologmidlar (reduksjon, overført til vintervedlikehald)	400 000
Vintervedlikehald	-850 000
Kommuneplan (overført til 2019)	500 000
Omtaksering verk og bruk	250 000
Digitalisering (digitaliseringsplan vert ikkje utført)	150 000
Interkommunal psykolog (kjem ikkje i gang i 2018)	150 000
Flaumsikring (overført til 2019)	800 000
Søkologmidlar (bortfall av eigenandel Aktivitetspark)	100 000
Meirforbruk 2018 (varsla i kommunestyresak 66/18)	-1 000 000
Sum bruk i 2018 (pr. 08.11.2018)	-5 672 000
Pr. 31.12.2018	9 063 000
Vedlikehald skular (rådmannens framlegg 2019)	-1 021 000
Flaumsikring (overført frå 2018 til 2019)	-817 000
Kommuneplan (overført frå 2018 til 2019)	-510 000
Taksering eigedomsskatt (rådmannens framlegg 2019)	-2 042 000
Pr. 31.12.2019	4 673 000

Seljord kommune

Skatt og rammetilskot (såkalla "frie inntekter")

Skattar og rammetilskot m.m	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Innbyggjartilskot	69 169 000	70 680 000	72 498 000	73 245 000	73 676 000	73 866 000
Utgiftsutjamning m.m.	23 351 000	23 788 000	23 892 000	23 226 000	21 696 000	20 716 000
Små-kommunetilskot	5 543 000	5 543 000	5 698 000	5 698 000	5 698 000	5 698 000
Skjønstilstskot	1 048 000	1 000 000	2 000 000	0	0	0
Sum fast del	99 111 000	101 011 000	104 088 000	102 169 000	101 070 000	100 280 000
Skatteinntekter	72 490 000	75 432 000	74 642 000	75 174 000	75 707 000	76 239 000
Naturressursskatt	4 485 000	4 325 000	4 325 000	4 325 000	4 325 000	4 325 000
Inntektsutjamning	6 898 000	6 533 000	7 217 000	7 066 000	6 781 000	6 330 000
Sum variabel del	83 873 000	86 290 000	86 184 000	86 565 000	86 813 000	86 894 000
Sum "frie inntekter"	182 984 000	187 301 000	190 272 000	188 734 000	187 883 000	187 174 000
Endring samanlikna med 2019			0	-1 538 000	-2 389 000	-3 098 000

"Budsjett 2019" er sett opp etter kolonne 3 "Anslag på frie inntekter 2019" i "Grønt hefte", dvs. "Inntektssystemet for kommunar og fylkeskommunar 2019" frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet (Regjeringa sitt framlegg til statsbudsjett).

I framskrivinga for 2020-2022 er det lagt til grunn prognosemodellen frå KS, som Seljord kommune brukar gjennom rammeavtala om "kommunaløkonomisk dokumentasjon" med Telemarksforskning i Bø. Sentrale element i framskrivinga er:

1. Realvekst på 0,7 % kvart år.
2. Folketalsframskriving (og fordeling på aldersgrupper) som i SSB alternativ MMMM.
3. Frå 1. juli 2018 til 1. juli 2021 går talet på innbyggjarar 6-15 år (grunnskulealder) ned frå 379 til 352 (ein nedgang på 27). "Isolert" sett gir dette ein reduksjon i rammetilskotet (utgiftsutjamninga) på om lag kr 3,5 mill. (overslag på kr 130.000 pr. innbyggjar/skuleelever).
4. I same periode aukar folketalet i aldersgruppene over 79 år med 74 personar, frå 579 til 653.

Kommuneplan – Handlingsdel med budsjett og økonomiplan 2019 – 2022

5. Det samla folketalet aukar frå 2.934 til 2.973.
6. I "skrivande stund" (09.11.2018) er folketalet 2.915, noko som er det lågaste på lang tid. 1. desember 2014 var folketalet 3.014 og for to år sidan (09.11.2016) var folketalet 2.975. Siste offisielle publisering frå SSB er folketalet pr. 1. juli som var 2.934.

Kraftinntekter

Kraftinntekt	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sal av konsesjonskraft	7 221 000	7 017 000	5 490 000	3 910 000	3 760 000	5 751 000	6 008 000	5 045 000	4 380 000	4 283 000
Naturressursskatt	4 114 000	4 458 000	4 222 000	4 325 000	4 485 000	4 325 000	4 325 000	4 325 000	4 325 000	4 325 000
Konsesjonsavgifter	1 781 000	1 941 000	2 010 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000	1 941 000
Eigedomsskatt	7 495 000	7 972 000	7 995 000	8 272 000	7 147 000	6 481 000	6 481 000	6 481 000	6 481 000	6 481 000
Sum	20 611 000	21 388 000	19 717 000	18 448 000	17 333 000	18 498 000	18 755 000	17 792 000	17 127 000	17 030 000
	Toppår									Botnår
							Skilnad toppår/botnår: kr 4.358.000 (20,4 %)			

I 2012 var inntektene frå sal av konsesjonskraft kr 7.990.000.

Kva eigedomsskatten på kraftanlegg vert i 2019 er ikkje kjent enno, då skatteetaten er forseinka med utsending av eigedomsskattegrunnlaget. Det er difor ført opp same eigedomsskatt som i 2018 i økonomiplanperioden. Lista er varsla å kome i første halvdel av november.

Konsesjonsavgiftene er "inputen" på kraftfondet (Næringsfond I).

Utbyte frå aksjeselskap

Selskap	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vest-Telemark kraftlag	1 900 000	2 850 000	1 900 000	1 900 000	2 850 000	4 180 000	4 180 000	3 325 000	3 325 000	3 325 000
Telemark bilruter	40 000	40 000	40 000	47 000	47 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Sum	1 940 000	2 890 000	1 940 000	1 947 000	2 897 000	4 230 000	4 230 000	3 375 000	3 375 000	3 375 000

Seljord kommune eig 19 % av Vest-Telemark kraftlag (VTK), til liks med dei andre Vest-Telemarkkommunane, med unnatak av Nissedal som eig 5 %. Kr 4.180.000 i utbyte til Seljord kommune i 2019 tyder eit samla utbyte til eigarkommunane på kr 22 mill. (slik som i 2018). Kr 3.325.000 i utbyte for åra 2020-2022 er 19 % av eit samla utbyte på kr 17,5 mill. Utbytet vert utbetalt med bakgrunn i VTK sitt resultat året før.

Eigedomsskatt

Skatteobjekt	2018	2019	2020	2021	2022
Verk og bruk. Kraftanlegg	6 481 000	6 481 000	6 481 000	6 481 000	6 481 000
Verk og bruk. Produksjonsutstyr og installasjonar	1 157 000	925 000	694 000	462 000	462 000
Verk og bruk. Andre verk og bruk	163 000	163 000	163 000	163 000	163 000
Sum verk og bruk	7 801 000	7 569 000	7 338 000	7 106 000	7 106 000
Næringseigedomar (Ny)	0	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Bustader og fritidseigedomar (Ny)	0	0	3 000 000	6 000 000	9 000 000
Sum eigedomsskatt (ny)	0	0	5 000 000	8 000 000	11 000 000
Sum totalt	7 801 000	7 569 000	12 338 000	15 106 000	18 106 000

Ved innføring av eigedomsskatt på bustader og fritidseigedomar må ein byrje på lågaste skattesats som er 1 promille og deretter kunne auke med maksimalt 1 promille kvart år til ein når maksimal sats på 5 promille. Når det gjeld verk og bruk (og næringseigedomar) er Seljord kommune for lenge sidan kome opp i 7 promille. Eigedomsskatt på verk og bruk vart innført i Seljord i 1976.

Rådmannen gjer framlegg om å innføre egedomsskatt på alle faste egedomar i heile Seljord kommune frå og med 2020, jf. egedomsskattelova § 3 a, med ein skattesats på bustader og fritidsbustader på 1 promille i 2020, 2 promille i 2021 og 3 promille i 2022 og 7 promille for næringseigedomar i heile perioden.

Gjennomsnittleg marknadsverdi på ein einebustad i Seljord kommune er kanskje kr 1,5 mill. Med ein eventuell reduksjon på 15 % og eit eventuelt botnfrådrag på kr 200.000, kan eit gjennomsnittleg egedomsskattegrunnlag bli kr 1.075.000. 1 promille i egedomskatt vert då kr 1.075 pr. år, 2 promille vert kr 2.150, 3 promille vert kr 3.225.

..... men marknadsverdi/skattegrunnlag kan sjølv sagt vere høgare og etter kvart kan skattesatsen vere 5 promille, men dette kan kommunestyret til ein stor grad styre sjølve (reduksjon, botnfrådrag og skattesats).

For næringseigedomar er det ikkje same moglegheit for "styring", der er det marknadsverdien (leigeverdien) som gjeld og Seljord kommune er allereie på 7 promille på slike egedomar. Ein næringseigedom som får ein egedomsskattetakst på kr 10 mill., må då årleg betale kr 70.000 i egedomsskatt, og det er grunn til å tru at nokre næringseigedomar får ein god del høgare takst enn det, fleire vil nok få ein skatt over kr 100.000 pr. år (og nokre kanskje godt over det òg). Mange næringseigedomar vert sjølv sagt taksert langt lågare enn kr 10 mill.

Nokre egedomar er fritekne for egedomsskatt, til dømes statlege og kommunale egedomar, kyrkjer og egedomar som vert drivne som gardsbruk eller skogsbruk. Dessutan kan kommunestyret fritaka nokre typar egedomar, til dømes egedomane til friviljuge lag og organisasjonar, og bygningar med historisk verdi.

Inntektene frå den nye egedomsskatten som er lagt inn rådmannens framlegg til budsjett er eit overslag. Det er lagt inn kr 2 mill. (rund sum) i 2019 til innleige av konsulentar/taksatorar til takseringsarbeidet (summen er prisjustert til 2019-kroner, til kr 2.040.000).

Kommunale eigedomsavgifter (gebyr for vatn, avløp, renovasjon og feiing/tilsyn)

Gebyr	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Endring 2016-2022
Vatn	5 267	5 833	7 258	8 516	9 100	9 270	9 099	3 832
Avløp	5 665	6 208	7 125	7 611	7 963	8 086	7 944	2 279
Renovasjon	2 835	2 959	2 213	2 455	2 459	2 459	2 459	-376
Feiing/Tilsyn	330	270	328	428	431	433	431	101
Sum	14 097	15 270	16 924	19 010	19 953	20 248	19 933	5 836

Beløpa gjeld eit såkalla "normalgebyr" og er inkludert mva.

Eit oversyn over betalingssatsar for kommunale tenester finst i eige vedlegg.

Brutto lånegjeld

Låneopptak/ Avdrag	Dato/År	Beløp	Antall innb. 1/7-18	Lånegjeld pr. innbyggjar
Lånegjeld	31.12.2017	266 722 000	2 934	90 907
Låneopptak	2018	25 000 000		
Avdrag	2018	-9 045 000		
Lånegjeld	31.12.2018	282 677 000	2 934	96 345
Låneopptak	2019	26 421 000		
Avdrag	2019	-9 221 000		
Lånegjeld	31.12.2019	299 877 000	2 934	102 208
Låneopptak	2020	320 000		
Avdrag	2020	-12 857 000		
Lånegjeld	31.12.2020	287 340 000	2 934	97 935
Låneopptak	2021	320 000		
Avdrag	2021	-12 868 000		
Lånegjeld	31.12.2021	274 792 000	2 934	93 658
Låneopptak	2022	320 000		
Avdrag	2022	-12 878 000		
Lånegjeld	31.12.2022	262 234 000	2 934	89 378

Finanskostnader

Linenavn	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Kommunalbankens budsjettrente hausten 2018 1)	1,65 % 2)	1,65 % 2)	2,04 %	2,49 %	2,92 %	2,84 %
Kommunalbankens budsjettrente hausten 2017		1,65 %	1,65 %	2,15 %	2,28 %	
Renteinntekter og utbyte	-4 156 000	-5 836 000	-5 588 000	-5 089 000	-5 278 000	-5 253 000
Sum renteinntekter og utbyte	-4 156 000	-5 836 000	-5 588 000	-5 089 000	-5 278 000	-5 253 000
Renteutgifter på lån pr. 31.12.2018	4 641 000	4 674 000	5 765 000	6 662 000	7 402 000	6 847 000
Avdrag på lån pr. 31.12.2018	8 127 000	8 428 000	8 795 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000
Sum rente- og avdragsutgifter lån pr. 31.12.2018	12 768 000	13 102 000	14 560 000	18 662 000	19 402 000	18 847 000
Renteutgifter på låneopptak i økonomiplanperioden	0	0	415 000	699 000	685 000	670 000
Avdragsutgifter i økonomiplanperioden	0	0	426 000	857 000	868 000	878 000
Sum rente- og avdragsutgifter	12 768 000	13 102 000	15 401 000	20 218 000	20 955 000	20 395 000

1) Det er "Kommunalbanken budsjettrente hausten 2018" som er lagt til grunn i økonomiplanperioden 2019-2022.

2) Dette er gjennomsnittleg p.t. rente (flytande rente) i Kommunalbanken i 2017 og 2018.

Mesteparten av høgda rente- og avdragsutgifter i økonomiplanperioden gjeld investeringar i vatn og avløp (VA) og skal i "prinsippet" dekkjast av høgding av gebyra for desse tenestene (men i utrekning av gebyra er det ikkje betalte renter og avdrag som vert lagt inn, det er kalkulatoriske renter og avskrivingar).

Seljord kommune

Pensjon

I 2019 er det budsjettet med ein pensjonskostnad på kr 21,9 mill. (inkl. arbeidsgjevaravgift). Og dette nivået er vidareført i økonomiplanperioden. Pensjonspremien til KLP er budsjettet noko ned, spesielt på grunn av kraftig nedtrapping ansvar 205 "Avdeling for integrering og vaksenopplæring". På den andre sida er posten for "Amortisering av tidlegare års premieavvik" auka noko. Korleis pensjonskostnaden vert utover i økonomiplanperioden er usikkert. Pedagogisk personale er innmeldt i Statens Pensjonskasse, alle andre i Kommunal Landspensjonskasse (KLP).

For å unngå store variasjonar i pensjonskostnaden, er det innført ei ordning som skal jamne ut utgiftsført pensjonskostnad over tid. Denne ordninga, som kom i 2002, har ført til at kommunane dei siste åra har utgiftsført ein lågare pensjonskostnad enn det dei verkeleg har betalt inn i premie. Pr. 31.12.2017 har Seljord kommune i åra 2002-2017 utgiftsført i rekneskapen kr 13,9 (inkl. arbeidsgjevaravgift) mindre enn det som faktisk er betalt inn i pensjonspremie. Dette beløpet skal utgiftsførast ("amortiserast") i åra som kjem. Premieavviket for 2002-2010 skal amortiserast over 15 år, 2011-2013 over 10 år og premieavvik for 2014 og frametter over 7 år.

Flyktningar (og vaksenopplæring)

Dette er ikkje eit forsøk på å lage eit "flyktningrekneskap", men et oversyn på nokre sentrale inntekter og utgifter med integrering av flyktningar. Vaksenopplæringa har òg ansvar for andre framandspråklege enn flyktningar. På inntektsida må ein også merksam på inntektene via rammetilskotet, til dømes innbyggjartilskot og utgiftsutjamning (der innbyggjarar i skulepliktig alder er viktig) og i inntektsutjamninga (som blant anna vert rekna ut etter folketal). På utgiftssida ligg det også andre direkte kostnader (til dømes på økonomisk sosialhjelp) og "indirekte" kostnader som at eksisterande tenesteapparat får fleire brukarar (jf. barnehage, skule, helsestasjon og NAV) innanfor eksisterande budsjetttramme.

Hovudpoenget med tabellen var å vise dei store endringane som er i økonomiplanperioden som konsekvens av at det er lagt til grunn at Seljord kommune ikkje får tildelt nye flyktningar frå og med 2019.

Når det gjeld einslege mindreårige flyktningar (EMF), så er det lagt til grunn at dei er heimehøyrande i Seljord til og med 2021. I 2021 fyller alle fem 20 år, og det vert ikkje utbetalt tilskot lenger. Frå hausten 2018 går ungdomane på skule i andre kommunar og tilbodet på bustaden er sterkt redusert.

Tilskot og utgifter	2018	2019	2020	2021	2022	Endring 2018-2022
Integreringstilskot	13 704 000	10 476 000	6 377 000	3 043 000	1 288 000	-12 416 000
Tilskot EMF	3 847 000	3 928 000	3 928 000	3 928 000	0	-3 847 000
Framanspråklege	1 870 000	1 416 000	1 199 000	1 199 000	1 199 000	-671 000
Kviteseid kommune	1 390 000	1 012 000	829 000	162 000	162 000	-1 228 000
Særskilt tilskot	839 000	951 000	200 000	0	0	-839 000
Sum inntekter	21 650 000	17 783 000	12 533 000	8 332 000	2 649 000	-19 001 000
Flyktningkontor	1 941 000	2 214 000	1 598 000	744 000	0	-1 941 000
Introduksjonsordninga	4 289 000	3 146 000	2 116 000	1 145 000	0	-4 289 000
Etablering	185 000	51 000	0	0	0	-185 000
Vaksenopplæring	3 699 000	3 958 000	3 374 000	1 815 000	1 550 000	-2 149 000
Bustad EMF 1)	5 444 000	2 491 000	2 291 000	2 291 000	7 000	-5 437 000
Tilleggslovv. integrering	0	500 000	250 000	0	0	0
Økonomisk sosialhjelp	0	0	-500 000	-750 000	-750 000	-750 000
Sum utgifter	15 558 000	12 360 000	9 129 000	5 245 000	807 000	-14 751 000
Netto inntekt 2)	6 092 000	5 423 000	3 404 000	3 087 000	1 842 000	-4 250 000

1) EMF = Einslege mindreårige flyktningar.

2) Til fråtrekk kjem styrking med 40 % stilling på Seljord barneskule og 40 % stilling på Seljord ungdomsskule fram til utgangen av skuleåret 2018/2019 og 20 % på helsestasjonen i fem månader i 2018 (januar-mai). Dette på grunn av det store flyktningmottaket i 2017 på 27 personar, derav 17 born.

Investeringar

Investeringsbudsjettet er hovudsakleg ei realisering av tidlegare politiske vedtak. Det bør i løpet av 2019 vurderast om kommunen skal ha ei øvre grense for kor lang tid det kan gå frå politiske vedtak vert fatta og til dei blir realisert, eller har fastsett tid for realisering, før saka kjem opp til ny politisk handsaming. Eit døme på eit slikt vedtak kan vere ny avkøyring frå E 134 og straumtilførsel til industriområdet som vart vedteke i samband med budsjett 2015 og der det framleis ikkje er fastsett tidspunkt for oppstart. Ein del av investeringsutgiftene kjem som fylgje av eksterne pålegg etter tilsyn, og som fylgje av slitasje eller skade på eksisterande kommunale egedelar, dvs. "må-oppgåver". Nokre av kostnadene i investeringsbudsjettet er usikre. Fleire av investeringar er relatert til vatn og avlaup (VA) og vert finansiert av innbyggjarane gjennom kommunale avgifter.

Som tiltak i handlingsprogrammet, for å nå målsetjinga om at Seljord skal leggje til rette for meiningsfulle kultur –og fritidsaktivitetar for alle, er det vedtatt å planlegge nytt badeanlegg i 2020, dette er ikkje kostnadsbereken og er ikkje med i rådmannen sitt budsjettframlegg.

Detaljar om investeringane går fram av tabell "Budsjettkjema 2A og 2B"

Seljord vassverk

Sluttsum for investering i nytt vassverk for Seljord sentrum er totalt på kr 500.00. Kostnadene vil bli finansiert gjennom VA-avgiftene.

VA-anlegg på Århus industriområde (inkl. ny brønn.)

Det blei i 2012 løyvd kr. 4.000.000 til etablering av nytt VA nett på Århus. Arbeidet starta opp i 2017. Det er satt av ekstra kr. 400.000 i midlar til konsesjonssøknad og grunneverv av ny brønn i 2019. Kostnadene vil bli finansiert gjennom VA-avgiftene.

Nytt avløpsanlegg på Bjørgesida.

Avløpsanlegg på Bjørgesida var planlagt utført i 2009, men vart utsatt inntil vassverket på Eventyrøy var nedlagt. Området på Bjørgesida er eit område som har relativ mange bustadar som bare har utslepp til grunnen, og med plassering så nær vassdrag bør avløpet samlast og førast til reinseanlegg. Kostnad er stipulert til kr. 9.200.000 mill. eksklusiv kr 272.000 (bruks i 2018), tiltaket blir finansiert gjennom VAR-avgiftene.

Nytt VA nett til Nordbygdi industriområde.

Kostnadsoverslag for nytt leidningsnett - hovudstrekks VA, samankopling av gammalt og ny vassleidning, kryssing av Bygdaråi inkl. pumpestasjon samt forsterkning av vassleidning fra Dyrskuplassen til Nordgardstangen. Kostnad, like i overkant av kr. 8.600.000, gjer at kostnaden med å framføre vatn og avlaup er svært høg sett i forhold til potensielle nye abonnentar. Investeringsramme på ytterlegare 900.000,- som blei løyvd ekstra i budsjett 2018 er trekt ut etter ordførars understrekking om at dette var løyvd med bakgrunn i ei misforståing.

Trykkforsterkar vassføring Sundbøhaugen 2019

I det kommunale bustadfeltet Sundbøhaugen har det over fleire år vore lågt trykk på vassføringa. Det er no så lågt at trykket er målt til 1,5 bar på dei øvste bustadene. Kommunen må som vassleverandør leverer med eit trykk på over minimum 2 bar. For å kompensere på dette må det installeras ein trykkforsterkar. Investeringa på om lag 410.000,- blir lågt på sjølvkostområde distribusjon av vatn.

IT- investeringar sentraladministrasjonen

Det er behov for ei oppgradering til siste versjon av Agresso, som innbefatter personvernmodul og digitale reiserekningar. Vidare må ein kjøpe inn lisensar for digitale sjukemeldingar og innteksopplysningar.

Trafikktryggleikstiltak.

På same måte som tidlegare år, vert det lagt fram forslag om å vidareføre arbeidet med trafikktryggleik gjennom investeringar i infrastruktur for å medverke til auka tryggleik i den lokale trafikken. Løyvinga nyttast i samsvar med plan for trafikktryggleik. Det er budsjettert med kr 1 mill. årleg. Tilskot frå fylkeskommunen på inntil 60% og mva kompensasjon gjer at den kommunale delen utgjer ca. kr. 320.000 årleg

Brannvarslingsanlegg Seljord ungdomsskule

Vest-Telemark brannvesen har varsle nytt tilsyn etter ny forskrift om brannforebygging. Det ligg allereie fleire avvik frå tidligare tilsyn på Seljord ungdomsskule som peiker på mellom anna krav til brannteikningar og manglende brannvarslingsanlegg. VTBV har tilrådd at det settest av 400.000,- til strakstiltak for å lukke avvik iløpet av 2019.

Breibandutbygging Manndal - Langlim

Jamfør formannskap sak 36/17: "Seljord kommune søker om tilskot til vidare utbygginga av breiband etter prioriteringa som er lagt fram i saka. Tiltaka må finansierast med eigendel og eventuelt dugnad ved sida av offentleg støtte." Seljord kommune har fått positivt svar på søknad om 400.000,- til utbygginga, det står då att kr 250.000 som kommunen sin eigendel. Tiltaket er starta opp men vil ikkje ferdigstilla fyre i 2019.

Ny avkøyring til industriområdet i Nordbygdi.

Reguleringsplanen for Nordbygdi (vedteke 11.06.09) legg opp til å utvikle industriområdet mellom elva og E 134 i Nordbygdi. For å realisere dette må det lagast ny avkøyring frå E 134 og ny straumtilførsel. Dette er kostnadsrekna til om lag kr. 5.000.000. inkl. mva., og ein sum på kr. 3.500.000 mill. inkl. mva. vart vedteke som ein del av investeringsbudsjett for 2015. Summen aukar ettersom tiltaket ikkje er gjennomført, samt at nye kostnadsberekingar er lagt til grunn.

Budsjettvedtak kommunestyresak 97/16 - Ny framskutt enhet 2019

Krava til utstyr og kompetanse er i endring, brann og redningstenesta i kommunen må møte desse endringane til beste for innbyggjarane og tilreisande. Eit eksempel på ei slik utfordring er Mælefjelltunellen. Den vil krevja mykje av den lokale redningstenesta, både når det gjeld utstyr og kompetanse. Det er difor viktig at ROS analyse for brannvesenet som no nesten er ferdigstilt, samt GAP analysa som skal vere ferdig til 01.01.19 blir førande for investeringar til denne tenesta. Det er i ROS analysa peika på behov for ein framskutt enhet. Ein legg til grunn at Staten ved SVV dekkjer største delen av denne investeringa, og at kommunens del ikkje blir høgare ein 200.000,-.

FKB - kartleggingsprosjekt - kommunalt bidrag 2019

Kommunen sin del av nytt FKB - kartleggingsprosjekt av større områder i samband med planlegging for nye E134 trase, samt kartlegging av resterande tettbygde områder krev eit kartleggingsprosjekt gjennom geovekst. Prosjektet vil truleg gå over tre år, 2017 og 2018, med ferdigstilling i 2019. Kostnaden fordelast med kr. 150.000 årleg i tre år, totalt kr. 450.000. Siste gjenståande del på 150.000,- ligg i investeringstiltaka for 2019.

Budsjettskjema 2 B syner ein samla oversikt over investeringstiltak i budsjett 2019 og i økonomiplanperioden.

Programområde 1 Sentraladministrasjon og fellesutgifter/-inntekter

Ansvar 100 – Folkevalde

Val i 2019 og 2021. Det er budsjettera med støtte til dei politiske partia, dette er ei frivillig ordning. Ordinær partistøtte kjem over statsbudsjettet.

Ansvar 101 – Kontrollorgan mm.

Budsjettet omfattar utgifter til kommunal revisjon og drift av kontrollutvalet og er i samsvar med kontrollutvalet si innstilling til kommunestyret for budsjettåret 2019.

Ansvar 110 – Rådmannskontor og fellestenester

Budsjettet omfattar drift av rådmannskontoret og ei rekke fellesfunksjoner i kommunen. Budsjettet tek høgde for vidareføring av dagens nivå, med mindre justeringar på bakgrunn av erfaringstal i 2018.

Ansvar 111 – Økonomiavdelinga

Budsjettet gjeld drift av økonomiavdelinga. Det er lagt inn kr 2 mill. (rund sum) til konsulent/taksator til taksering av alminneleg eigedomsskatt.

Ansvar 112 – IT

Budsjettet omfattar drift av IKT innan alle avdelingane. Ein stor del av budsjettet går til driftsavtale med ekstern driftsoperatør, aspIT. I tillegg er det budsjettera med kostnader til lisensar og andre vedlikehaldsavtaler på ei rekke fagsystem innan arkiv, økonomi, skatt, helse, skule, pleie og omsorg, sosial, kart og oppmåling mm.

Ansvar 113 – Telefon

Budsjettet omfattar i hovudsak kostnader knytt til abonnement og teletrafikk.

Ansvar 114 – Forsikringar

Budsjettet omfattar kommunens forsikringar. Kommunen har inngått forsikringsavtaler gjennom forsikringsmeklaren Pareto. Kommunen har communal ansvarsforsikring, tingforsikring, gruppeliv, yrkesskade, barneulykke og forsikring av motorvogner i forsikringsselskapet Protector Forsikring. Reiseforsikring er i Europeiske reiseforsikring.

Ansvar 116 – Personalavdelinga

Budsjettet omfattar drift av personalavdelinga, med ekspedisjon og arkiv, samt administrasjonslokale. Frå og med 24.09.18 er også løn- og fravær/refusjonskonsulentane ein del av personalavdelinga, som eit resultat av omorganiseringsprosessen som er gjennomført inneverande år. Ansvar 116 omfattar også bedriftshelsetenesta, og andre felles kostnader som til dømes opplæringsplan og felles velferdstiltak for tilsette.

Merkantil avdeling er organisera slik at ekspedisjonen skal vere bemanna kvar dag mellom klokka 09 og 14. Kommunens telefontid er tilpassa dette, men stillingsprosenten til servicemedarbeidaren er litt for liten til å dekkje heile opningstida. Det er starta på utreiing av å etablere eit eventuelt servicetorg i kommunen, der store delar av hendvendingar til administrasjonen kan bli handtera både innanfor fyrstehands byggesakshandsming, startlån, tildeling av helse- og omsorgstenester, diverse merkantile servicetenester, enkle NAV-tenester osb. tanken bak eit servicetorg er å yte god service på ein plass. Dette vil kunne imøtekome målet om god service til innbyggjarane. I ei økonomisk pressa tid, kan det bli utfordrande å starte opp med eit utvida servicetilbod, som truleg vil koste meir å drifte enn dagens merkantile teneste og sentralbord.

Tilsette i Seljord kommune har eit tilskot på kr 5.000 frå og med det året dei fyller 60 år, eit såkalla seniortillegg. Hensikta med tillegget var i si tid å stimulere tilsette til å stå lengre i jobb, i tråd med HTA § 3.2.3. Etter kommunestyrets vedtak i sak 111/17 meiner administrasjonen at tiltaket truleg har utspilt si rolle som verkemiddel for å få seniorar til å stå lengre i jobb. Det er sendt ut brev til alle tilsette som er 60 år eller eldre, om at dette vil bli fjerna frå og med 01.01.2019. Dette vil gje ei innsparinga på omlag kr 160.000.

Kommunestyret vedtok i 2011 at tilsette i Seljord kommune i større enn 25 % stilling, som eit personalgode og HMS-tiltak, skulle få dekt halve årsabonnementet ved Streke-Nils treningsenter på Granvin. Tilboden har vorte nytta i gjennomsnitt av omlag 80 tilsette kvart år. Eit kutt i dette tilskotet vil gje ei innsparing på kr 129.000, i tillegg kjem arbeidsgjevaravgift, ut frå eit medlemstal på 59 kommunale deltakarar.

I budsjettprosessen har ein vidare sett på moglegheita for å kutte ned på noko av bemanninga ved ansvar 116. Eit eventuelt kutt vil ikkje kunne gjennomførast utan at det går ut over servicenivået og tenestene. Det er truleg at behovet for avdelingas assistanse den komande tida vil auke, som fylge av endringsporsessen og behovet for rådgjeving ute på einingane. På sikt vil ein kanskje sjå at dette vil ta noko av, men ikkje i komande budsjettår. Samstundes er det eit ynskje at ein får investert i og tatt i bruk meir digitale hjelpemiddel som gjev betre oversikt, kontroll og på sikt skapar effektivitet og innsparingsmoglegheiter.

Heiltidskultur

Etter politisk initiativ i 2017 vart Seljord kommune ein av 9 kommunar i KS BTV-samarbeidet som deltek i eit toårig prosjekt om heiltidskultur, kalla *Nytt blikk*. Prosjektet går ut på å finne løysingar, arbeidsplanar og arbeidstidsordningar som jobbar for å få til at alle kommunalt tilsette jobbar i så store stillingar som råd. Det er leda av dedikerte konsulentar frå KS konsulent, med brei erfaring frå slikt arbeid i mange kommunar i landet over fleire år. I

arbeidet deltek både tilsette frå leiargruppa, hovudtillitsvalde og einingsleiarar frå heile organisasjonen. I tillegg har politikarar vore med på delar av samlingane. Dette prosjektet krev ein god del eigeninnsats, samtidig som ein kan dra nytte av erfaringane som andre kommunar har gjort seg frå likande arbeid.

Ansvar 125 – Nav kommune

I 2018 er posten for økonomisk sosialhjelp kr 1.950.000, men ser ut til å bli på om lag kr 2.700.000. For 2019 er budsjettet sett til kr 2.500.000 og redusert til kr 2.553.000 i 2020 og kr 1.803.000 for 2021 og 2020 (prisjusterte summar). Reduksjonen er skjønsmessig gjort som ein konsekvens av at det ikkje kjem nye flyktningar. I 2017 viser rekneskapen kr 1.752.000 (og budsjettet var kr 1.950.000).

Gjeldsrådgjevaren (60 % stilling) er tilsett i Seljord kommune, men er eit spleiselag med resten Vest-Telemark kommunane (kostnad fordelt etter folketal).

Ansvar 130 – Kyrkjelege føremål

Budsjettet omfattar overføringer til Seljord kyrkjelege fellesråd og til andre trudomssamfunn.

Ansvar 150 – Tilleggsloyvingar

Budsjettet inneholder ein lønsreservepost på kr 4.470.000 som skal finansiere lønsoppgjeret i budsjettåret (med verknadsdato 01.05.2019). Tilleggsloyvingar til disposisjon for formannskapet (kr 120.000) og for ordførar og rådmann (kr 30.000) er vidareført på lik linje med tidlegare år. Det er ført opp ein tilleggsloyvingspost til integrering av flyktningar på kr 500.000.

Ansvar 199 – Avskrivingar

På dette ansvaret vert avskrivingane på anleggmidla ført. Avskrivingane i økonomiplanperioden er stipulert til kr 12.325.000 kvart år. I kommunerekneskapen får ikkje avskrivingane nokon resultateffekt i driftsrekneskapen, men verdien av anleggsmidlane vert nedskriven i balanserekneskapen (med kr 12.325.000 mill. kvart år).

Programområde 2 Skule og oppvekst

Innleiing

I løpet av 2019, vil vi ha dei høgaste tala på barn og unge i våre einingar på lenge. Skuleåret 2018/19 har dei høgaste talet på barn og unge i grunnskulen, men vil i løpet av økonomiplanperioden bli redusert ein del. Barnehagane vil mest sannsynleg ha toppen sin i barnehageåret 2019/20, men vil bli noko redusert noko i løpet av perioden. Tidlegare varsla behov om naudsynt auke i skulen kombinert med høge elevtal og økte utfordringar, gjer at vi no går inn i ein svært krevjande tid. Auka behov har også medført meirforbruk i inneverande år. Samstundes skal programområdet handtere og tilpasse seg 5-dagars skuleveke, gjennomføre ein skulesamanslåing og vidareføre og forankre den digitale satsinga. Vi har enno eit stort behov for ressursar til tilpassing og spesialpedagogiske støttetenester, i tillegg til oppfølging av framandspråklege elevar.

Både i skule og barnehage vil det kunne kome fleire behov for tilrettelegging og spesialpedagogisk oppfølging. Kommunen tek i mot nye flyktninger, som også vil kunne utløse nye behov. Fleire av einingane varslar om utfordrande personalsituasjonar med behov for auke i vikarbruk. Skulebygga er i dårleg forfatning, og barnehagane varslar om behov for vedlikehald, tilpassingar og utbetringar. Skulepakka gir eit rom for investering i skulebygg på sikt, men det er behov for fleire strakstiltak.

Bemanning i skule og barnehage blir regulert gjennom sentrale normer, og i skulen blir det innført nye normkrav frå skuleåret 2019/20, medan barnehagane må innfri skjerpa pedagognorm frå 1. august 2018 og ny bemanningsnorm innan 1. august 2019. Vi har tidlegare hatt ei bemanning som har vore betre enn norma, men med minskar ramme må vi no redusere bemanning heilt ned til normgrensa. Barnehagane melder at dei ikkje er i stand til å halde den lokale norma for bemanning i inneverande barnehageår. Likevel ser ein for seg at med ny organisering av skuleveka, samanslåing av skular og eit forenkla barnehage- og SFO-tilbod i form av færre val mellom dagar og timer, vil ein kunne nytte ressursane på ein betre måte enn før. Når det gjeld flyktninger, vil signala kommunen har fått, medføre at vi ikkje ser for oss å kunne ta i mot nye flyktninger frå 2019, noko som også betyr ein omfattande inntektsreduksjon.

På tross av dei nemnde behova og føresetnadane, vil budsjettramma ikkje gjere det mogleg å kome noko av dette i møte, men snarare krevje reduksjon. Det er skore ned på grunnbemanning i skule og barnehage, medan det er lagt opp til auke i satsar på kulturskule, SFO og barnehage. Noko ytterlegare reduksjon er mogleg innanfor gjeldane lover, men vil gi svært negative konsekvensar og ringverknader innanfor små og sårbare einingar. På sikt må ein førebu seg på å ta ned kapasiteten på heile programområde i tråd med nedgang i barnetal. På kort sikt har ein vurdert at det er lite å spare på strukturelle endringar når det gjeld bemanning, og det føreligg difor inga strukturframlegg i budsjettet.

Omstilling må prege tida framover. Både for å kunne handtere dei krevjande økonomiske føresetnadane, men også for samstundes å ivareta barn og unges rettar til opplæring, omsorg, tilpassing og eit godt miljø. I tillegg må vi sørge for utvikling og måloppnåing på våre områder, samt organisatoriske og faglege endringar.

For PO2 er det arbeidd for å finne moglege reduksjonar i budsjettet. Det meste av verksemda er sterkt regulert av krav og normer, og vi har lagt til grunn at desse skal fylgjast. På skule er det redusert med om lag 3 årsverk (halvårseffekt i 2019), her går vi heilt ned til norm for lærartettleik. For barnehage vil reduksjonane kome til uttrykk gjennom forventning til ei meir effektiv tenesteyting – eit forenkla tilbod (dagar/timer), auke i tal på barn og auka brukarbetaling. Det er redusert i ei rekke driftspostar på alle einingar, og brukarbetalinga er auka for alle tenester. For flyktningtenesta og vaksenopplæring vil det bli store reduksjonar i aktivitet i tråd med reduksjonane av tal på nye flyktningar. Det har ikkje vore rom for å ta inn nye satsingar, behov og tiltak i det heile, med unntak av finansiering av noko av den digitale satsinga.

Ansvar 200 - Undervisningskontoret

Ansvarsområdet inneholder utgifter og inntekter administrert av undervisningskontoret, inkludert enkelte fellesutgifter. Driftsnivået er vidareført som i 2018. Kontoret løner pedagogisk konsulent, spesialpedagog og logoped. Spesialpedagog og logopeden blir bruka i skule og barnehage for å oppfylle vedtak etter sakkunnig vurdering.

Ansvar 205 - Avdeling for integrering og vaksenopplæring

Avdelinga har ansvar for dei einslege mindreårige flyktningane, vaksenopplæringa og flyktningtenesta. Seljord kommune har busett 10 flyktningar i 2018. Dette er 2 familiar som kjem frå Kongo, som til saman har 7 barn som skal inn i barnehage, Barneskule og ungdomsskule.

Signal frå IMDI tyder på at Seljord ikkje kan rekne med å få fleire kvoteflyktningar i tida framover. Konsekvensane av dette medfører ein betydeleg inntektsreduksjon. Denne reduksjonen vil og ha store konsekvensar for bemanning av avdelinga.

Ansvar 210 - Seljord barneskule

Skulen har 192 elevar i inneverande skuleår, og vil ha om lag 177 elevar i skuleåret 2019/20. Skulen vil ha eit lågare omfang av spesialundervisning neste år, men treng fleire ressursar til særskild språkopplæring, til dømes i samband med at skulen vil få 3 av flyktningbarna som kjem til kommunen. Skulen brukar den såkalla Spangereidmodellen som eit av tiltaka innanfor tilpassa opplæring, og det er behov for å oppretthalde delingstimar til dette.

Skulen er godt i gang med den digitale satsinga, men har fortsatt nokre utfordringar mellom anna på infrastruktur. Det er eit stort behov for auka kapasitet til å støtte både det it-tekniske

og det pedagogiske, og ein ser for seg ei stilling som har det overordna ansvaret for IKT på programområdet og digital-pedagogar på skulene. Skulane peikar også på behov for auka ressursar til skyss etter innføringa av 5-dagars skuleveke neste skuleår.

SFO ved Seljord Barneskule har 88 brukarar. Viss bruksfrekvensen er stabil (73,88% av elevar på 1. – 4. trinn), vil det vere sannsynleg med ein nedgang i talet på brukarar i løpet av økonomiplanperioden. Takstane til SFO er foreslått auka med om lag 3% frå 2019. Ein ser også for seg å forenkle SFO-tilbodet i forhold til færre variantar av ulike val av dagar og timar.

Ansvar 211 – Seljord ungdomsskule

Driftsnivået i skulen har auka ytterlegare sidan førre år, og elevtalet er nå 120 elevar. Neste skuleår vil talet auke ytterlegare, før det går drastisk ned frå skuleåret 2020/21. Neste år må skulen auke med ei gruppe grunna det høge elevtalet, og må tilførast auka grunnressurs.

Skulen vil overta fleire elevar med spesialundervisning frå barneskulane neste år, og vil også få 2 av flyktningane. Skolen peikar på behov for auka spesialpedagogisk teneste, kontaktlærar for elevråd og ressursar til særskild språkopplæring. Dei pekar på at det er viktig å tilby mat i kantina, noko som også blir kombinert med arbeidstrening for elevar med spesialundervisning og valfag. Dei peikar også på det same som barneskulen, at det er behov for auka kapasitet til å støtte opp om den digitale satsinga.

Ansvar 212 – Flatdal skule

Flatdal skule har i dag 65 elevar, og vil ligge stabilt på dette nivået i hele økonomiperioden. Dei peikar på mange gevinstar med den digitale satsinga, men er svært sårbar i forhold til drifta, til dømes i mangel på delingstimar og rom for å skaffe vikarar. Skulebygget har store utfordringar, og bygget blir no drive på dispensasjon. Det er difor prioritert strakstiltak i løpet av 2019. SFO ved Flatdal skule har 28 brukarar. Viss brukarfrekvensen er stabil (73,88% av elevar på 1. – 4. trinn), vil det vere sannsynleg med ein nedgang i talet på brukarar i løpet av økonomiplanperioden. Takstane til SFO er foreslått auka med om lag 3% frå 2019. Ein ser også for seg å forenkla SFO-tilbodet i forhold til færre variantar av ulike val av dagar og timar.

Ansvar 220 – Heddeli barnehage

Heddeli barnehage har om lag 44 barn. Sidan hausten 2017 er det innarbeidd 5 % ressurs i alle barnehagane til rettleiing av nytilsette og nyutdanna. Det er krav til slik rettleiing for tilsette i skule og barnehage. Prognosene for fødselstal viser ein svak og jamn nedgang i talet på fødde i tida framover. 2019 blir sannsynlegvis det året som får høgast belastning.

Barnehagane meldar om at dei ikkje klarar å halde den lokale bemanningsnorma då bemanninga er marginal i forhold til denne. Heddeli melder også at det er behov for auka bemanning innanfor reinhald, at det er behov for å byggje eit lager/vognplass og behov for å pusse opp to bad.

Ansvar 221 – Tussejuv barnehage

Tussejuv barnehage har 46 barn. Det er innarbeidd 5 % ressurs i alle barnehagane til rettleiing av nytilsette og nyutdanna. Det er krav til slik rettleiing for nytilsette i skule og barnehage. Prognosene for fødselstal viser ein svak og jamn nedgang i talet på fødde i tida framover. 2019 blir sannsynlegvis det året som får høgast belastning. Barnehagane melder om at dei ikkje klarar å halde den lokale bemanningsnorma då bemanninga er marginal i forhold til denne, og på dagar med mykje fråvere kan ein risikere at barnegruppene er underbemannana i høve til bemanningskrav. Tussejuv melder også i år at det er behov for å montere kjøling på ventilasjonsanlegget. Vidare melder dei at det er behov for å følgje opp den digitale satsinga også i barnehagar, med blant anna Smartboard. Kjøkkenet treng utbetring, det er behov for utvendig vedlikehald, og dei melder også i år eit behov for ein kjøkkenassistent.

Ansvar 222 – Flatdal barnehage

Flatdal barnehage har 18 barn. Det er innarbeidd 5 % ressurs i alle barnehagane til rettleiing av nytilsette og nyutdanna. Det er krav til slik rettleiing for nytilsette i skule og barnehage. Prognosene for fødselstal viser ein svak og jamn nedgang i talet på fødde i tida framover. 2019 blir sannsynlegvis det året som får høgast belastning. Barnehagane melder om at dei ikkje klarar å halde den lokale bemanningsnorma då bemanninga er marginal i forhold til denne, og på dagar med mykje fråvere kan ein risikere at barnegruppene er underbemannana i høve til bemanningskrav. Flatdal melder om at det er behov for å vidareføre ekstra bemanning i høve til prosjekt og satsingar også for neste år. Reparasjon av barnehagens gjerde vil bli prioritert frå kommunens side.

Ansvar 223 – Åmotsdal barnehage

Åmotsdal barnehage har 11 barn. Det er innarbeidd 5 % ressurs i alle barnehagane til rettleiing av nytilsette og nyutdanna. Det er krav til slik rettleiing for nytilsette i skule og barnehage. Prognosene for fødselstal viser ein svak og jamn nedgang i talet på fødde i tida framover. 2019 blir sannsynlegvis det året som får høgast belastning. Barnehagen er noko overbemannana, men ressursar vil bli overført til ein annan barnehage med tilsvarende behov.

Satsane til barnehagane blir foreslått auka frå 2019 med om lag 1%, i tråd med nye maksimalsatsar. Ein tek og sikte på å forenkle barnehagetilbodet frå hausten 2019, i forhold til færre variantar av ulike val av dagar og timer.

Ansvar 230 – Kulturskulen

Kulturskulen har 119 elevar fordelt på tilbod om enkelttimer, gruppeundervisning og vaksne i grupper. Skulen leverer også timer til barneskulen og ungdomsskulen innanfor grunnskulens musikkundervisning. I tillegg sel skulen timer til andre kommunar, lag og organisasjonar. Aktiviteten blir foreslått vidareført på nokonlunde same nivå som førre året. Satsane til kulturskulen blir foreslått auka frå 2019 med om lag 7%.

Tiltak på PO2 som er tatt inn i rådmannens budsjettforslag:

Tiltak	2019
Auka betalingssatsar i barnehage med om lag 1%, på line med auka sats for maksimalpris	Gjeldande fra 1/1 og 1/8
Auka betalingssatsar i SFO med om lag 3%	Gjeldande fra 1/1
Auka betalingssatsar i kulturskulen med om lag 7%	Gjeldande fra 1/1
Reduksjon i grunnbemanninga i grunnskulen	Gjeldande fra 1/8 på kr 975 000,-
Statstilskot, tidleg innsats gjennom auka bemanning i 2019	Kr 550 000,- kr i 2019
Statstilskot, inkluderande skule- og barnehagemiljø, (dekker mellom anna rettleiarar i skule og barnehage, 2 x 20% stilling)	kr 520 000,- i prosjektperioden 2018 – 2021
Leigekostnadar for Ipadar i skulen med årleg kostnad på kr 130 000,-	Kr 130 000 pr år

Andre naudsynte behov er det ikkje funne rom for å kunne prioritere i rådmannens forslag.

Seljord kommune

Programområde 3 Helse og omsorg

Sentrale føringar for 2019:

- Regjeringa ønskjer auka satsing på rehabilitering. Kommunens rammetilskot er styrka med 77.000 kroner i 2019 til dette formålet. Kommunen må førebu og etablere eit godt rehabiliteringstilbod for innbyggjarane i kommunen, med fokus på brukarinvolvering. På lengre sikt er det eit ønske om at kommunane får overført rehabiliteringsoppgåver frå spesialisthelsetenesta. Regjeringa ønskjer å lovfeste grunnleggjande kompetanse innanfor rehabilitering som må vere tilgjengeleg i kommunane.
- Regjeringa starta i 2016 ein ny opptrapningsplan for psykisk helse og rusfeltet. I 2019 vert statens overføringer til Seljord kommune styrka med 136.000 kr til psykisk helse og 86.000 kr til rus. Styrkinga skal mellom anna ivareta kommunanes plikt til ta imot ferdigbehandla pasientar innanfor psykisk helsevern. Frå 2019 vil kommunane måtte betale døgnpris for såkalla "overliggarar" innan psykisk helsevern.
- Frå 1. januar 2020 er det eit lovfesta krav om at alle kommunar må ha psykologkompetanse tilgjengeleg.
- Akuttmedisinforskrifta gjev føringar om at alle legevakt skal ha spesialistutdanning innanfor allmennmedisin.
- Den kommunale helse- og omsorgstenesta skal sørge for at pasientar får samanheng i tenestene, og at dei kan klare seg lengre heime og leve eit aktivt liv.
- Kommunen skal jobbe med folkehelse, og Psykisk helse er å rekne som ein vesentleg del av folkehelsearbeidet saman med aktiv aldring.

Overordna satsing for heile helse- og omsorg

I helse- og omsorgstenestene er det generelt mange tilsette i små stillingsbrøkar. Dette er eit grep kommunen har tatt for å få nok arbeidstimar på helg. Dette gjeld særleg i pleie- og omsorg som driftar tenester døgnet rundt alle dagane i året. Små stillingsbrøkar gjev tenestene utfordringar med mange tilsette som til ei kvar tid skal vere oppdatert på fag og pasientar. I tillegg vert det mange tilsette å bli kjend med for pasientane. Fleire tilsette må "jakte" på ekstravakter for å få ei inntekt dei kan leve av. Seljord er difor med i prosjektet "Nytt blikk" og vil i den forbindelse sjå på om det er mogleg å innføre langvakter i tenestene for å få fleire arbeidstimar over på helg. På den måten vil ein kunne auke kvaliteten på tenestene og skape eit betre handlingsrom for aktivitetar med bebuarar, samtidig som nokre tilsette kan få auke stillingsressursen sin.

Innanfor helse- og omsorg er det mange tilsette med ein alder på over 55 år. Det vil seie at tenestene må ha fokus på rekruttering dei neste åra. Dette gjeld særleg innanfor pleie- og omsorg. Til dømes vil det i 2019 vere 11 tilsette som er over 60 år ved sjukeheimen.

Brukabetaling for plass ved kommunens bustadar med heildøgns pleie- og omsorg må harmoniserast. Det er stor skilnad på brukabetalinga for dei ulike butilboda i kommunen. Ved Heddelitunet må brukarar betale for husleige, straum, mat, heimehjelp, dagaktivetsopphald og anna praktisk bistand som ikkje omfattar pleie- og omsorg. Ved bu- og servicesentra for eldre er alle desse tiltaka lagt inn i ein eigen sats for opphold. Det er dermed mykje meir kostbart å bu ved Heddelitunet enn ved dei andre butiltaka. Det er også meir kostbart å bu i omsorgsbustad og delta på tiltak ved bu- og servicesentra enn å ha fast plass i bu- og servicesentra. I budsjettforslaget har vi lagt inn forslag om auke i brukabetaling ved Steinmoen og Heddeli/Nestunet for å få ei rettferdig brukabetaling for dei kommunale tilboda.

Ansvar 300 – Kommunalsjef – helse og omsorg

Netto
250.000 kr

Under ansvar 300 er det lagt inn fellesnester som gjeld for heile helse- og omsorg. I budsjett for 2019 er den årlege utgifta knytt til Alarmsentralen Telemark lagt inn. Alarmsentralen Telemark er ein responsenterløysing som ivaretok krava om kompetanse og tryggleik. Kommunen må ha ei responsenterløysing i samband med innføring av velferdsteknologi. Kommunen har ikkje ressursar eller kompetanse til å etablere ei eiga responsenterløysing.

Ansvar 305 – Samhandlingskoordinator

Netto
112.000 kr

Samhandlingskoordinatoren er felles for heile Vest-Telemark og vert finansiert som eit spleiselas mellom STHF og kommunane i Vest-Telemark. Frå 2018 har Seljord kommune overtatt arbeidsgjavaransvaret.

Ansvar 310 – Legetenester

Årsverk	Netto
10,41	4.101.000 kr

Legetenesta tilhører ny eining: Helsesenter. Legetenester omfattar drift av legeteneste og støttefunksjonar. Kommunen har totalt 4,8 legeårsverk, men på grunn av permisjonar er det faktiske talet 4,3 stillingar i 2019. I tillegg har kommunen 2 årsverk for LIS 1 legar (tidlegare turnuslege).

Dei andre årsverka er einingsleiar i 0,6 årsverk, sjukepleiarar i 2,1128 årsverk og helsesekretærar i 1,4 årsverk. 0,6 årsverk; helsesekretær er midlertidig tilsett, og er finansiert av driftsmidlar gjennom Primærhelseteam (PHT).

I april 2018 starta helseavdelinga opp med prosjektet Primærhelseteam (PHT), noko som har gitt ein ny finansieringsmodell. Kommunen deltek med driftstilskotmodellen. Det vil seie at kommunen får driftstilskot i heile prosjektperioden som varar fram til mars 2021.

Driftstilskotmodellen baserer seg på innbyggjarartalet på legane sine lister, eigenskaper ved innbyggjarane, eit kvalitetsbasert tilskot, og eigenandelar frå pasientar.

Driftstilskotmodellen gjer kvardagen lettare for fastlegane då det ikkje er nødvendig å skrive takst for alle tiltaka i kvar konsultasjon. Den offentlege stønaden til pasientar ved bruk av fastlege vert lagt inn i driftstilskotet. Prosjektet omfattar ikkje LIS 1 legane og desse må skrive takstar som tidligare.

I tillegg til driftstilskot, får kommunen eit prosjekttilstskot på 765.000 kroner. Prosjekttilstskotet er øyremerk drift av prosjektet. 0,1 årsverk av både kommuneoverlegens stilling (139.629 kr) og einingsleiar (77.587 kr) ved helseavdelinga vert dekt av prosjektmidla. Det vil seie at 217.216 kr av lønsutgifter, inkl. sosiale kostnader, til einingsleiar og kommuneoverlegen, vil bli dekt av prosjekttilstskot i 2019.

Meirinntekta i PHT i budsjett 2019 er rekna ut til kr 2.785.000. Til fråtrekk på meirinntekta kjem 0,6 årsverk legesekretær, rekna ut til kr 216.000 inkl. sosiale kostnader, slik at netto meirinntekt blir kr 2.569.000. I denne summen er det berre rekna med eit lite beløp på inntekter frå sjukepleiarar i PHT (10.000 kr), og det kan tenkast at denne inntekta vil auke i 2019. I berekna meirinntekt for 2019 er det også lagt inn ei forventa auke i inntekt for ein lege som vil vere ferdig med spesialistutdanninga si i løpet av 2019. Det er lagt inn ei forsiktig auke på 90.000 kronar.

Ansvar 311- Legevakt

Årsverk	Netto
2,33	2.538.000 kr

Legevakt tilhører ny eining: Helsesenter. Seljord og Kviteseid har felles legevakt på ettermiddag og kveld fram til kl. 23.00, samt helg. Kommunane har eigen legeberedskap på natt, men kjøper telefonteneste frå Notodden på natt.

Under ansvar 311 er det tilsett sjukepleiarar i 2,33 årsverk. I tillegg ligg det inne løn til legane som tek legevakt på timesbasis.

I 2018 har det vore utgreidd om det er mogleg å få til ei lokal telefon/svarteneste på natt i Seljord i samarbeid med fleire kommunar i Vest-Telemark. Ordninga var tenkt som ein beredskapsordning for sjukepleiar med heimevakt. Arbeidsmiljølova gav ikkje rom for ei slik ordning og det måtte dermed bli ei teneste med aktiv vakt for sjukepleiar. Denne ordninga vart då så kostbar at den ikkje har blitt innført i 2018.

I 2018 har det igjen vore aktuelt å utgreie om det er mogleg å utvide legevaktsamarbeid i Vest-Telemark. Legevaktsamarbeidet i Seljord/Kviteseid har sendt eit tilbod til Fyresdal, men det er ikkje tatt nokre avgjersler enno. Om Fyresdal blir med i legevaktsamarbeidet, vil det utgjere ei meirinntekt for Seljord kommune på ca. 180.000 kronar i året. I tillegg vil eit utvida samarbeid gje positive verknadar for tenesta, både når det gjeld kvalitet og tal på legar som kan dekke vakter. Ei eventuell meirinntekt frå eit utvida samarbeid er ikkje lagt inn i budsjett for 2019.

Ansvar 311 – Fysioterapiteneste

Årsverk	Netto
2	1.173.000 kr

Fysioterapitenesta tilhører ny eining: Helsecenter. Kommunen har framleis ein fysioterapeut i 1 årsverk, turnuskandidat i 1 årsverk og driftsavtale med privatpraktiserande fysioterapeut i 1 årsverk. Kommunen har ikkje turnuskandidat i 2018, og det er tilsett ein vikar som fortsett ut i 2019. Kommunen mottar fastlönstilskot for communal fysioterapeut og turnuskandidat. Privatpraktiserande fysioterapeut mottar årleg driftstilskot frå kommunen. Driftstilskotets storleik vert fastsett sentralt med mindre årlege justeringar.

Kommunefysioterapeuten arbeider på fleire felt, både når det gjeld barn, unge og eldre som treng trening, rehabilitering, råd og rettleiing. Kommunefysioterapeuten er ansvarleg for hjelpemiddel og har i difor viktige formidlings- og rettleiingsoppgåver.

Kommunefysioterapeuten spelar også ei viktig rolle i det arbeidet kommunen gjer i høve til kvardagsrehabilitering, med ei sentral rolle som rettleiar av brukarar og tilsette i ulike delar av omsorgstenesta.

I tillegg har fysioterapitenesta ei viktig rolle i arbeidet med å få et samanhengande rehabiliteringstilbod på plass i kommunen, med eit rehabiliteringstilbod både på sjukeheimen og i brukarane eigen heim; kvardagsrehabilitering. Det har difor lenge vore eit ynskje om å auke kommunens ressurs innanfor fysioterapi, noko det ikkje har vore rom for så langt. Ei auke må sjåast i samanheng med den varsle reforma om overføring av oppgåver innafor rehabilitering frå spesialisthelsetenesta til kommunen, og signaler om lovpålagt ergoterapiressurs i kommunane frå 2020.

Det er ikkje lagt inn endringar i fysioterapibudsjettet for 2019.

Ansvar 312 – Helsestasjon

Årsverk	Netto
2,08	2.185.000 kr

Helsestasjon tilhører ny eining: Helsesenter. Helsestasjonen har 2 årsverk for helsesyster, der det eine årsverket er tillagt eit fagleg ansvar for tenesta. Gjennom prosjektmidlar frå helsedirektoratet til foreldrestøttande tiltak, motteke i 2016, har tenesta vore styrka med ytterlegare 0,2 årsverk i periodar. Av dette tilskotet, er det midlar igjen til eit engasjement på ca. 5 månader i 2019.

I 2018 vart jordmortenesta samorganisert i Vest-Telemark med Vinje som vertskommune. Seljord kommune finansierer ein botressurs på 10 % stilling, samt eit beløp som blir rekna ut etter tal på fødslar i kommunen. Jordmortenesta ivaretok kommunale oppgåver i svangerskapsomsorga og jordmorberedskapen. Ca. 0,4 årsverk er knytt til dei kommunale oppgåvene.

Det er ikkje gjort endringar i budsjettet for helsestasjonen og jordmortenesta for 2019.

Ansvar 313 - Drift helsesenter

Årsverk	Netto
0,7	478.000 kr

Drift helsesenter tilhører ny eining: Helsesenter. Budsjettet omfattar reinhald og andre driftskostnader relatert til bygg; helsesenteret (straum og eigedomsavgifter), og er i store trekk ei vidareføring av budsjettet frå tidlegare år. Det er knytt 0,7 årsverk til ansvar 313.

Ansvar 321 – Barnevernstenesta

Årsverk	Netto
	7.451.000 kr

Barnevernstenesta ligg direkte under kommunalsjef for helse og omsorg. Barnevernstenesta er organisert gjennom eit samarbeid mellom alle kommunane i VT med Kviteseid som vertskommune. Kviteseid kommune har for 2019 eit forslag til budsjett som ligg kr 1 133 699 kronar høgare enn nivået for 2018-budsjettet.

Auka ligg primært på tiltak i og utanfor familien (1 079 054 kronar) som m.a. skuldast at fleire born må ha forsterkingstiltak i familien, og born som må plasserast i familieheim eller på institusjon.

Ei mindre auke på 54 645 kroner er knytt til administrasjon i barnevernstenesta.

KOSTRA-funksjon	Rekneskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Endring 2018/2019
Administrasjon	2 217 748,00	2 292 000,00	2 346 645,00	54 645,00
Tiltak i familien	750 878,00	718 000,00	1 247 288,00	529 288,00
Tiltak utanfor familien	3 133 344,77	3 307 000,00	3 856 766,00	549 766,00
Sum	6 101 970,77	6 317 000,00	7 450 699,00	1 133 699,00

Ansvar 330 – Tenestekontoret

Årsverk	Netto
2,8	2.797.000 kr

Tenestekontoret er ei eiga avdeling under kommunalsjefen. Tenestekontoret er mellom anna tillagt ansvaret for sakshandsaming av alle søknader om tenester innanfor pleie- og omsorgstenesta. Leiar for tenestekontoret har mynde til å underteikne vedtak om tenester.

Tenestekontoret har i tillegg ansvar for individuell plan, dagleg koordinering av tenester og flyt av pasientar mellom sjukehus og dei ulike delar av tiltakskjeda innanfor kommunens omsorgsteneste. Kontoret er bemanna med 2,8 årsverk.

Kontoret har jobba mykje med å få vedtaka presise nok slik at alle tenestetilboda som kommunen gjev kjem fram i vedtaka og i IPLOS rapporteringa.

Det er ikkje gjort justeringar i budsjettet for denne tenesta i 2019.

Ansvar 331 – Heimetenerster

Årsverk	Netto
17,66	13.947.000 kr

Heimetenerster ligg under ny eining: Open omsorg. Heimetenerster gjev tilbod om heimesjukepleie, heimehjelp og praktisk bistand i brukaranes eigne heimar og kommunens bu- og servicesentre.

Frå 1. oktober 2018 omfattar heimetenesta heimesjukepleie, heimehjelp, Steinmoen bu- og servicesenter og Heddeli bu- og servicesenter/Nestunet. I budsjettet er tenestene framleis delt opp på ressursområda 331 Heimetenester, 334 Heddeli bu- og servicesenter/Nestunet og 335 Steinmoen bu- og servicesenter.

Ny organisering gjev einingsleiar eit større handlingsrom til å nytte ressursar og kompetanse betre. Det er særleg nyttig med tanke på bu- og servicesentra som handsamar stadig dårlegare pasientar. I 2019 vil det vere fokus på å få til ei betre ressursutnytting i tenesta.

Talet på årsverk i budsjett 2019 for ansvar 331- Heimetenester er 17,66. Dette er ei auke frå 2018 på 0,11 årsverk. På grunn av omorganisering vert årsverk knytt til einingsleiar fordelt på ansvar 331, 334 og 335. For ansvar 331 – Heimetenester, vert talet på årsverk for 2019 17,26.

Heimesjukepleia er organisert i ulike team, der eit av teama har særleg fokus på kvardagsrehabilitering. Kvardagsrehabilitering er eit viktig tiltak for å gjere brukarar meir sjølvhjelpe og trygge i eigen heim. Dette er viktig for å kunne dempe det store presset som er på kommunens sjukeheimplassar.

I 2018 vart det utgreidd om det var mogleg å bygge om 4 omsorgsbustadar ved Nesbukti til 4 korttidsplassar for rehabilitering og avklaring. På grunn av kommunens økonomi er det ikkje funne rom for ei slik investering i 2019. Det er derimot sett i verk arbeid med å etablere eit aktivt korttidstilbod ved sjukeheimen, der fokuset skal vere på rehabilitering, avklaring og lindrande tilbod.

Nestunet bukollektiv vert tatt i bruk av bebuarane 1. desember 2018. Det er eit ønskje at innføring av velferdsteknologi skal kunne gjere det mogleg å få ei samordning av natt-tenesta på Nesbukti, heimesjukepleia og Nestunet. Det er usikkert om det er mogleg å få til ei slik organisering, men ordninga vert utreda i 2019.

Tenesta har spelt inn eit behov for 4 nye mobiltelefonar i heimesjukepleia. I tillegg er det behov for at heimehjelparar er tilgjengelege på mobil. Det er difor eit ønskje at heimehjelparar får kompensasjon for bruk av privat telefon i tenesta.

Ansvar 332 – Habilitering og rehabilitering

Årsverk	Netto
6,93	5.639.000 kr

Psykisk helse og rus ligg under eining: Helsesenteret. Under ansvar 332 er det totalt 6,93 årsverk for 2019. I økonomiplan for 2020 er det lagt inn ei innsparing på 1 årsverk.

Ved å redusere tenestetilbod på kveldstid, men unnatak av to kveldar i veka då dagsenteret har kveldsopne aktivitetar, vil det vere mogleg å få ei innsparing.

Dei tilsette kan gå frå aktive vakter til bakvakt, noko som vil kunne gje ei innsparing på ca. 100.000 kr med heilårseffekt. Det er ikkje lagt inn noko innsparing på dette i 2019 budsjettet.

Tenesta manglar eit heildøgnstilbod til menneske med problem innanfor rus og psykiatri. Seljord kommune må difor kjøpe plass til ein brukar i Tinn kommune, noko som er blitt gjort sidan 2017. Tiltaket kostar kommunen tett oppunder 100 000 kronar per månad. Tiltaket vil helde fram i 2019. I tillegg betaler kommunen for ettervern etter rusbehandling som gjev ei meirutgift på ca. 120 000 kronar for 2019 (heilårseffekt).

Ansvar 333 – Sjukeheimen

Årsverk	Netto
36,26	25.880.000 kr

Sjukeheimen ligg under ny eining: Institusjon. I 2018 har sjukeheimen brukt mykje midlar til bakvakt for å sikre rett kompetanse på alle skift. Frå 1. november 2018 er det difor lagt bemanningsplan og ny turnus som skal redusere bruk av bakvakt og innleige av ekstravakter. Ny bemanningsplan viser eit totalt behov på 36,26 årsverk. Då er personell i pleie, mottakskjøkken, vaskeri og reinhald inkludert.

I budsjett for 2019 står det ein ressursbruk på 37,04 årsverk. For budsjett 2018 vart det lagt inn eit kutt på 0,8 årsverk, men innsparingen er ikkje gjennomført. I 2019 er det planlagt å redusere tal på tilsette med 0,78 årsverk for å komme på nivå med behovet i bemanningsplanen.

For å unngå å ta i bruk vikarbyrå til ferieavvikling, har personalet fått ein moderat kompensasjon for å ta ekstravakter sommaren 2018. Det vil vere mogleg å spare noko på budsjettet til ferievikarar ved å avvikle ferien i 3 puljar, det vil seie 9 veker. Dette er noko ein vil sjå nærmare på i 2019.

I byggeperioden for Nestunet og demensavdelinga ved sjukeheimen, har kommunen hatt 2 færre sjukeheimspllassar. Det har ført til ei meirutgift til kjøp av sjukeheimspllassar i andre kommunar på 812.000 kr per oktober 2018. Om ein klarar å redusere leige av sjukeheimspllassar i nabokommunar med 50 % i 2019, vil det kunne gje reduksjon i meirutgifter på ca. 400.000 kr i 2019. Denne kostnadsreduksjonen er ikkje lagt inn i budsjett for 2019, men budsjettposten er ikkje auka utover 2018-nivået som var på ca. 700.000 kr. Med dei 2 nye plassane ved sjukeheimen er det totalt 31 sjukeheimspllassar tilgjengeleg i kommunen. For å unngå meirutgifter til kjøp av sjukeheimspllassar, er det eit ønskje å snu drifta ved sjukeheimen slik at ein får etablert ei korttidsavdeling med aktiv rehabilitering.

I samfunnssdelen av den nye kommuneplanen som blei vedteken i 2017, er det lagt opp til at ein skal starte opp ein kommunedelplanprosess for helse og omsorgstenesta så snart som råd.

Framskrivingstal frå SSB over eldrepopulasjonen i Seljord syner at det vil bli ei markant auke i talet på eldre over 80 år frå 2014/2025. Denne utviklinga vil truleg skape behov for ytterlegare opptrapping av talet på sjukeheimspllassar. Dette vil bli blant dei sentrale punkta å greie nærmere ut i den nye kommunedelplanen for helse og omsorg.

Sjukeheimen har spela inn eit behov for utskifting av nedslite inventar. Dette er så langt som råd teke høgde for i budsjettframleggget. I tillegg er det eit behov for å kjøpe inn nødvendig utstyr til kommunal akutt døgnplass.

I samband med bygging av Nestunet, er det gjort ei avtale om også å gjere sjukesignalanlegget ved sjukeheimen til stille anlegg på lik line med bukollektivet. For å få til dette er det nødvendig å kjøpe mobiltelefonar som skal vere mottak for signala. Det er lagt inn i budsjett for 2019 å kjøpe inn 10 nye mobilar, noko som gjev ei utgift på 27.000 kr i 2019.

Det er lagt til grunn ei auka inntekt i brukarbetalinga på 400.000 kr i 2019 på grunn av auke tal på plassar.

Ansvar 334 - Heddeli bu- og servicesenter/Nestunet

Årsverk	Netto
7,66	5.256.000 kr

Ansvar 334 ligg under eining: Open omsorg. I oktober 2018 var bygget i Nesvegen 7 ferdig og Seljord kommune overtok ansvaret. Det er planlagt at bebuarane skal vere flytta frå Heddeli bu- og servicesenter til Nestunet innan 1. desember. Nestunet er eit bukollektiv med 9 plassar som er særskilt tilrettelagt for personar med demens og kognitiv svikt. I bygget ligg det også eit dagaktivitetssenter som er særskilt tilrettelagt for heimebuande personar med demens.

I budsjett for 2019 er det lagt inn 7,66 årsverk, der 5,66 årsverk er knytt til bukollektivet og 2 årsverk er knytt til dagaktivitetssenteret. Det er ei auke på 1,69 årsverk frå 2018. Auka er 1,4 nye årsverk til bukollektivet og 0,2 årsverk for einingsleiar som er overført frå ansvar 331-Heimetenester. 0,09 årsverk er ei auke som resultat av tilpassing av turnus.

I løpet av 2018 har det vore svært därlege og urolege pasientar ved Heddeli bu- og servicesenter, noko som har gitt ei trøng for vaken nattevakt. Ved overgang til Nestunet er det planlagt å gå over til kvilande nattevakt. Det å gå over til kvilande nattevakt vil gje ei innsparing på 360.000 kr, noko som er lagt inn i budsjett for 2019.

Ved overgang til Nestunet er det naturleg å sjå på brukarbetalinga for husleige og opphold. I tidlegare vedtak har kommunen ikkje skilt på husleige og opphold. Ved overgangen er det tenkt at bebuarane skal få ei husleigekontrakt samt vedtak om dei ulike tiltaka. Det er samtidig naturleg å harmonisere brukarbetalinga etter dei same prinsippa for alle plassane ved heildøgns pleie- og omsorg i kommunen. I husleiga er det tatt høgde for ulik storleik og standard ved butiltaka.

For nye Nestunet er det lagt inn ei husleige på 4500 kr pr. mnd pluss straum. I tillegg er det lagt opp til at bebuarane abbonerer på mattilbod. Fast heil plass vil innehalde eit heilt abonnement på mat, heimehjelp, dagaktivitetstilbod og vask av klede. Opphaldspris og husleige blir ved nye Nestunet 12.354 kroner. Auke blir på 4.157 kr. Auka er av ein slik storleik at den er lagt inn i budsjett og økonomiplan over 3 år. I 2019 er det lagt inn ei inntekt på 983.166 kr, i 2020 kr 1.125.319, og i 2021 kr 1.267.473. Det er lagt til grunn eit belegg på 95 %.

Ansvar 335 - Steinmoen bu- og servicesenter

Årsverk	Netto
5,13	3.178.000 kr

Ansvar 335 ligg under ny eining: Open omsorg. Ansvaret for drifta av Steinmoen bu- og servicesenter er frå 1. oktober lagt under ny einingsleiar for Open omsorg. 0,2 årsverk for einingsleiar er difor lagt til årsverka som er knytt til Steinmoen, noko som gir 5,13 årsverk totalt. Det er ikkje lagt inn auke i personalressursen sjølv om det går frå 9 til 10 plassar.

Ved Steinmoen bu- og servicesenter er det for 2019 lagt inn ei auke i tal på plassar frå 9 til 10. I tillegg er det gjort ei justering av brukarbetaling for nye bebuarar for å harmonisere med dei andre butilboda i kommunen, dette gjeld også ved Steinmoen.

Det vil bli delt opp i husleige, straum, mat, aktivitet, heimehjelp og vask av klede. Husleiga vert justert med tanke på areal og standard. Det er lagt opp til ei auke på 2657 kr per mnd fordelt på 2 år. Ny brukarbetaling blir på 10.854 kr per mnd. I budsjett for 2019 er det lagt inn med 2 brukarar med høg sats, og 8 med låg takst. I 2020 er det lagt inn 4 brukarar med auka sats og 6 med låg sats. Frå og med 2021 er det rekna at alle 10 plassane gjev høg sats. Det er lagt til grunn eit belegg på 90 %, noko som gjev ei årleg inntekt på 913.966 i 2019, 1.000.038 i 2020 og 1.172.182 kr i 2021.

I budsjett er det lagt inn ein mindre sum til innkjøp av løfstestol til hjelp for personalet om brukarar fell på golvet.

Ansvar 336 – Omsorgsbustader

Netto
- 1.165.000 kr

Omsorgsbustader ligg under ny eining: Open omsorg. Husleiga er justert etter konsumprisindeksen. Omsorgsbustadene omfattar både Moentunet, Heddelitunet og bustader for eldre.

Ansvar 337 - Butilbod og tiltak for funksjonshemma

Årsverk	Netto
12,95	9.185.943 kr

Ansvar 337 ligg under ny eining: Tenester for funksjonshemma. Avdelinga omfattar omsorgsbustader med heildøgns pleie og omsorg. Heddelitunet har i alt 11 bustader. 6 av desse er ”inne” i nærleiken av personalbasen og fellesarealet. Den eine av desse vert nytta til avlastning på helg for to personar, og kommunen får dermed ikkje leigeinntekter på denne. Det er i alt 14 brukarar, der 3 av dei bur i eigne heimar andre stader i kommunen.

Avdelinga har i tillegg ansvar for drift av eit aktivitetssenter som leiger lokale i bygningane til DPS – Seljord. Dei tilsette har delte stillingar fordelt på bukollektivet og aktivitetssenteret. Senteret har eigen aktivitetsleiar. Det er knytt 12,95 årsverk til ansvar 336.

I budsjett for 2019 er det lagt inn innsparing ved at avdelinga startar opp eit nytt tiltak for ny brukar i 2019 utan å auke tal på årsverk. Einingsleiar plukkar timer frå helg til eit avlastningstilbod 3 dagar i veka. I tillegg er det lagt inn ei mindre inntekt ved at innslagspunktet for tilskot for ressurskrevjande brukarar er auka til 1.320.000 kr for 2019. I budsjett er mindreinntekta sett til 883.000 kr i 2019.

Tenesta har lagt inn eit behov om å kjøpe inn velferdsteknologi til ein brukar. Det er tale om ein alarm til varsling på natt.

Ansvar 338 – Produksjonskjøkken

Årsverk	Netto
1,6	2.130.000 kr

Ansvar 338 ligg under ny eining: Institusjon. Produksjonskjøkken produserer varm mat til sjukeheimen og bu- og servicesentra i kommunen (ikkje Heddelitunet). Ved produksjonskjøkkenet er det tilsett 1,6 årsverk. Kommunen nyttar også produksjonskjøkkenet til å lage mat til ulike møte. Etter påske er det ikkje skrive internfaktura på møtemat, noko som har ført til at utgiftene har gått frå budsjettet til sjukeheimen. Dette kan forklare noko av overforbruket for ansvar 338 – Produksjonskjøkken.

I 2018 ligg det an til eit overforbruk på ca. 150.000 kr.

Programområde 4 Samfunnsutvikling og drift

Kommunalområdet Samfunnsutvikling og drift har for budsjett 2019 hatt ein gjennomgang av sjølvkostmodell på alle gebyrområder. VARF-området (vatn, avløp, renovasjon og feiing) er gebyr satt etter eit sjølvkostgrunnlag på 100%. For bygesak og oppmåling er ny modell lagt opp slik at desse områda også skal ha ein sjølvkostgrunnlag som baserer seg på 100% sjølvkostinndeckning. Det er i økonomiplanperioden lagt opp til ein gradvis auke til 100% inndeckning. Ein legg til grunn at ein har 80% inndeckning i 2019, 90% i 2020 og til sist 100% i 2021. Det er også lagt opp til maksimal sats for handsaming etter jordlova og fellingsgebyr på vilt.

Det er fleire investeringsprosjekt, som det i tidligare budsjettvedtak er løyvd midlar til, som i rådmannens forslag til budsjett 2019 og økonomiplanperioden 2019-2022 er utsatt til neste økonomiplanperiode. Dette gjeld mellom anna turveg og grunneverv i Lomodden, samt aktivitetslabyrinten på Eventyrøy. Dei mest drastiske tiltaka er at ein må skyve på investeringstiltak som skulepakka og nye lokale til brannstasjon og teknisk drift. Det er ikkje forsvarleg å legge til fleire investeringstiltak som vil ytterlegare forverre botnlinja til kommunen inneverande økonomiplanperiode.

Programområde 4 har driftsansvar for 3 skulebygg; Seljord ungdomskule, Seljord barneskule og Flatdal skule. Skulebygga har eit stort behov for naudsynt vedlikehald og modernisering. Dagens og framtidas krav til skulebygg sin funksjon sett opp imot forskrift om miljøretta helsevern i skular er vanskeleg å møte, særskilt for Flatdal skule som no må driftast på dispensasjon frå forskrifta.

Med bakgrunn i dette blei skulepakka lansert i fjarårets budsjettvedtak. Det har vore viktig å ta ein total gjennomgang av alle skulebygg for å få eit grunnlag for å vurdere moglege framtidige løysingar. Etter ei gjennomgang av teknisk tilstand på alle bygg så har det blitt utarbeida rapport som syner at med målretta vedlikehald på dei punkt som er nemnt i tilstandsrapporten, og med høgde for litt ekstra vedlikehald, vil ein ha skulebygg i ca. 12 til 15 år fram i tid. Denne konklusjonen tek ikkje innover seg at det kan bli lagt føringar frå sentralt hald som krev store ombygging eller nybygg. Rapporten gjev eit inntrykk av korleis dei 3 skulane er i byggeteknisk tilstand og tek føre seg byggeteknisk, elektro og ventilasjon. Rapporten tek ikkje føre seg korleis arbeidsmiljøet er generelt, eller korleis kvar enkelt føler at arbeidsmiljøet er, sett ut frå eit objektiv syn, og ut frå retningslinjer for tilstandsvurdering gjeven gjennom NS 3424.

Skulane er alle bygd i perioden frå 1960 til 2000. Der hovudtyngda av bygningane vart oppført i 60 og 70 åra. Med påbygg i mindre og større grad fram til år 2000. I rapporten er det stipulera ein kostnad på 5 084 500,- i tiltak over ein 10 års periode, for utbetringar av diverse feil og manglar. Ein må sjølvklart ta høgde for andre vedlikehaldsutgifter i tillegg til dei ca. 5,1 mill det vil koste å utbetre 10 års tiltaka. I strakstiltak er det stipulera 998 500,- som bør utbetrast innan eit år. Strakstiltaka må ein ta høgde for må bli utbetra, uansett kva ein vil gjere med bygga. Det er difor føreslått at ein brukar 1.000.000,- ekstra frå disposisjonsfond til dette vedlikehaldet i 2019.

Vidare i økonomiplanperioden er det satt av ei høgning på 250.000,- til vedlikehald på skulane. Ein legg til grunn at ein øyremerkar tilsvarende 250.000,- frå vedlikehaldbudsjettet på hjå teknisk drift slik at ein i 10 års perioden får tatt vedlikehaldsetterslepet på skulane.

Flatdal skule:

Flatdal skule er den av bygga som kjem därlegast ut i rapporten. Her blir både lyd og den praktiske løysinga for bruk som skulebygg nemnt i negative retning. Tiltak for å utbetre høve for særskilt lyd er ikkje ein del av strakstiltaka. Dette bør ein sjå på i perioden framover.

Seljord borne- og ungdomsskule:

Seljord barneskule er det bygget som har nest størst stipulera utgifter dei neste 10 åra. Med 1 779` i utgifter, og med 435` i strakstiltak. Seljord ungdomsskule er det bygget med største utgifter, med 2 102` i stipulerte utgifter. Og med 395` i strakstiltak. Å bygge saman ungdomsskulen og borne skulen er praktisk mogleg, sjølv om ein har eit nivåforskjell i høgde mellom dei to bygga. Kva kostnaden her vil bli må ein bare stipulere, men det vil uansett bli billigare enn å rive og bygge nytt. Det er avtala med arkitekt eit skisseprosjekt for å sjå på denne moglegheita i 2018, resultat er venta på nyåret.

Når det gjeld lokale for brannstasjon og teknisk drift legg ein opp til at det fram forhandlast ny leigekontrakt med dagens uteigar for ein periode på 5 år, der huseigar tek kostnader for å oppgradere bygget slik at avvik kan lukkast. Husleiga vil nok stige til ein 400.000,- kr årleg som fylgje av dette. Ein må nytte alle lokalitetane kommunen leiger for å få plass, det inneberer at garasjen som politiet no nyttar må kommunen sjølv ha frå og med 1.1.2019.

Aktivitetslabyrinten og det kommunale bidraget til bygging på 4.000.000,- er ikkje ein del av rådmannens framlegg. Denne investeringa påverkar kommunens drift i 20 år framover og ein kan ikkje sjå at det er mogleg å finansiere tiltak som får varig driftskonsekvens og som ikkje er ein del av kommunens primæroppgåver når den økonomiske situasjonen til kommunen er slik som no. Når kommunen ikkje lenger kan oppretthalde sin del av kriteria (garantisum for eigendel) vil nok løyvinga frå Kulturdepartementet som ein konsekvens bli trekt.

Riving av Heddli bu og servicesenter. Kommunestyret vedtok i sak 16/18 "Å fylge arbeidsgruppa si tilråding, slik at Heddli bu og servicesenter vert rive, og området vert tilrettelagt som uteareal for dei kommunale tenestene i området. Kostnadane, omlag kr. 1.250.000, vert primert jobba inn i budsjett 2019 eller sekundert dekt av disposisjonsfond."

Den vedtekne rivinga av Heddli bu og servicesenter er det ikkje funne rom for i rådmannens budsjettframlegg. Kostnaden på kr 1.250.000,- vil saman med andre budsjettprioriteringar vere med å tappe disposisjonsfondet heilt i løpet av 2019. Bygget har etter gjennomgang av takstmann Åsmund Bringsås ei marknadsverdi på like i overkant av 3.000.000,-. Det bør med utgangspunkt i kommunens økonomiske situasjon takast ei ny vurdering på eit eventuelt sal av bygget. Salspris og eit bortfall av kostnad for riving kan utgjere i overkant av 4.millionar på kommunens botnlinje.

Ansvar 410 – Plan og utvikling

Budsjettet omfattar 40 % konsulent/rådgjevarstilling og omlag kr 760.000 til planhandsaming. I 2019 vil midlane nyttast til rullering av kommuneplan (arealdel) for Seljord, samt kommunal del av ny Klima og miljøplan, jamfør Planstrategi.

Ansvar 411 – Landbruk og miljø

Løn og driftsmidlar til landbruksrådgjevar og natur- og miljørådgjevar. Kommunestyret har disponert ein budsjettpost på kr 200.000 i tilskot til landbruksføremål frå Næringsfond, denne er vidareført. Kr 51.000 er vidareført til det store vassforvaltningsplanarbeidet for Midtre Telemark vassområde. Flaumsikringstiltak på Århus som skulle gjennomførast i 2018 (som ikkje blei gjennomført i 2017) er vidareført med bruk av kr. 800.000 frå disposisjonsfond.

Ansvar 440 – Kultur og næring

Budsjettet omfattar løn og driftsmidlar til kultur- og næringssjef, bibliotek, badevaktar og reinhald på symjehallen. Ansvarsområde omfattar fleire budsjettpostar som er fordela på tenestane innafor ungdomsarbeid, folkehelse, idrett, friluftsliv, frivillig arbeid, nærings- og utviklingsarbeid, bibliotek og symjehall. Vidare er det større og mindre tilskotpostar knytt til kulturarrangement, tilskot til drift av Vest-Telemark Museum og Seljord kunstforeining.

Som ein konsekvens av forslag til statsbudsjett har ein lagt opp til ei overføring på ca. kr 562.000,- til friviljugsentralen, kor kr 414.000 utgjer statens bidrag som no blir overført til kommunane (kommunal del kr 148.000).

Telemark fylkeskommune har varsla at det vil vere vanskeleg for dei å bidra med midlar til kommunane som tidligare, grunna at regionale utviklingsmidlar ikkje vert vidarefinansiert frå staten i same grad som tidligare. For Seljord kommunes del utgjer dette ei inntektsreduksjon på kr 127.000. Desse midlane har kommunen nytta primært til kjøp av tenester og leige av lokale i Næringshagen. Bruken er heimla i ein avtale med ei varighet til og med fyrste halvår 2019. For å sikre at kommunen kan stå ved sin forplikting jamfør avtala er det føreslått bruk av næringsfond for å dekkje opp tapt inntekt. Avtala med Næringshagen er i budsjettframlegget avvikla frå andre halvår 2019.

Næringsfond I disponering i budsjett 2019

Konto	Ans	Teneste	Kontonamn	Bruk i ramma	Budsjett 2018	Budsjett 2019
19501	110	8800	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Gjeld/avdrag	Kr 212.000	Kr 212.000
19501	410	3252	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Summen gjeng til planhandsaming / samfunnsutvikling.	Kr 100.000	Kr 100.000
19501	411	3255	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Tilskot til andre i landbruk/næring	Kr 200.000	Kr 200.000
19501	440	3250	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Lønn næringssjef (50% stilling) inkl. sosiale utgifter	Kr 400.000	Kr 415.000
19501	440	3252	Bruk av bunde fond - Næringsfond I	Bruken er lista opp i tabell nedanfor	Kr 1.029.000	Kr 1.014.000
Totalt for Næringsfond i budsjett					Kr 1.941.000	Kr 1.941.000
Til disposisjon for programområde 4					Kr 1.728.000	Kr 1.728.000
Bruk av Næringsfond I					Budsjett 2018	Budsjett 2019
Møtestad Seljord					Kr 444.000	Kr 457.000
Telemark interkommunale næringsfond					Kr 75.000	Kr 0
Tilskot til næringsføremål (nye i 2019)					Kr 125.000	Kr 205.000
Kommunens eigendel til Visit Telemark					Kr 142.000	Kr 142.000
Tilskot til løypekjøring					Kr 75.000	Kr 75.000
Kjøp av tenester og leige av lokale hjå Seljord næringshage					Kr 138.000	Kr 80.000
Medlemskontingent Telemarksvegen					Kr 30.000	Kr 30.000
Tilskot Vandre Telemark					Kr 25.000	Kr 25.000
Totalt					Kr 1.029.000	Kr 1.014.000

Ansvar 500 – Avdelingskontor teknisk

Budsjettet omfattar løns- og driftsmidlar til ingeniør communal teknikk og andre administrative ressursar, totalt 1,33 årsverk. Administrasjonsressursane er redusera med 0,37 frå 1.70 årsverk. Årsaka til reduksjon kjem av endring i sjølvkostmodellen som kommunen no har hatt opp til ny vurdering.

Ansvar 510 – Vedlikehaldsavdeling

Budsjettet omfattar løns- og driftsmidlar til vaktmeistrar og fagarbeidrar, samt ny formannsstilling. Vidare kostnad til drift og vedlikehald av bilar, maskiner og utstyr, samt kostnad til vedlikehald av kommunale bygningar og utstyr. Kostnad til utstyr aukar etter som utstyret blir eldre, og fleire av dei kommunale bygningane har mykje teknisk utstyr som må vera i orden for at bygget skal fungere (varmepumper, ventilasjonsanlegg mm.). Det er eit stadig aukande etterslep på vedlikehald på fleire av dei kommunale bygga. Skulane er dei som har størst trøng for eit auka vedlikehald, og Seljord ungdomsskule og Flatdal skule har flest utfordringar. Det er vurdert at ein må øyremerke 250.000,- kr frå vedlikehaldsposten på omlag 1.million til skulane for å gjere naudsynne strakstiltak i økonomiplanperioden frå og med 2020.

Det er i handlingsdelen peika på eit behov for å sjå på kommunens eigedomsdrift og organisering. For å kunne gjere ei kartlegging av kommunenes eigedom og avklare kva for tilstand desse er i, må ein først gjennomføre ei tilstandsvurdering på alle kommunale bygg på lik linje som ein har vurdert skulebygga. Det vil i ein slik gjennomgang synleggjerast behov og kostnad for vedlikehald innanfor ein periode på 10 år. Ei slik kartlegging bør utarbeidast for på best mogleg grunnlag kunne vurdere kva som er best organiséringsmodell og kva som faktisk utgjer kommunale eigedomar potensiale for forvaltning, drift, vedlikehald og utvikling. Ei slik tilstandsvurdering er kostnadsregna til omlag 1 – 1,5 millionar kr basera på kostnad for gjennomgang av skulane. Det kan ein ikkje sjå at det finns rom for innafor det ordinære driftsbudsjettet i 2019.

Vedlikehaldstenester og vaktmeisteravtalar som tidligare har vore kjøpt gjennom driftsavdelinga til Seljord Personal, kjøpast no frå IDEA kompetanse.

Ansvar 520 – Plan- byggje- og delesaker, kart og oppmåling

Budsjettet er vidareføring av driftsnivået i 2018, og omfattar løns- og driftsmidlar til plan- og bygesakshandsaming og oppmåling/kartverk med 1,57 % årsverk, samt tinglysingsgebyr. Inntekter er gebyr etter Plan- og bygningslova (gebyr for bygesak, private reguleringsplanar og oppmålingsgebyr). Gebyr er satt etter ny sjølvkostkalkyle på 80% dekningsgrad innafor desse tenestene. Det gir kommunen litt fleire inntekter utifrå dei tenestane som blir levera.

Ansvar 530 – Kommunale vegar

Budsjettet omfattar utgifter til drift og vedlikehald av kommunale vegar og vegljos, der nær halvparten blir brukta på vinter-vedlikehald (snøbrøyting og strøing). 10 % går til drift og vedlikehald av vegljos. For å oppretthalde dagens standard og for å komme a jour med vedlikehaldsetterslep på kommunale vegar og bruer må vedlikehaldsposten auke. Det er lagt inn eit større naudsnyt vedlikehald av Vallar bru til kr 500.000 i 2019. Tiltaket vart i utgangspunktet varsla i 2020, men grunna nye opplysningar om brua tilstand er det sterkt tilrådd å gjennomføre tiltaket allereie neste år. Midlane tek ein innafor ramma på programområde 4.

Vedlikehald av vegar og bruer blir gjennomført etter tilråding frå planutvalet, men det må understrekast at det ikkje er tilstrekkeleg med midlar satt av for å møte det naudsnyte vedlikehaldet som bør gjennomførast i løpet av økonomiplanperioden. Etterslepet blir berre større for kvart år. Det er minimum eit manko på 5.millionar i vedlikehald for vegr og bruer inneverande økonomiplanperiode.

Ansvar 540 – Brann- og feiarvesen

Budsjettet omfattar utgifter til feietenesta i kommunen (via Vest-Telemark Brannvesen) og løns- og driftsutgifter til brannvesenet. Utgifter til feiing blir dekt av feie- og tilsynsgebyr, frå 2018 til 2019 ventast gebyrinntektene å auke med omlag 31 % frå kr. 676.000 til kr 875.000. Dei største postane til brannvesenet er løn, redusera avgift til 110-sentralen samt avgift til Vest-Telemark brannvesen for førebyggande avdeling.

Ansvar 550 – Vatn

Budsjettet omfattar løns- og driftsutgifter til drift og vedlikehald av 4 kommunale vassverk (produksjon og distribusjon), samt ytre anlegg. Kostnaden for drift av nye Seljord vassverk er høgare ein tidligare estimert grunna meir forbruk av kjemikalie, samt auka behov for driftsoperatørressurs. Det er underteikna serviceavtale med Pentair som gjer auka kostnad på drift. Dei andre postane er utgifter til løn, kontroll og analysering av drikkevatnet og straum. Det er lagt til grunn at 83,1% av utgifter til den nye ordninga med beredskapsvakt jamfør tiltak 3.3.3.2. i handlingsprogrammet dekkast frå sjølvkostområde vatn. Posten er sjølvfinansierande. Grunna fleire større investeringar innafor området ser ein at avgiftene aukar i perioden. Frå 2018 til 2019 ventast gebyrinntektene å auke med omlag 17 % frå kr 6.810.000 til kr 8.040.000.

Ansvar 551 – Avløp

Budsjettet omfattar løns- og driftsutgifter til drift og vedlikehald av 3 kommunale reinseanlegg (innsamling og reinsing), ytre anlegg samt innsamling av slam frå private avløpsanlegg. Største postane er utgifter til løn, kjemikalier, straum, innsamling og behandling av slam og driftsovervaking. 16,9 % av kostnad til ny ordning med beredskapsvakt jamfør tiltak 3.3.3.2. i handlingsprogrammet dekkast frå sjølvkost område avløp. Posten er sjølvfinansierande. Frå 2018 til 2019 aukar gebyret for avløp med 7 % frå kr 7.125 til kr 7.611 og gebyret for slamtømming reduserast med 29 % frå kr 3.303 til kr 2.333 i same periode.

Ansvar 552 – Renovasjon

Budsjettet omfattar utgifter til innsamling og behandling av avfall, dette blir ivareteke av Renovest IKS. Posten er sjølvfinansierande. Frå 2018 til 2019 føreslås det at gebyret for renovasjon aukar med 11 % frå kr 2.213 til kr 2.455.

Ansvar 560 – Utleigebustadar

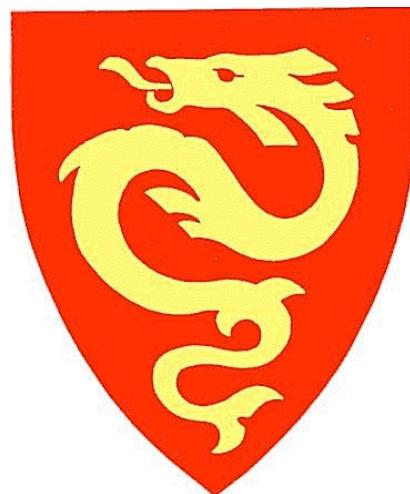
Største utgiftspostane er leige av bustadhus (til vidare utleige) og kommunale avgifter. Kommunen eig 13 hus med 22 bu-einingar (omsorgsbustadar kjem i tillegg, desse vert ført på PO 3). Per 01.01.19 leiger kommunen 11 bu-einingar i tillegg. Talet er redusert med 5 frå 2018. Det er budsjettert med ein "turnover" på kommunale bustader basera på ei 75 % utleigerate. Husleiga blir justert etter konsumprisvekst årleg i mars månad.

Vedlikehaldsplan for kommunale vegar og bruer ligg som vedlegg til gul bok.

Sjølvkostgrunnlag ligg også med som vedlegg til Gul Bok.

Seljord kommune

Rev. 30.10.2018

Vedlegg til Gul bok

**Oversyn over betalingssatsar for kommunale
tenester**

2019

Innhold

1	Felles forvaltning	4
2	Skule og oppvekst.....	4
2.1	Barnehage.....	4
2.2	Skulefritidsordning - SFO	5
2.3	Kulturskulen.....	6
3	Helse og omsorg	6
3.1	Maksimal eigenbetaling for heimehjelp/ praktisk bistand og opplæring i Seljord kommune:6	6
3.2	Betalingssatsar som eigenbetaling for opphold på bu- og servicesentra Heddeli og Steinmoen:	6
3.3	Betalingssatsar som eigenbetaling på Heddelitunet:	7
3.4	Betalingssatsar som eigenbetaling på aktivitetssenteret:.....	7
3.5	Betalingssatsar som eigenbetaling for tryggleksalarmer:.....	7
3.6	Betalingssatsar som eigenbetaling ved transport utan løyveplikt:.....	7
3.7	Betalingssatser for vask av privattøy på vaskeri:.....	8
3.8	Betalingssatsar for mat til heimebuande:	8
3.9	Betalingssatsar for omsorgsbustader	8
4	Kultur og Næring	8
4.1	Konsesjons- og delingssaker	8
4.2	Viltfellingsgebyr pr. dyr	8
4.3	Leigeinntekter Symjehall:	9
5	Tekniske tenester – Egedomsavgifter.....	9
5.1	Gebyr for handsaming av saker etter plan og bygningslova.....	11
5.2	Gebyr etter eigarseksjonslova	12
5.2.1	12
5.2.2	12
5.3	Handsaming av private framlegg til reguleringsplan §12	12
5.3.1	Førehandsuttale	12
5.3.2	Planforslag	12

5.3.3	Planprogram og konsekvensutgreiing (§§ 4-1,4,2 og 12-9)	13
5.3.4	Søknad om planendring (§ 12-14)	13
5.4	GEBYRSATSAR FOR ARBEID ETTER Matrikkellova.....	13
5.4.1	Opprettning av matrikkeleining	13
5.4.2	Opprettning av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning.....	14
5.4.3	Grensejustering	14
5.4.4	Arealoverføring.....	14
5.4.5	Klarlegging av eksisterande grense der grensa tidlegare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning	15
5.4.6	Klarlegging av eksisterande grense der grensa ikke tidlegare er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheitar	15
5.4.7	Privat grenseavtale	15
5.4.8	Urimelig gebyr	15
5.4.9	Betalingspunkt	15
5.4.10	Endringar i grunnlaget for matrikelføring av saken	15
5.4.11	Utsending av matrikkelbrev.....	15
5.4.12	Gebyr rekna ut etter medgått tid	16
5.4.13	Statlege gebyr og avgifter.....	16

1 Felles forvaltning

Sats er satt til maksbeløp for ambulerande løyve er kr. 360 per løyve, jamfør forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk.

Gebyr/avgift	2017	2018	2019
	Innkl. mva	Innkl. mva	Innkl. mva
Alkohol			
Løyvegebyr for salsløyve i gruppe 1	Jf. forskrift om omsetting av alkoholdig drikk mv.		
Løyvegebyr for skjenkelyve	Jf. forskrift om omsetting av alkoholdig drikk mv.		
Løyvegebyr for ambulerende skjenkeløyve	Jf. forskrift om omsetting av alkoholdig drikk mv.		

2 Skule og oppvekst

2.1 Barnehage

Barnehagesatsane er regulert etter forskrift om foreldrebetaling i barnehagar, "FOR 2005-12-16 nr 1478: Forskrift om foreldrebetaling i barnehager".

Regjeringa foreslår ein opptrapping av makspris for barnehage i 2019:

- Frå 1. januar 2019 blir maksprisen på ein barnehageplass 2 990 kroner per månad.
- Frå 1. august 2019 blir maksprisen på ein barnehageplass 3 040 kroner per månad.

Moderasjonsordning: Foreldrebetaling for ein barnehageplass skal maksimalt utgjere 6 % av familien sin samla person- og kapitalinntekt. Dette blir rekna ut individuelt. Inntektsgrensa på kr 533.500,- er vidareført.

Regjeringa foreslår å utvide ordninga med gratis kjernetid på 20 timer/veka i barnehage til å inkludere toåringar frå familiar med låg inntekt. Ordninga vil då gjelde for 2-, 3-, 4- og 5-åringar. Ordninga gjeld viss familiens samla inntekt er under 533.500 kroner.

Inntektsreduksjon og gratis kjernetid må ein søkje om kvart år. Søknadsfristen er 1.august eller i samband med ny søknad.

Kostpengar er prisjustert og avrunda til nærmaste heile eller halve tiar.

Foreldrebetaling per månad for dei med inntekt over 533.500 kroner frå 1.1.2019:

Inntekt	5 dagar	4 dagar	3 dagar	2 dagar
Inntekt over kr 533.500,-	2 990 kr	2 390 kr	1 840 kr	1 305 kr
30% syskenmoderasjon	2 093 kr	1 673 kr	1 288 kr	914 kr
50% syskenmoderasjon	1 495 kr	1 195 kr	920 kr	653 kr
Kost	360 kr	290 kr	215 kr	145 kr

Foreldrebetaling per månad for dei med inntekt over 533.500 kroner frå 1.8.2019:

Inntekt	5 dagar	4 dagar	3 dagar
Inntekt over kr 533.500,-	3 040 kr	2 415 kr	1 860 kr
30% søskensmoderasjon	2 128 kr	1 690 kr	1 302 kr
50% søskensmoderasjon	1 520 kr	1 207 kr	930 kr

Søskensmoderasjon:

30 % søskensmoderasjon for søskens nr. 1

50 % søskensmoderasjon for søskens nr 2 og fleire.

Det er ikkje moderasjon på kost.

Timesatsen for kjøp av ekstra timer er kr. 60,- per time og kr. 25,- per dag for kost.

2.2 Skulefritidsordning - SFO

(1.kl. født 2012, 2. kl. f. 2011, 3. kl. f. 2010, 4. kl. f. 2009.)

Foreldrebetaling frå og med 1.1.2019:

Seljord og Flatdal SFO:

Dekning	t/veke	Kostnad per mnd.
Full dekning 1.-4.kl. (inkludert torsdag)	23	2 760 kr
1 heil dag, torsdag	9	1 080 kr
4 dg. morgen/ettermiddag 1.-4.kl.	14	1 680 kr
4 ettermiddagar 1.-4.kl.	10	1 200 kr
4 morgonar 1.-4.kl	4	960 kr
Morgen/ettermiddag 3 dg. pr. veke	10,5	1 260 kr
Ettermiddag 3 dg/v	7,5	960 kr
Morgen 3 dg/v	3	960 kr

Betalinga i SFO vert rekna ut i frå 120 kr x talet på timer ein har i SFO per veke, avrunda opp til nærmaste heile tiar. Minimumsbetaling per månad inntil 8 t/v er kr. 960,- . Hausten 2019 vil organiseringa av SFO bli endra når vi får 5 dagars skuleveke, men utrekninga av betaling vil bli basert på dei same tala.

- Kost per månad kr 25,- per dag/veke.
- 30 % søskensmoderasjon for søskens nr 1, 50 % søskensmoderasjon for søskens nr 2 og fleire.
- Rein morgenplass betalar ikkje for mat.

- Morgen = 1 time, ettermiddag = 2,5 timer
- Kjøp av ekstra timer: 60,- per time + kr 30,- per dag for kost.
- Kjøp av ekstradagar i feriar når skulen er stengt: kr 250,- per dag.
- Det er søskensøknadsmoderasjon på kjøpetimer og dager.

2.3 Kulturskulen

Satsar gjeldande frå 1.1.2019:

Tilbod	Varigheit	Kostnad
Individuell opplæring	Skuleåret	Kr 3 320,-
Gruppe tilbod	Skuleåret	Kr 1 850,-
Gruppetilbod for vaksne (4 på gruppa)	Per år (37 veker)	Kr 6000,- (Sjølvkost)

Søskensøknadsmoderasjon: 50%

Moderasjon for å bruke fleire tilbod: 50%

Moderasjon for utvida time (dobbelttime): 50%

3 Helse og omsorg

Satsane for eigenbetaling for kommunale pleie –og omsorgstenester vert vurdert og justert årleg med verknad frå 1. januar. Tidspunktet for berekning av konsumprisen er 15. september året før.

3.1 Maksimal eigenbetaling for heimehjelp/ praktisk bistand og opplæring i Seljord kommune:

Inntekt	Kostnad
Inntekt mindre enn 2 G	kr 210 per månad (etter forskrift)
Inntekt frå og med 2 G til og med 2,5 G	kr 896 per månad
Inntekt frå og med 2,6 G til og med 3,5 G	kr 1 793 per månad
Inntekt over 3,5 G	kr 2 987 per månad

Det vert sett ei øvre grense for betalinga etter prinsippet om sjølvkost. Sjølvkost per 01.01.19 er berekna til kr 297 per time.

3.2 Betalingssatsar som eigenbetaling for opphold på Nestunet bukollektiv og dagaktivitetssenter

Nestunet bukollektiv var nytt i 2018, og kommunen har satt nye satsar for brukarbetalinga. Ny betalingssats skal harmonisere brukarbetalinga ved alle kommunens bu- og servicesenter. Auka i husleige og opphaldbetaling vert innført over 3 år slik at det blir auke i brukarbetalinga både i 2019, 2020 og 2021. Alle satsar vert vurdert og justert årleg etter konsumprisindeks. Satsane for 2019 er:

- Opphaldbetalinga består av: husleige, alle måltider, praktisk bistand/heimehjelp, klesvask og eit aktivitetstilbod ved bukollektivet kr 9 583 kr.
- Pris for opphold på dagsenteret vert sett til kr 281 per dag. Det er inkl. kost og transport.

3.3 Betalingssatsar som eigenbetaling for opphold ved Steinmoen bu- og servicesenter

For å harmonisere brukarbetalinga ved alle kommunens butilbod, har kommunen satt nye satsar for brukarbetalinga ved Steinmoen bu- og servicesener. Ved Steinmoen vil alle nye bebuarar måtte forholde seg til nye satsar frå 1. januar 2019. Auka i brukarbetaling vil bli innført over to år slik at det vil vera ei auke i 2019 og 2020. Alle satsar vert vurdert og justert årleg etter konsumprisindeks.

Satsane for 2019:

- Nye bebuarar: husleige, straum og opphaldsbetaling (inkl. praktisk bistand/heimehjelp, alle måltider, klesvask, og eit aktivitetstilbod ved bu- og servicesenteret) kr 9 525.
- For dei som allereie har fast opphold: husleige, straum og opphaldsbetaling (inkl. praktisk bistand/heimehjelp, alle måltider, klesvask og eit aktivitetstilbod ved bu- og servicesenteret) kr 8 476 pr. mnd.
- Pris på dag-opphold inkl. transport og kost vert sett til kr 281 per dag.

3.4 Betalingssatsar som eigenbetaling på Heddelitunet:

- Husleige kr 6 415 per månad.
- Praktisk bistand og opplæring vert fakturert etter gjeldande satsar.
Husleiga er gjeldande frå 1.1.2019, og vert justert årleg etter konsumprisindeks, praktisk bistand og opplæring vert justert etter gjeldande vedtak om brukarbetaling for tenesta

3.5 Betalingssatsar som eigenbetaling på aktivitetssenteret:

- Eigenbetaling varierande opp til om lag kr. 103 pr. dag, hovudsakleg til dekking av kostnader ved innkjøp av mat og materiell til ulike aktivitetar.
Betalinga er gjeldande frå 01.01.19, og vert justert årleg etter konsumprisindeks.

3.6 Betalingssatsar som eigenbetaling for tryggleiksalarmar:

- Kommunen sin kostander til Doro for svarteneste og leige av alarmar vert lagt til grunn for brukarbetalinga. I tillegg er det eit påslag på kr 333 per månad på analog og kr 365 på alarm/mobil.
Brukarbetaling utover avtala med Doro vert justert årleg etter lønsvekst.

3.7 Betalingssatsar som eigenbetaling ved transport utan løyveplikt:

- Brukarbetaling etter staten sine satsar for km-godtgjering vert nytta ved sporadisk transport.
- Brukarbetaling ved felleskøyring i samband med dagsturar vert sett til kr 46, prisen er gjeldande frå 01.01.2019, og vert justert årleg etter konsumprisindeks.

3.8 Betalingssatser for vase av privattøy på vaskeri:

- Brukarbetaling er kr 35 per kg tøy, prisen er gjeldande frå 01.01.2018, og vert justert årleg etter lønsvekst.

3.9 Betalingssatsar for mat til heimebuande:

- Brukarbetaling er kr 133 per middagsporsjon (kr 120 utan dessert), prisene er gjeldande frå 01.01.2019, og vert justert årleg justert(normalt desember) i samsvar med prisendring jamfør avtale med Dyrskun AS.

3.10 Betalingssatsar for omsorgsbustader

Fyljande satsar gjeld frå 01.01.2019 etter konsumprisindeks og interne justeringar jf. standard:

- Gamle bustader Heddeli øvre kr. 4 133
- Renovera bustad Heddeli øvre kr. 5 249
- Nye bustader Heddeli øvre kr. 5 249
- Bustader Heddeli nedre kr. 4 821
- Omsorgsbustader Nesbukti kr. 5 466
- Omsorgsbustader Kapteinsgata kr. 6 045

4 Kultur og Næring

4.1 Konsesjons- og delingssaker

Landbruksdepartementet har i desember 2011, fastsett forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker: § 1. *Det skal betales gebyr for behandlingen av følgende saker:*
a) *Søknader om konsesjon (ervervstillatelse) etter lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. § 2 og § 3.*
b) *Søknader om delingssamtykke etter lov om jord 12. mai 1995 nr. 23 § 12.*

Gebyret kreves inn av kommunen i alle saker. Kommunen skal ikke betale gebyr til seg selv.

	2018	2019
Søknad om konsesjon:	kr. 5.000,-	kr. 5.000,-
Søknad om deling etter § 12 i jordlova:	kr. 2.000,-	kr. 2.000,-

4.2 Viltfellingsgebyr pr. dyr

Seljord kommune ligg frå 2019 på maks satsar for fellingsavgifter.

	2018	2019
Vaksen elg	kr. 500,-	kr. 537,-
Elgkalv	kr. 300,-	kr. 316,-
Vaksen hjort	kr. 390,-	kr. 411,-
Hjortekalv	kr. 235,-	kr. 249,-

4.3 Legeinntekter Symjehall:

Satsar pr. time:	2018	2019
Kvitseid kommune	kr. 450,-	kr. 500,-
Hjartdal kommune	kr. 450,-	kr. 500,-
Vest Telemark vgs, avd. Seljord	kr. 450,-	kr. 500,-
Billettpolis vaksen	kr. 60,-	kr. 60,-
Billettpolis barn	kr. 40,-	kr. 40,-
Andre avtalar:		
Flatdal IL (leiger badet 7 gonger i året) pris pr. gong	kr. 450,-	kr. 500,-
Klippekort vaksen (10 klipp)	kr. 500,-	kr. 550,-
Klippekort born (10 klipp)	kr. 300,-	kr. 350,-

5 Tekniske tenester – Eigedomsavgifter

VARSF- området	eks. mva	inkl. mva	eks. mva	inkl. mva
	2018	2018	2019	2019
Feiing				
*1 pipe, feiing / tilsyn	kr 262,40	kr 328,00	kr 342,40	kr 428,00
*tillegg for fleire pipeløp, feiing / tilsyn pr.stk.	kr 262,40	kr 328,00	kr 342,40	kr 428,00
Renovasjon				
*Standard abonnement	kr 1 770,40	kr 2 213,00	kr 1 964,00	kr 2 455,00
*Standard abonnement, heimekomp.	kr 1 327,80	kr 1 659,75	kr 1 473,80	kr 1 841,00
*Minibonnement	kr 1 239,28	kr 1 549,10	kr 1 375,20	kr 1 719,00
*Hytterenovasjon	kr 1 770,40	kr 2 213,00	kr 2 455,00	kr 2 455,00
*Bustad som fritidsbust.	kr 1 770,40	kr 2 213,00	kr 2 455,00	kr 2 455,00
Kloakk				
*Fastbeløp	kr 2 115,20	kr 2 644,00	kr 2 142,40	kr 2 678,00
*Hus under 60 m ² , variabel del				
stip. Forbruk 90 m ³	kr 2 151,36	kr 2 689,20	kr 2 368,08	kr 2 960,10
*Hus over 60 m ² , variable del				
stip.forbruk 150 m ³	kr 3 585,60	kr 4 482,00	kr 3 946,80	kr 4 933,50
*Målt forbruk pr. m ³	kr 23,90	kr 29,88	kr 26,31	kr 32,89
*Reduksjon ved brot i vassforsyning kr. Pr. døgn	kr 6,95	kr 8,69	kr 7,43	kr 9,29
Slamtømming				
*Slamtømming bustad, inntil 4 m ³	kr 2 642,40	kr 3 303,00	kr 1866,40	kr 2 333,00
*Slamtømming hytte, inntil 4 m ³	kr 2 642,40	kr 3 303,00	kr 1866,40	kr 2 333,00
*Tett tank, inntil 4 m ³	kr 2 642,40	kr 3 303,00	kr 1866,40	kr 2 333,00
*pris pr m ³ utover grunnpris	kr 604,00	kr 755,00	kr 354,61	kr 443,27
Vatn				
*Fastbeløp	kr 3 000,00	kr 3 750,00	kr 3 220,00	kr 4 025,00
*Hus under 60 m ² , variabel del				
stip. forbruk 90 m ³	kr 1 684,00	kr 2 105,00	kr 2 155,68	kr 2 694,60

*Hus over 60 m², variabel del				
stip forbruk 150m ³	kr 2 806,80	kr 3 508,50	kr 3 592,80	kr 4 491,00
*Målt forbruk, pr m³	kr 18,71	kr 23,39	kr 23,95	kr 29,94
*Målarleige pr år	kr 110,00	kr 137,50	kr 128,70	kr 160,87
*Reduksjon ved brot i vassforsyning kr. pr. døgn	kr 5,47	kr 6,84	kr 6,40	kr 8,00

	2018	2018	2019	2019
Leige av vassmålar pr. år:	eks. mva	inkl. mva	eks. mva	inkl. mva
Inntaksledn.inntil 32 mm	110,00	137,50	120,00	150,00
Inntaksledn. inntil 40 mm	220,00	275,00	240,00	300,00
Inntaksledn. inntil 50 mm	440,00	550,00	480,00	600,00
Inntaksledn. inntil 63 mm	550,00	687,50	6000,00	750,00
Inntaksledn. inntil 75 mm	880,00	1 100,00	1 040,00	1 300,00
Inntaksledn. inntil 110 mm	880,00	1 100,00	1 040,00	1 300,00
Inntaksledn. over 110 mm	880,00	1 100,00	1 200,00	1 500,00
Tilkoplingsavgift vatn/kloakk for bustad/fritidsbustad:				
Vatn	10 000,00	12 500,00	12 000,00	15 000,00
Kloakk	10 000,00	12 500,00	12 000,00	15 000,00
Tilkoplingsavgift vatn/kloakk næringsbygg:				
Inntaksledn. inntil 32 mm - vatn	10 000,00	12 500,00	12 000,00	15 000,00
Inntaksledn. inntil 32 mm - avløp	10 000,00	12 500,00	12 000,00	15 000,00
Inntaksledn. inntil 40 mm - vatn	20 000,00	25 000,00	24 000,00	30 000,00
Inntaksledn. inntil 40 mm - avløp	20 000,00	25 000,00	24 000,00	30 000,00
Inntaksledn. inntil 50 mm - vatn	25 000,00	31 250,00	29 800,00	37 250,00
Inntaksledn. inntil 50 mm - avløp	25 000,00	31 250,00	29 800,00	37 250,00
Inntaksledn. inntil 63 mm - vatn	30 000,00	37 500,00	36 000,00	45 000,00
Inntaksledn. inntil 63 mm - avløp	30 000,00	37 500,00	36 000,00	45 000,00
Inntaksledn. inntil 75 mm - vatn	40 000,00	50 000,00	48 000,00	60 000,00
Inntaksledn. inntil 75 mm - avløp	40 000,00	50 000,00	48 000,00	60 000,00
Inntaksledn. inntil 110 mm - vatn	100 000,00	125 000,00	112 000,00	140 000,00
Inntaksledn. inntil 110 mm - avløp	100 000,00	125 000,00	112 000,00	140 000,00
Inntaksledn. over 110 mm - vatn	150 000,00	187 500,00	168 000,00	210 000,00
Inntaksledn. over 110 mm - avløp	150 000,00	187 500,00	168 000,00	210 000,00
Avlesing vassmålar	1 500,00	1 875,00	1 600,00	2 000,00

5.1 Gebyr for handsaming av saker etter plan og bygningslova

1 Sakshandsaming/kontroll av søknad etter § 20-1	2018	2019
a Oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging eller plassering av bygning, konstruksjon eller anlegg, bustad Andre bygg,	6 515,-	13 000,-
b Vesentleg endring eller reparasjon av tiltak nemnt under a.	10 860,-	13 000,-
c Fasadeendring	6 515,-	5 500,-
d Bruksendring eller vesentleg utviding eller vesentleg endring av tidl. drift av tiltak under a	4 345,-	5 500,-
e Riving av tiltak nemnt under a	4 345,-	5 500,-
f Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner.	4 345,-	5 500,-
g Oppdeling eller samanføying av brukseining i bustad eller tiltak som fører til fråvik av bustad.	1 670,-	3 987,-
h Oppføring av innhegning mot veg	2 172,-	3 987,-
i Plassering av skilt og reklameinnretninger	836,-	1 500,-
j Plassering av midlertidige bygningar, konstruksjon eller anlegg	4 345,-	5 500,-
k Vesentleg terrenginngrep	4 345,-	5 500,-
l Anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass	4 345,-	5 500,-
m Søknad om frådeling - delegert handsaming	2 172,-	3 715,-
m Søknad om frådeling - politisk handsaming	4 345,-	6 500,-
<u>Ved totrinns handsaming aukar gebyret med 50 %</u>		
2 Sakshandsaming/kontroll av søknad etter § 20-4		
1 Mindre tiltak på bebygd bustadeigedom	1 838,-	3 987,-
2 Mindre tiltak på andre eigedomar	2 672,-	3 987,-
3 Driftsbrygningar i landbruket inntil 1000 m ² BYA.	2 672,-	3 987,-
4 Midlertidige bygningar, konstruksjonar eller anlegg inntil 2 år.	2 672,-	3 987,-
5 Andre mindre tiltak	2 672,-	3 987,-
3 Søknad om ansvarsrett		
- Ansvarsrett pr. funksjon	780,-	797,-
4 Søknad om dispensasjon etter § 19 plan	5 013,-	15 000,-
5 Søknad om dispensasjon etter § 19 byggesak	5 013,-	7 500,-
6 Søknad om utsleppsløyve		
- Inntil 15 pe.	2 505,-	3 500,-

-	Over 15 pe	5 013,-	7 000,-
7	Opplysningar etter lov om eigedomsmekling	781,-	800,-

5.2 Gebyr etter eigarseksjonslova

5.2.1

For løyve og oppretting av seksjonering der synfaring ikkje er naudsynt skal det betalast kr 6500,-

5.2.2

For løyve og oppretting av seksjonering der det må haldast oppmålingsforretning skal det betalast 12.500,- i tillegg til gebyr etter punkt. 1

Gebyr til tinglysnings er ikkje inkludera i dette regulativet, men vert kravd inn saman med gebyr etter eigarseksjonslova.

Satsane vert regulera kvart år etter Kartverket sine indekstal for kart- og oppmålingsarbeid.

5.3 Handsaming av private framlegg til reguleringsplan §12

5.3.1 Førehandsuttale

Førehandsuttale/prinsippsøknad som leggast fram for det faste planutvalet. Kr 6 500

5.3.2 Planforslag

Saksgebyret skal kommunen rekna ut etter følgjande tabell:

Planens kompleksitet	Areal : 0-5 da	Areal : 5-10 da	Areal : 10 - 20 da	Areal over 20 da
Enkel plan	Kr 25 000	Kr 35 000	Kr 45 000	Kr 55 000
Arbeidskrevjande plan	Kr 45 000	Kr 55 000	Kr 65 000	Kr 75 000

Omfanget av planen som enkel eller arbeidskrevjande plan blir vurdert i forhold til :

- Godt tilrettelagt planforslag – Lite utarbeida planforslag
- I samsvar med kommuneplan – Ikke i samsvar med kommuneplan
- Enkle grunneigarforhold - Mange rørte parter
- Interessemotsetningar avklart - Behov for mange avklaringar i sakshandsaminga
- Lite/ingen konfliktar - Stor kompleksitet

Plassering av planen i kategori fastsettast av kommunen i kvar enkelt sak.

5.3.3 Planprogram og konsekvensutgreiing (§§ 4-1,4,2 og 12-9)

Handsaming av planprogram kr 10 000

Handsaming av konsekvensutgreiing Minstegebyr kr 15 000

Dersom kommunen må leige inn sakkunnig hjelp for å kvalitetssikre konsekvensutgreiingar, skal det bereknast gebyr etter medgått tid. Tenester som skal betalas etter medgått tid har ein timesats på kr. 800,-.

5.3.4 Søknad om planendring (§ 12-14)

• Mindre endringar av godkjent plan, enkel sakshandsaming	kr 10 000
Der berre reguleringsførersegnene endrast vert beløpet halvert.	
• Mindre endringar av godkjent plan, samansett sakshandsaming	kr 20 000

• Kurante justeringar av kart og/eller føresegner til godkjent plan som ikkje krev nabovarsling, handsamast administrativt	kr 3 000
---	-----------------

Større endring av eldre planar skal i hovudsak handsamast som ny plan.

Gebyr for avslegen plan før utlegging er 50 %

Gebyr for plan som krev utlegging to gonger aukar med 50 %

Utbyggingsavtale	kr 10 00
-------------------------	-----------------

5.4 GEBYRSATSAR FOR ARBEID ETTER Matrikkellova

Gjeldande frå 1. Januar 2019. Satsane er justert etter ein dekningsgrad på 80% sjølvkost

5.4.1 Oppretting av matrikkeleining

	2018	2019
Opprettning av grunneigedom og festegrunn		
areal frå 0 – 2000 m²	18 860	25 000

areal frå 2001 m² – auke pr. på begynt daa	1 574	2 000
--	--------------	--------------

Der markarbeid ikkje er påkravd, utløyser det halvt gebyr.

Matrikulering av eksisterande umatrikulert grunn

Pr. sak uansett areal	4 818	6 500
------------------------------	--------------	--------------

Oppmåling av uteareal på eigarseksjon. Gebyr for oppmåling av uteareal pr. eigarseksjon

areal fra 0 – 2000 m²	14 155	17 500
areal frå 2001 m² – auke pr. på begynt daa.	1 574	2 000

Oppretting av anleggseigedom. Gebyr som for oppretting av grunneigedom.

volum frå 0 – 2000 m³	7 076	10 000
volum frå 2001 m³ – auke pr. på begynt 1000m³.	783	1 000

Registrering av jordsameige.

Gebyr for registrering av eksisterande jordsameige faktureras etter medgått tid, basert på 1,2 promille av årslønn.

5.4.2 Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning

Viser til 5.4.1, 5.4.2., 5.4..4 og 5.4.5. I tillegg kan komme tilleggsgebyr for å utføre oppmålingsforretning.

Brot i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gebyr for utført arbeid når saka blir trekt før den er fullført, må avvisast, ikkje lar seg matrikkelføre på grunn av endra heimelstilhøve eller av andre grunner ikkje kan fullførast, settast til 1/3 av gebyrsatsane etter 1.1 og 1.2.

5.4.3 Grensejustering

Grunneigedom, festegrunn og jordsameige

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eigedomar justerast med inntil 5 % av eigedommens areal. (maksimalgrensa er satt til 500 m²). Ein eigedom kan imidlertid ikkje avgje areal som i sum overstig 20 % av eigedommens areal før justering. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.

	2018	2019
areal frå 0 – 500 m²	9 430	12 500

Anleggseigedom.

For anleggseigedom kan volumet justerast med inntil 5 % av anleggseigedommens volum, men den maksimale grensa settas til 1000 m³

	2018	2019
volum frå 0 – 250 m³	3 540	4 500
volum frå 251 – 1000 m³	7 076	9 000

5.4.4 Arealoverføring

Grunneigedom, festegrunn og jordsameige

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløyer dokumentavgift. Dette gjelder ikkje arealoverføring til veg- og jernbaneformål.

	2018	2019
areal frå 0 – 500 m²	16 442	25 000
Arealoverføring pr. nytt på begynt 500 m² medfører ein auke av gebyret på	783	1 000

Anleggseigedom

For anleggseigedom kan volum som skal overføras frå ein matrikkeleining til ein annen, - ikkje være registrert på ein tredje matrikkeleining. Volum kan berre overføras til ein matrikkeleining dersom vilkåra for samanføying er til stades. Matrikkeleininga skal utgjere et samanhengande volum.

	2018	2019
volum frå 0 – 500 m³	4 715	9 000
Volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m³ medfører ei auke av gebyret på	783	1 000

5.4.5 Klarlegging av eksisterande grense der grensa tidlegare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

	2018	2019
For inntil 2 punkter	4 715	7 500
For overstigande grensepunkt, pr. punkt	471	1 000

5.4.6 Klarlegging av eksisterande grense der grensa ikkje tidlegare er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheitar

	2018	2019
For inntil 2 punkter	9 430	14 000
For overstigande grensepunkt, pr. punkt	942	2 000

Gebyr for klarlegging av rettigheitar fakturerast etter medgått tid.

5.4.7 Privat grenseavtale

	2018	2019
For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde	1 574	2 000
For kvart nytt punkt eller påbyrja 100 m grenselengde	157	250

Billigaste alternativ for rekvinet veljast.

5.4.8 Urimelig gebyr

Dersom gebyret openbart er urimelig i forhold til dei prinsipp som er lagt til grunn, og det arbeidet og dei kostnadane kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen eller den han/ho har gjeve fullmakt, av eige tiltak fastsette eit passande gebyr.

Fullmaktshavar kan under same føresetnad og med bakgrunn i grunngitt søknad frå den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

5.4.9 Betalingstidspunkt

Gebyret skal krevjast inn forskotsvis.

5.4.10 Endringar i grunnlaget for matrikkelføring av saken

Gjer rekvinerten under sakens gang endringar i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprethaldast likevel gebyret.

5.4.11 Utsending av matrikkelbrev

	2018	2019
Matrikkelbrev inntil 10 sider	275	275
Matrikkelbrev over 10 sider	548	548

Endring i maksimalsatsane regulerast av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklinga

5.4.12 Gebyr rekna ut etter medgått tid

Gebyr for oppmålingsarbeid som ikkje kan fastsetjast ut frå reglane over, skal reknast ut etter medgått tid, timepris som svarar til 1.2 promille av brutto årslønn for den som utfører arbeidet i tillegg til kostnader med reise og eventuelt merkemateriell.

5.4.13 Statlege gebyr og avgifter

Tinglysingsgebyr og eventuelle dokumentavgifter kjem i tillegg til alle kommunale gebyr.

Kommunale gebyr - Budsjett 2019

Seljord kommune bereknar kommunale gebyr i tråd med Retningslinjer for beregning av selvcost for kommunale betalings-tjenester (H-3/14, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, februar 2014). Sjølvkost inneber at kommunens kostnadene med å tilverke tenestene skal dekkjast av gebyra som brukarane av tenestene betaler. Kommunen har ikkje anledning til å tene pengar på tenestene. Ei anna sentral avgrensing i kommunen sitt handlingsrom er at overskot frå det enkelte år skal tilbakeførast til abonnentane eller brukarane i form av lågare gebyr innan dei neste fem åra. Dette inneber at dersom kommunen har avsette overskot som er eldre enn fire år, må overskottet brukast til å redusere gebyra i det komande budsjettåret. Eksempelvis må eit overskot som stammar frå 2014 i si heilheit vere disponert innan 2019.

Utfordringar med sjølvkostbudsjettet

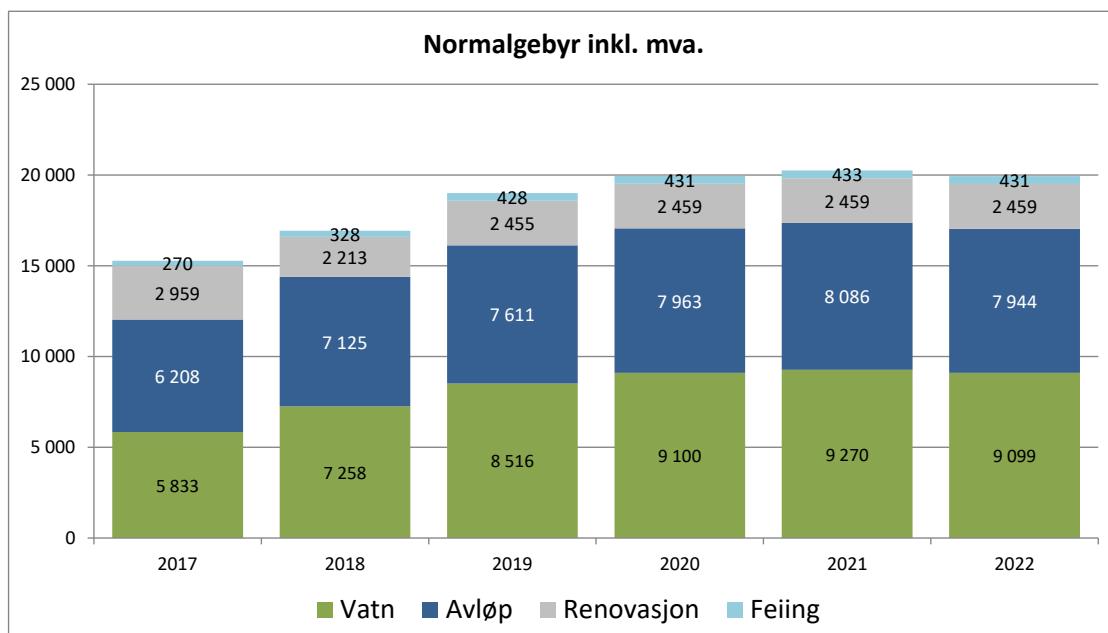
Det er ei rekke faktorar som Seljord kommune ikkje rår over i høve til kva sjølvkostresultatet for det enkelte år vil verte. Dei viktigaste faktorane er budsjettåret si forventa kalkylerente (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng), gjennomføringsevne på planlagte prosjekt (kapasitetsavgrensingar internt og eksternt), og dessutan (uventata) inntekter frå nye abonnentar eller brukarar. I sum fører dette til at det er utfordrande å treffe med budsjettet.

Generelle føresetnader

Kalkylerenta er for 2019 anslege å vere 2,54 %. Lønnsvekst frå 2018 til 2019 er sett til 2,70 %, medan generell prisvekst er sett til 2,70 %. Lønnsvekst og generell prisvekst frå 2019 til 2022 er sett til 0%. Budsjettet er utarbeida den 24. oktober 2018. Tala for 2017 er etterkalkyle, tala for 2018 er prognoserte verdiar og ikkje tal frå budsjettet. Tala for 2019 til 2022 er budsjett/økonomiplan. Ved behov for ytterlegare grunnlagstal og berekningsmetodar vises det til kommunens sjølvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Gebyrutvikling vatn, avløp, renovasjon og feiing.

Frå 2018 til 2019 føreslås ei samla gebyrauking på omlag 12 % for å dekkje kommunen sine kostnadene på områda. Gebyret for feiing auker med 31 %, medan gebyret for avløp auker med 7 %. I perioden 2017 til 2022 auker samla gebyr med kr 4 663,-, frå kr 15 270,- i 2017 til kr 19 933,- i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg gebyrauking på 5 %. I stolpediagrammet under er gebyret for vatn og avløp basert på eit årleg målt forbruk på 150 kubikkmeter vatn. Gebrysatsane er inkl. mva.

Årleg gebyrendring frå året før	2019	2020	2021	2022
Vatn	17,3 %	6,9 %	1,9 %	-1,8 %
Avløp	6,8 %	4,6 %	1,5 %	-1,8 %
Renovasjon	11,0 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %
Feiing	30,5 %	0,9 %	0,3 %	-0,3 %
Total endring	12,3 %	5,0 %	1,5 %	-1,5 %

Dette forslaget til gebrysatsar for 2019 er utarbeida i samarbeid med Momentum Selvkost AS. Seljord kommune nyttar sjølvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune til føre- og etterkalkulasjon av kommunale gebyr. Modellen nyttast for tida av fleire enn 300 norske kommuner og selskap. Momentum Selvkost AS har 15 års erfaring med sjølvkostproblematikk og brei erfaring rundt alle problemstillingar knytta til sjølvkost.

Vatn - 2017 til 2022

Gebrysatsar for Vatn

I Seljord kommune er gebyret for vatn todelt, beståande av eit fast abonnementsgesbyr og eit variabelt forbruksgebyr. Fastgebyret utgjer 47 % av dei totale gebyrinntektene. Frå 2018 til 2019 foreslås det at gebyret for vatn aukar med 17 % frå kr 7 258,- til kr 8 516,-. I perioden 2017 til 2022 vil årsgebyret totalt auke med kr 3 266,-, der kr 1 258,- er endringa frå 2018 til 2019. Budsjettet legg opp til ei gjennomsnittleg årleg gebryrauking på 9 % i åra 2017 til 2022. Samla gebryrauking i perioden er frå kr 5 833,- i 2017 til kr 9 099,- i 2022. I tabellen under er gebyret for vatn basert på eit årleg målt forbruk på 150 kubikkmeter vatn. Gebrysatsane er inkl. mva.

Gebrysatsar for Vatn	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Abonnementsgesbyr (kr/abonnent)	kr 3 139	kr 3 750	kr 4 025	kr 4 578	kr 4 748	kr 4 586
Årleg endring		19 %	7 %	14 %	4 %	-3 %
Forbruksgebyr (kr/m3)	kr 17,96	kr 23,39	kr 29,94	kr 30,15	kr 30,15	kr 30,09
Årleg endring		30 %	28 %	1 %	0 %	0 %
Arsgebyr inklusiv mva.	kr 5 833	kr 7 258	kr 8 516	kr 9 100	kr 9 270	kr 9 099
Årleg endring		24 %	17 %	7 %	2 %	-2 %

Driftsutgifter Vatn

Frå 2018 til 2019 ventast driftsutgiftene å auke med omlag 15 % frå 3,6 millionar kr til 4,2 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 aukar driftsutgiftene med 0,7 millionar kr, frå 3,5 millionar kr i 2017 til 4,2 millionar kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 4 %. Lønnsutgiftene utgjer omlag 48 % av dei totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Vatn	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	1 806 371	1 540 000	2 048 589	2 048 589	2 048 589	2 048 589	48 %
11*** Varer og tjenester	993 898	1 109 000	1 138 943	1 138 943	1 138 943	1 138 943	28 %
12*** Varer og tjenester	586 983	870 000	893 490	893 490	893 490	893 490	21 %
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	74 100	77 654	79 751	79 751	79 751	79 751	2 %
14*** Overføringsutgifter	44 655	44 655	44 655	44 655	44 655	44 655	1 %
15*** Finansutgifter	105	0	0	0	0	0	0 %
Sum driftsutgifter	3 506 112	3 641 309	4 205 428	4 205 428	4 205 428	4 205 428	100 %
Årleg endring		4 %	15 %	0 %	0 %	0 %	

Kapitalkostnad Vatn

Frå 2018 til 2019 ventast kapitalkostnadane å auke med omlag 6 % frå 3,3 millionar kr til 3,5 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 aukar kapitalkostnadane med 1,0 millionar kr, frå 3,0 millionar kr i 2017 til 4,0 millionar kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 6 %. Avskrivingskostnadane utgjer ca. 61 % av dei totale kapitalkostnadane.

Kapitalkostnad Vatn	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Avskrivningskostnad	2 053 995	2 151 558	2 151 186	2 145 819	2 142 861	2 121 907	58 %
Avskrivningskostnad fremtidige investeringar	0	0	43 930	245 282	245 282	245 282	4 %
Kalkulatorisk rente	991 301	1 155 178	1 188 640	1 334 986	1 453 638	1 348 413	34 %
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringar	0	21 670	148 373	290 744	324 168	308 393	5 %
Sum kapitalkostnad	3 045 295	3 328 406	3 532 130	4 016 830	4 165 948	4 023 995	100 %
Årleg endring		9 %	6 %	14 %	4 %	-3 %	

Indirekte kostnad Vatn

Frå 2018 til 2019 ventast dei indirekte kostnadane å minke med omlag 40 % frå 0,30 millionar kr til 0,18 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 minkar indirekte kostnadar med 0,12 millionar kr, frå 0,30 millionar kr i 2017 til 0,18 millionar kr i 2022. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg nedgang på 10 %. Dei indirekte driftsutgiftene utgjer ca. 99 % av dei totale indirekte kostnadane.

Indirekte kostnad Vatn	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	292 112	292 112	175 000	175 000	175 000	175 000	99 %
Indirekte avskrivningskostnad	2 749	3 592	3 592	3 592	1 418	843	1 %
Indirekte kalkulatorisk rente	244	265	194	121	53	14	0 %
Sum indirekte kostnad	295 105	295 969	178 786	178 713	176 471	175 857	100 %
Årleg endring		0 %	-40 %	0 %	-1 %	0 %	

Gebyrinntekter Vatn

Frå 2018 til 2019 ventast gebyrinntektene å auke med omlag 18 % frå 6,8 millionar kr til 8,1 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 aukar gebyrinntektene med 3,1 millionar kr, frå 5,5 millionar kr i 2017 til 8,6 millionar kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 9 %. Konto 16400 Årsavgifter utgjer 100 % av dei totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Vatn	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16400 Årsavgifter	5 469 017	6 810 000	8 040 478	8 557 645	8 705 968	8 555 028	100 %
16403 Tilkoblingsavgift	0	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	0 %
Sum gebyrinntekter	5 469 017	6 840 000	8 070 478	8 587 645	8 735 968	8 585 028	100 %
Årleg endring		25 %	18 %	6 %	2 %	-2 %	

Øvrige inntekter Vatn

Frå 2018 til 2019 ventast øvrige inntekter å minke med omlag 70 % fra 151,1 tusen kr til 45,9 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 minkar øvrige inntekter med 126,3 tusen kr, fra 172,2 tusen kr i 2017 til 45,9 tusen kr i 2022. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg nedgang på 23 %.

Øvrige inntekter Vatn	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
17*** Refusjoner	127 487	106 414	0	0	0	0	46 %
18*** Overføringsinntekter	44 686	44 686	45 893	45 893	45 893	45 893	54 %
Sum øvrige inntekter	172 173	151 100	45 893	45 893	45 893	45 893	100 %
Årlig endring		-12 %	-70 %	0 %	0 %	0 %	

Sjølvkostoppstilling Vatn

Avløp - 2017 til 2022

Gebrysatsar for Avløp

I Seljord kommune er gebyret for avløp todelt, beståande av eit fast abonnementsgebyr og eit variabelt forbruksgebyr. Fastgebyret utgjer 39 % av dei totale gebyrinntektene. Frå 2018 til 2019 foreslås det at gebyret for avløp aukar med 7 % frå kr 7 125,- til kr 7 611,-. I perioden 2017 til 2022 vil årsgebyret totalt auke med kr 1 736,-, der kr 485,- er endringa frå 2018 til 2019. Budsjettet legg opp til ei gjennomsnittleg årleg gebyrauking på 5 % i åra 2017 til 2022. Samla gebyrauking i perioden er frå kr 6 208,- i 2017 til kr 7 944,- i 2022. I tabellen under er gebyret for avløp basert på eit årleg målt forbruk på 150 kubikkmeter vatn. Gebrysatsane er inkl. mva.

Gebrysatsar for Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	kr 2 228	kr 2 644	kr 2 678	kr 3 373	kr 3 554	kr 3 433
Årleg endring		19 %	1 %	26 %	5 %	-3 %
Forbruksgebyr (kr/m3)	kr 26,54	kr 29,88	kr 32,89	kr 30,60	kr 30,21	kr 30,08
Årleg endring		13 %	10 %	-7 %	-1 %	0 %
Arsgebyr inklusiv mva.	kr 6 208	kr 7 125	kr 7 611	kr 7 963	kr 8 086	kr 7 944
Årleg endring		15 %	7 %	5 %	2 %	-2 %

Driftsutgifter Avløp

Frå 2018 til 2019 ventast driftsutgiftene å auke med omlag 9 % frå 3,3 millionar kr til 3,6 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 aukar driftsutgiftene med 0,3 millionar kr, frå 3,2 millionar kr i 2017 til 3,5 millionar kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 2 %. Lønnsutgiftene utgjer omlag 38 % av dei totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	1 048 278	1 253 400	1 396 080	1 396 080	1 396 080	1 396 080	38 %
11*** Varer og tjenester	740 036	909 400	933 954	933 954	933 954	933 954	26 %
12*** Varer og tjenester	402 989	257 000	363 939	263 939	263 939	263 939	9 %
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	976 684	870 000	893 490	893 490	893 490	893 490	26 %
15*** Finansutgifter	545	0	0	0	0	0	0 %
Sum driftsutgifter	3 168 533	3 289 800	3 587 463	3 487 463	3 487 463	3 487 463	100 %
Årleg endring			4 %	9 %	-3 %	0 %	0 %

Kapitalkostnadar Avløp

Frå 2018 til 2019 ventast kapitalkostnadane å auke med omlag 21 % frå 1,5 millionar kr til 1,8 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 aukar kapitalkostnadane med 1,1 millionar kr, frå 1,3 millionar kr i 2017 til 2,4 millionar kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 13 %. Avskrivningskostnadane utgjer ca. 64 % av dei totale kapitalkostnadane.

Kapitalkostnadar Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Avskrivningskostnad	945 277	980 222	983 290	972 332	1 050 124	1 049 144	51 %
Avskrivningskostnad fremtidige investeringar	0	0	137 377	469 634	469 634	469 634	13 %
Kalkulatorisk rente	375 268	462 777	473 137	527 724	569 034	520 665	25 %
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringar	0	21 899	185 606	374 466	412 258	386 929	12 %
Sum kapitalkostnadar	1 320 545	1 464 898	1 779 410	2 344 157	2 501 049	2 426 372	100 %
Årleg endring			11 %	21 %	32 %	7 %	-3 %

Indirekte kostnadar Avløp

Frå 2018 til 2019 ventast dei indirekte kostnadane å minke med omlag 52 % frå 0,24 millionar kr til 0,12 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 minkar indirekte kostnadar med 0,13 millionar kr, frå 0,24 millionar kr i 2017 til 0,11 millionar kr i 2022. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg nedgang på 14 %. Dei indirekte driftsutgiftene utgjer ca. 98 % av dei totale indirekte kostnadane.

Indirekte kostnadar Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	236 507	236 507	112 507	112 507	112 507	112 507	98 %
Indirekte avskrivningskostnad	2 390	3 149	3 149	3 149	1 277	759	1 %
Indirekte kalkulatorisk rente	214	234	172	108	48	13	0 %
Sum indirekte kostnadar	239 111	239 889	115 827	115 764	113 831	113 278	100 %
Årleg endring			0 %	-52 %	0 %	-2 %	0 %

Gebyrinntekter Avløp

Frå 2018 til 2019 ventast gebyrinntektene å auke med omlag 8 % frå 5,5 millionar kr til 5,9 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 aukar gebyrinntektene med 1,4 millionar kr, frå 4,6 millionar kr i 2017 til 6,0 millionar kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 6 %. Konto 16400 Årsavgifter utgjer 99 % av dei totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16400 Årsavgifter	4 588 630	5 390 000	5 813 862	6 030 808	6 111 527	6 010 277	99 %
16403 Tilkoblingsavgift	10 000	100 000	100 000	100 000	20 000	20 000	1 %
Sum gebyrinntekter	4 598 630	5 490 000	5 913 862	6 130 808	6 131 527	6 030 277	100 %
Årleg endring			19 %	8 %	4 %	0 %	-2 %

Øvrige inntekter Avløp

Fra 2018 til 2019 ventast øvrige inntekter å minke med omlag 0 % fra 0,0 tusen kr til 0,0 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 minkar øvrige inntekter med 115,9 tusen kr, fra 115,9 tusen kr i 2017 til 0,0 tusen kr i 2022. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg nedgang på 100 %.

Øvrige inntekter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
17*** Refusjoner	115 939	0	0	0	0	0	100 %
Sum øvrige inntekter	115 939	0	0	0	0	0	100 %
Årlig endring		-100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	

Sjølvkostoppstilling Avløp

Renovasjon - 2017 til 2022

Renovasjon - gebrysatsar

Fra 2018 til 2019 føreslås det at gebyret for renovasjon aukar med 11 % frå kr 2 213,- til kr 2 455,-. I perioden 2017 til 2022 vil årsgebyret totalt minke med kr 500,-, der kr 243,- er endringa frå 2018 til 2019. Budsjettet legg opp til ein gjennomsnittleg årleg gebyrnedgang på 4 % i åra 2017 til 2022. Samla gebyrnedgang i perioden er frå kr 2 959,- i 2017 til kr 2 459,- i 2022. Gebrysatsane er inkl. mva.

Renovasjon - gebrysatsar	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Normalgebyr	kr 2 959	kr 2 213	kr 2 455	kr 2 459	kr 2 459	kr 2 459
<i>Årlig endring</i>		-25 %	11 %	0 %	0 %	0 %

Driftsutgifter Renovasjon

Frå 2018 til 2019 ventast driftsutgiftene å auke med omlag 7 % frå 4,3 millionar kr til 4,6 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 aukar driftsutgiftene med 0,5 millionar kr, frå 4,2 millionar kr i 2017 til 4,6 millionar kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 2 %. Lønnsutgiftene utgjer omlag 1 % av dei totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Renovasjon	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	0	0	64 430	64 430	64 430	64 430	1 %
11*** Varer og tjenester	23 155	33 000	33 891	33 891	33 891	33 891	1 %
12*** Varer og tjenester	25 406	25 300	25 983	25 983	25 983	25 983	1 %
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	4 106 492	4 273 673	4 519 065	4 519 065	4 519 065	4 519 065	98 %
Sum driftsutgifter	4 155 053	4 331 973	4 643 369	4 643 369	4 643 369	4 643 369	100 %
Årlig endring		4 %	7 %	0 %	0 %	0 %	

Indirekte kostnadar Renovasjon

Frå 2018 til 2019 ventast dei indirekte kostnadane å minke med omlag 12 % frå 0,25 millionar kr til 0,22 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 minkar indirekte kostnadar med 0,03 millionar kr, frå 0,25 millionar kr i 2017 til 0,22 millionar kr i 2022. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg nedgang på 3 %. Dei indirekte driftsutgiftene utgjer ca. 99 % av dei totale indirekte kostnadane.

Indirekte kostnader Renovasjon	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	246 520	246 520	216 520	216 520	216 520	216 520	99 %
Indirekte avskrivningskostnad	1 183	2 215	2 215	2 215	1 737	1 032	1 %
Indirekte kalkulatorisk rente	147	196	155	116	65	17	0 %
Sum indirekte kostnader	247 851	248 932	218 890	218 852	218 322	217 569	100 %
Årlig endring		0 %	-12 %	0 %	0 %	0 %	

Gebyrinntekter Renovasjon

Frå 2018 til 2019 ventast gebyrinntektene å auke med omlag 10 % frå 4,4 millionar kr til 4,9 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 aukar gebyrinntektene med 0,5 millionar kr, frå 4,4 millionar kr i 2017 til 4,9 millionar kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 2 %. Konto 16400 Årsavgifter utgjer 95 % av dei totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Renovasjon	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16400 Arsavgifter	2 920 687	4 402 040	4 853 096	4 862 105	4 861 689	4 860 939	95 %
16402 Arsavgifter, hytter	1 478 064	0	0	0	0	0	5 %
Sum gebyrinntekter	4 398 751	4 402 040	4 853 096	4 862 105	4 861 689	4 860 939	100 %
Årlig endring		0 %	10 %	0 %	0 %	0 %	

Sjølvkostoppstilling Renovasjon

Slamtømning - 2017 til 2022

Slamtømming - gebrysatsar

Fra 2018 til 2019 føreslås det at gebyret for slamtømming minkar med 29 % fra kr 3 303,- til kr 2 333,-. I perioden 2017 til 2022 vil årsgebyret totalt minke med kr 135,-, der kr -970,- er endringa fra 2018 til 2019. Budsjettet legg opp til ein gjennomsnittleg årleg gebyrnedgang på 1 % i åra 2017 til 2022. Samla gebyrnedgang i perioden er fra kr 2 363,- i 2017 til kr 2 228,- i 2022. Gebrysatsane er inkl. mya.

Slamtømming - gebrysatsar	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Normalgebyr	kr 2 363	kr 3 303	kr 2 333	kr 2 496	kr 2 386	kr 2 228
Årlig endring		40 %	-29 %	7 %	-4 %	-7 %

Driftsutgifter Slamtømming

Fra 2018 til 2019 ventast driftsutgiftene å minke med omlag 45 % fra 1,8 millionar kr til 1,0 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 minkar driftsutgiftene med 0,0 millionar kr, fra 1,3 millionar kr i 2017 til 1,3 millionar kr i 2022. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg nedgang på 0 %. Lønnsutgiftene utgjer omlag 0 % av dei totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Slamtømming	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
11*** Varer og tjenester	7 767	15 400	15 400	15 400	15 400	15 400	1 %
12*** Varer og tjenester	8 862	8 800	8 800	8 800	8 800	8 800	1 %
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	1 333 280	1 729 744	936 135	1 071 000	1 080 565	1 311 430	98 %
Sum driftsutgifter	1 349 909	1 753 944	960 335	1 095 200	1 104 765	1 335 630	100 %
Årlig endring		30 %	-45 %	14 %	1 %	21 %	

Indirekta kostnadar Slamtømming

Fra 2018 til 2019 ventast dei indirekte kostnadane å minke med omlag 0 % fra 0,11 millionar kr til 0,11 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 minkar indirekte kostnadar med 0,00 millionar kr, fra 0,11 millionar kr i 2017 til 0,11 millionar kr i 2022. Dette svarar til ein gjenomsnittleg årleg nedgang på 0 %. Dei indirekte driftsutgiftene utgjer ca. 99 % av dei totale indirekte kostnadane.

Indirekte kostnadar Slamtømming	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	109 171	109 171	109 171	109 171	109 171	109 171	99 %
Indirekte avskrivningskostnad	469	804	804	804	564	335	1 %
Indirekte kalkulatorisk rente	54	69	53	39	21	6	0 %
Sum indirekta kostnadar	109 694	110 045	110 029	110 015	109 757	109 512	100 %
Är den endring		0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Gebyrinntekter Slamtømming

Frå 2018 til 2019 ventast gebyrinntekte å minke med omlag 44 % frå 2,1 millionar kr til 1,2 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 aukar gebyrinntekte med 0,4 millionar kr, frå 1,1 millionar kr i 2017 til 1,6 millionar kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 7 %. Konto 16401 Avgift for slamtøming utaier 100 % av dei totale gebyrinntekte.

Gebyrinntekter Slamtømning	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16401 Avgift for slamtømning	1 122 080	2 104 867	1 178 653	1 337 210	1 345 951	1 550 246	100 %
Sum gebyrinntekter	1 122 080	2 104 867	1 178 653	1 337 210	1 345 951	1 550 246	100 %
Årlig endring	88 %	-44 %	-13 %	1 %	15 %		

Sjølvkostoppstilling Slamtømming

Feiring - 2017 til 2022

Feiing - gebrysatsar

Fra 2018 til 2019 føreslås det at gebyret for feing aukar med 31 % fra kr 328,- til kr 428,-. I perioden 2017 til 2022 vil årsgebyret totalt øke med kr 161,- der kr 100,- er endringa fra 2018 til 2019. Budsjettet legg opp til ei gjennomsnittleg årlig gebyrøking på 10 % i åra 2017 til 2022. Samla gebyrøking i perioden er fra kr 270,- i 2017 til kr 431,- i 2022. Gebyrsatsane er inkl. mva.

Feiling - gebrysatsar	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Normalgebyr	kr 270	kr 328	kr 428	kr 431	kr 433	kr 431
Årlig endring		21 %	31 %	1 %	0 %	0 %

Driftsutgifter Feiing

Frå 2018 til 2019 ventast driftsutgiftene å minke med omlag 22 % frå 0,91 millionar kr til 0,71 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 minkjar driftsutgiftene med 0,09 millionar kr, frå 0,80 millionar kr i 2017 til 0,71 millionar kr i 2022. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg nedgang på 2 %. Lønnsutgiftene utgjer omlag 6 % av dei totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Feiing	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	0	0	64 430	64 430	64 430	64 430	6 %
11*** Varer og tjenester	10 356	18 573	19 075	19 075	19 075	19 075	2 %
12*** Varer og tjenester	11 817	11 800	12 119	12 119	12 119	12 119	2 %
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	777 198	883 582	616 228	616 228	616 228	616 228	90 %
Sum driftsutgifter	799 370	913 955	711 851	711 851	711 851	711 851	100 %
Årlig endring		14 %	-22 %	0 %	0 %	0 %	

Indirekte kostnadar Feiing

Frå 2018 til 2019 ventast dei indirekte kostnadane å minke med omlag 23 % frå 128,2 tusen kr til 98,2 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 minkar indirekte kostnadar med 30,3 tusen kr, frå 128,0 tusen kr i 2017 til 97,7 tusen kr i 2022. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg nedgang på 5 %. Dei indirekte driftsutgiftene utgjer ca. 100 % av dei totale indirekte kostnadane.

Indirekte kostnadar Feiing	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekta driftsutgifter (netto)	127 542	127 542	97 542	97 542	97 542	97 542	100 %
Indirekte avskrivningskostnad	457	655	655	655	334	199	0 %
Indirekta kalkulatorisk rente	44	51	38	26	13	3	0 %
Sum indirekta kostnadar	128 042	128 248	98 235	98 223	97 888	97 743	100 %
Ärlig endring		0 %	-23 %	0 %	0 %	0 %	

Gebyrinntekter Feiing

Fra 2018 til 2019 ventast gebyrinntektene å auke med omlag 29 % fra 0,68 millionar kr til 0,88 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 minkar gebyrinntektene med 0,11 millionar kr, fra 0,99 millionar kr i 2017 til 0,88 millionar kr i 2022. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg nedgang på 2 %. Konto 16400 Årsavgifter utgjer 100 % av dei totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Feiling	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16400 Arsavgifter	993 716	676 248	875 531	883 480	885 643	884 207	100 %
16004 Tilsynsgebyr	304	0	0	0	0	0	0 %
Sum gebyrinntekter	994 020	676 248	875 531	883 480	885 643	884 207	100 %
Årlig endring		-32 %	29 %	1 %	0 %	0 %	

Sjølvkostoppstilling Feiing

Byggesaker - 2017 til 2022

Driftsutgifter Byggesaker

Frå 2018 til 2019 ventast driftsutgiftene å auke med omlag 3 % frå 0,90 millionar kr til 0,92 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 aukar driftsutgiftene med 0,10 millionar kr, frå 0,83 millionar kr i 2017 til 0,92 millionar kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 2 %. Lønnsutgiftene utgjer omlag 94 % av dei totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Byggesaker	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	793 043	845 200	868 020	868 020	868 020	868 020	94 %
11*** Varer og tjenester	33 524	45 000	46 215	46 215	46 215	46 215	5 %
12*** Varer og tjenester	0	10 000	10 270	10 270	10 270	10 270	1 %
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	407	0	0	0	0	0	0 %
Sum driftsutgifter	826 974	900 200	924 505	924 505	924 505	924 505	100 %
Årlig endring i %		9 %	3 %	0 %	0 %	0 %	

Indirekte kostnadar Byggesaker

Frå 2018 til 2019 ventast dei indirekte kostnadane å auke med omlag 2 % frå 92,8 tusen kr til 95,0 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 aukar indirekte kostnadar med 5,0 tusen kr, frå 87,2 tusen kr i 2017 til 92,2 tusen kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 1 %. Dei indirekte driftsutgiftene utgjer ca. 93 % av dei totale indirekte kostnadane.

Indirekte kostnadar Byggesaker	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	84 566	84 566	86 849	86 849	86 849	86 849	93 %
Indirekte avskrivningskostnad	2 251	7 556	7 556	7 556	5 445	5 305	6 %
Indirekte kalkulatorisk rente	422	700	561	434	275	89	0 %
Sum indirekte kostnadar	87 238	92 821	94 966	94 839	92 569	92 243	100 %
Årlig endring i %		6 %	2 %	0 %	-2 %	0 %	

Gebyrinntekter Byggesaker

Frå 2018 til 2019 ventast gebyrinntektene å auke med omlag 19 % frå 0,7 millionar kr til 0,8 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 aukar gebyrinntektene med 0,5 millionar kr, frå 0,5 millionar kr i 2017 til 1,0 millionar kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 14 %. Konto 16203 Gebyrinntekter utgjer 100 % av dei totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Byggesaker	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16203 Gebyrinntekter	524 732	687 000	815 577	919 999	1 024 733	1 027 338	100 %
Sum gebyrinntekter	524 732	687 000	815 577	919 999	1 024 733	1 027 338	100 %
Årlig endring i %		31 %	19 %	13 %	11 %	0 %	

Øvrige inntekter Byggesaker

Frå 2018 til 2019 ventast øvrige inntekter å minke med omlag 0 % frå 0,0 tusen kr til 0,0 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 minkar øvrige inntekter med 0,7 tusen kr, frå 0,7 tusen kr i 2017 til 0,0 tusen kr i 2022. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg nedgang på 100 %.

Øvrige inntekter Byggesaker	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
17*** Refusjoner	676	0	0	0	0	0	100 %
Sum øvrige inntekter	676	0	0	0	0	0	100 %
Årlig endring i %		-100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	

Sjølvkostoppstilling Byggesaker

Sjølvkostrekneskap	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter	826 974	900 200	924 505	924 505	924 505	924 505	924 505
Indirekte kostnadar (drift og kapital)	87 238	92 821	94 966	94 839	92 569	92 243	86 849
- Øvrige inntekter	-676	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	913 537	993 021	1 019 471	1 019 344	1 017 074	1 016 748	1 011 354
Gebyrinntekter	524 732	687 000	815 577	919 999	1 024 733	1 027 338	1 021 746
Subsidie	388 805	306 021	0	0	0	0	0
Sjølvkostresultat	-388 805	-306 021	-203 894	-99 345	7 659	10 590	10 392
Sjølvkost dekningsgrad i %	57 %	69 %	80 %	90 %	101 %	101 %	101 %
Sjølvkostfond/framførbart underskudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngåande balanse 01.01	0	0	0	-206 483	-313 487	-316 418	-316 220
+/- Sjølvkostresultat	0	0	-203 894	-99 345	7 659	10 590	10 392
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	0	0	-2 589	-7 659	-10 590	-10 392	-10 388
Utgåande balanse 31.12	0	0	-206 483	-313 487	-316 418	-316 220	-316 216
Sjølvkostgrad i %	57 %	69 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Oppmåling - 2017 til 2022

Driftsutgifter Oppmåling

Frå 2018 til 2019 ventast driftsutgiftene å minke med omlag 5 % frå 0,68 millionar kr til 0,65 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 aukar driftsutgiftene med 0,09 millionar kr, frå 0,56 millionar kr i 2017 til 0,65 millionar kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 3 %. Lønnsutgiftene utgjer omlag 78 % av dei totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Oppmåling	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	471 317	482 157	495 175	495 175	495 175	495 175	78 %
11*** Varer og tjenester	29 056	75 367	77 402	77 402	77 402	77 402	11 %
12*** Varer og tjenester	57 474	71 187	73 109	73 109	73 109	73 109	11 %
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	287	0	0	0	0	0	0 %
Sum driftsutgifter	558 133	628 710	645 685	645 685	645 685	645 685	100 %
Årlig endring i %		13 %	3 %	0 %	0 %	0 %	

Kapitalkostnadars Oppmåling

Frå 2018 til 2019 ventast kapitalkostnadane å auke med omlag 1896 % frå 1,8 tusen kr til 35,3 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 minkar kapitalkostnadane med 64,0 tusen kr, frå 0,0 tusen kr i 2017 til 64,0 tusen kr i 2022. Dette svarar til ein gjennomsnittleg årleg nedgang på 0 %. Avskrivingskostnadane utgjer ca. 90 % av dei totale kapitalkostnadane.

Kapitalkostnadars Oppmåling	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Avskrivningskostnad fremtidige investeringar	0	0	30 000	60 000	60 000	60 000	90 %
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringar	0	1 770	5 334	7 176	6 156	4 008	10 %
Sum kapitalkostnadars	0	1 770	35 334	67 176	66 156	64 008	100 %
Årlig endring i %		0 %	1896 %	90 %	-2 %	-3 %	

Indirekte kostnadars Oppmåling

Frå 2018 til 2019 ventast dei indirekte kostnadane å minke med omlag 0 % frå 101,6 tusen kr til 101,4 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 aukar indirekte kostnadars med 3,6 tusen kr, frå 96,0 tusen kr i 2017 til 99,6 tusen kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 1 %. Dei indirekte driftsutgiftene utgjer ca. 94 % av dei totale indirekte kostnadane.

Indirekte kostnadars Oppmåling	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	94 321	94 321	94 321	94 321	94 321	94 321	94 %
Indirekte avskrivningskostnad	1 358	6 596	6 596	6 596	5 333	5 238	5 %
Indirekte kalkulatorisk rente	356	639	520	415	270	87	0 %
Sum indirekte kostnadars	96 034	101 556	101 437	101 332	99 924	99 647	100 %
Årlig endring i %		6 %	0 %	0 %	-1 %	0 %	

Gebyrinntekter Oppmåling

Frå 2018 til 2019 ventast gebyrinntektene å auke med omlag 2 % frå 0,59 millionar kr til 0,60 millionar kr. I perioden 2017 til 2022 aukar gebyrinntektene med 0,34 millionar kr, frå 0,46 millionar kr i 2017 til 0,79 millionar kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 12 %. Konto 16206 Oppmålingsgebyr utgjer 100 % av dei totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Oppmåling	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16206 Oppmålingsgebyr	456 255	590 029	600 065	708 861	791 792	791 678	100 %
Sum gebyrinntekter	456 255	590 029	600 065	708 861	791 792	791 678	100 %
Årlig endring i %		29 %	2 %	18 %	12 %	0 %	

Øvrige inntekter Oppmåling

Frå 2018 til 2019 ventast øvrige inntekter å minke med omlag 0 % frå 25,9 tusen kr til 25,9 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 aukar øvrige inntekter med 5,5 tusen kr, frå 20,4 tusen kr i 2017 til 25,9 tusen kr i 2022. Dette svarar til ei gjennomsnittleg årleg auking på 5 %.

Øvrige inntekter Oppmåling	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16*** Øvrige salgsinntekter	1 066	0	0	0	0	0	1 %
17*** Refusjoner	19 287	25 900	25 900	25 900	25 900	25 900	99 %
Sum øvrige inntekter	20 353	25 900	100 %				
Årlig endring i %		27 %	0 %	0 %	0 %	0 %	

Sjølvkostoppstilling Oppmåling

Sjølvkostrekneskap	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter	558 133	682 100	645 685	645 685	645 685	645 685	645 685
Direkte kalkulatoriske rentekostnadar	0	1 770	5 334	7 176	6 156	4 008	2 004
Direkte kalkulatoriske avskrivningar	0	0	30 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Indirekte kostnadar (drift og kapital)	96 034	101 556	101 437	101 332	99 924	99 647	94 321
- Øvrige inntekter	-20 353	-25 900	-25 900	-25 900	-25 900	-25 900	-25 900
+/- Andre inntekter og kostnadar	53 390	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	687 204	759 526	756 556	788 293	785 866	783 440	776 110
Gebyrinntekter	456 255	590 029	600 065	708 861	791 792	791 678	784 194
Subsidie	230 949	169 496	0	0	0	0	0
Sjølvkostresultat	-230 949	-169 496	-156 491	-79 432	5 926	8 238	8 084
Sjølvkost delningsgrad i %	66 %	78 %	79 %	90 %	101 %	101 %	101 %
Sjølvkostfond/framførbart underskudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01	0	0	0	-158 478	-243 836	-246 148	-245 994
+/- Sjølvkostresultat	0	0	-156 491	-79 432	5 926	8 238	8 084
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	0	0	-1 987	-5 926	-8 238	-8 084	-8 081
Utgående balanse 31.12	0	0	-158 478	-243 836	-246 148	-245 994	-245 991
Sjølvkostgrad i %	66 %	78 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Kommunale vegar i Seljord kommune.

Namn	Lengde	Asfalt	Grusveg	Standard	Tiltak (10 års-periode)	Kostnad.	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Brekkegrendv.	2720	2720		Mange parti med svært dårleg/dårleg bæreevne < 6- 8 t. Dårleg dekke	Masseutskifting l= 380m Reasfaltering 3500 m ²	650 000 385 000				650 000 146 000		239 000		
Heivegen	6550	3950	2600		Masseutskifting l=900 m Reasfaltering 3500 m ²	1 530 000 385 000			100 000		510 000	100 000	510 000	
Nordbygdivegen	3222	3222		God bæreevne, delvis slitt dekke	Reasfaltering 4200 m ²	462 000		200 000	262 000					
Brøløsvegen	1648	1648		God bæreevne, delvis slitt dekke	Reasfaltering 4200 m ²	462 000		462 000						
Gullnesvegen	5030	2775	2255	Nokre parti med dårleg/mindre bra bæreevne Delvis dårleg dekke. Lite grus på grusvegen.	Reasfaltering 6000 m ² Grusing.	660 000 100 000		200 000			50 000	50 000	200 000	260 000
Gml. Gullnesveg	724	724			Dårleg bæreevne, slitt dekke.	Reasfaltering 450 m ²	50 000		50 000					
Prestegardsvegen	1495	1495		Ujevnt/dårleg dekke på delar av vegen	Reasfaltering 2400 m ²	264 000				264 000				
Århus	640	640		God bæreevne - dårleg dekke	Reasfaltering 3800 m ²	418 000			418 000					
Flatdalsbyen	1135	1135		God bæreevne										
Natadalsvegen	1895	1895		Mange parti med dårleg bæreevne < 6- 8 t. Delvis dårleg dekke	Masseutskifting l=300 m Reasfaltering 1100 m ²	510 000 121 000		60 000			61 000			410 000
Svartdalsvegen	5150	5150			Parti med dårleg/mindre bra bæreevne < 6-10 t Ujevnt/dårleg dekke, støttemur må rehab.	Masseutskifting l=300 m Reasfaltering 8000 m ² ny mur.	510 000 1 180 000		130 000		450 000		200 000	
Rønjomsgrendi	820	20	800	Delar av vegen har svært dårleg bæreevne < 6 t.. Delvis dårlege veggrofter (fjell)	Masseutskifting l= 80 m Grusing/grøfting	140 000 140 000		140 000		70 000		70 000		
Sudbøvegen	8700	2300	6400		Delar av vegen har mindre bra til dårleg bæreevne Ujevnt dekke, stein som kjem opp.	Fjerne stein, grøfting Reasfaltering 2700 m ² - grusing	80 000 400 000		200 000			80 000		200 000
Gjevarvatn	700	0	700	Grusveg	Lapping og grusing ved behov.	150 000		30 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000

Byggefelt:

Gravshaugen/Runningen	3650	3650		20-40 år gammalt dekke, delvis ujevnt	Reasfaltering 6000 m ²	660 000				200 000		200 000		
Tømmeråsen	2540	2040	500	Dårleg dekke på delar av feltet.	Reasfaltering, lapping / grusing ved behov	200 000						100 000		100 000
Bringsås	754	754		Stort sett bra dekke.	Reasfaltering	100 000								100 000
Moen/Vekan	3874	3714	160	Slitt dekke Ingrid Slettens veg	Reasfaltering 4000 m ²	440 000		440 000						
Trongkleiv	1338	1338		Gammalt dekke, ujevnt.	Reasfaltering 2500 m ²	275 000								275 000
Sundbøhaugen	1593	1286	307	2 område med dårlege masser.	Masseutskifting l= 50 m Reasfaltering 600 m ²	85 000 66 000			85 000		66 000			
Åsland	280	280		Svært ujevnt dekke	Reasfaltering 300 m ²	33 000		33 000						
Bergemoen	330	50	280		Lapping og grusing ved behov.	50 000		10 000		10 000		10 000		10 000
SUM	54788	40786	14002											
G/S-vegar/fortau	7900			Dårleg dekke fortau Brøløsvegen. Ca 2300 m ² Sprekkar i asfalt g/s-veg Nordbygdi. L= 900 m	Fjerne dekke-reasf. fortau Brøløsv. Reasfaltere g/s-veg Nordbygdi	450 000		250 000				200 000		
Generelt						250 000		250 000						
				SUM kostnad veg		1 500 000		150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
				SUM kostnad bruer		12 706 000	0	2 255 000	1 496 000	1 505 000	1 746 000	1 364 000	1 350 000	1 045 000
				SUM vegar og bruer		2 978 000	1 476 000	856 000	500 000	152 000	259 000	110 000	201 000	
						15 684 000	1 476 000	3 111 000	1 996 000	1 657 000	2 005 000	1 474 000	1 551 000	1 045 000

Føresetnadar:

Masseutskifting B=4 m, d=0,7m: kr. 1 700,- pr. l.m.veg
Asfaltering kr. 110,- pr m ²
Brukostnadar: Overslag frå Safecontrol.

06.11.2017

		SUM
2026	2027	
		650 000
		385 000
510 000		1 530 000
	185 000	385 000
		462 000
		462 000
		660 000
		100 000
		50 000
		264 000
		418 000
		0
	100 000	510 000
		121 000
		510 000
200 000	200 000	1 180 000
		140 000
		140 000
		80 000
		400 000
15 000	15 000	150 000

260 000		660 000
		200 000
		100 000
		440 000
		275 000
		85 000
		66 000
		33 000
	10 000	50 000
		0
		0
		0
		450 000
		250 000
150 000	150 000	1 350 000
1 135 000	660 000	12 556 000
		3 554 000
1 135 000	660 000	16 110 000

Broer	Est. Kostn.	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	249 000					249 000		
3	152 000				152 000			
3	80 000		80 000					
1	1 900 000	1 400 000	500 000					
1	40 000		40 000					
1	10 000				10 000			
1	15 000						15 000	
1	110 000					110 000		
2	204 000		200 000				4 000	
1	182 000						182 000	
2	36 000		36 000					
1								
1								
1								
1								
1								
1								
19	2 978 000	1 400 000	856 000	0	152 000	259 000	110 000	201 000

Til administrasjonsutvalet 21.11.18

Dette er Utdaningsforbundet i Seljord sine innspel på rådmannen sitt budsjettframlegg der han legg opp til eit kutt av 15 stillingar i økonomiperioden. Me er bekymra for dei konsekvensene det vil få for tenestetilbodet. Me vil derfor be administrasjonsutvalet ta med våre innspel i sin behandling av budsjettframlegget.

Skulepakka utsett - vurdere utsetting av samanslåing

I rådmannen sitt forslag til budsjett skriv han at det ikkje er mogleg å følgje opp skulepakka, å byggje saman barne -og ungdomsskulen i denne økonomiperioden. Er ikkje det mogleg, bør ein samstundes vurdere om det er rett tidspunkt å slå saman skulane til ein. Ei skuleleiing må vere tett på personalet sitt om ein skal lukkast.

IT-stilling

Me er godt i gang med den store IT-satsinga i PO2. Elevane er i gang med dei nye I-padane, og me trur dette skal bli veldig bra.

For å kunne lukkast med dette arbeidet treng barnehagen smartboard eller liknande, og heile prosjektet er avhengig av ein IT-medarbeidar.

Det står i den strategiske planen for IKT til Seljord kommune at teknisk støtte er avgjerande for å få til satsinga. Det gjeld ikkje berre på den tekniske sida, men ein slik person vil også kunne halde seg oppdatert på utvikling innan IKT, samkøyre kommunelisensar/forhandle og kjøpe inn nye lisensar. Ein slik person skal også hjelpe til å ha oversyn over heile IKT- systemet. Vi vil ikkje kunne oppdatere oss og vidareutvikle IKT-strukturen og fagkompetansen utan at ein person er tilsett til å ha det som arbeidsoppgåve.

Mange i skulen har gjort ein kjempeinnsats for å få i gang arbeidet slik at ein har kunne starta. Desse har jobba mykje meir enn det er sett av ressursar til. Slik kan ein ikkje halde fram.

Atea har heile tida sagt at ein er avhengig av ein som har oppfølging som si oppgåve for å lukkast.

Også kommunestyret såg dette og bad den 14.6 rådmannen om å innarbeide kostnader og vurdere etablering av ein stillingsheimel med ansvar for IKT i barnehage, skule og Vaksenopplæring i samband med budsjett 2019.

Bemanningsnorm i barnehage- heile dagen

Gjennom lang tid har fleire barnehagar sendt inn avvik når det gjeld for dårleg bemanning. Slik det er i dag, er det berre frå klokka 9.50 til 14 at det er bemanning i samsvar med bemanningsnormen. Morgen og ettermiddag kan det bli mange barn og få vaksne. I barnehagen har dei også tre måltid per dag. Dette krev at personalet blir oppteken av praktiske ting og kan i mindre grad vere til stades for ungane.

Dette er det barnehagen sjølv seier om kvifor nok bemanning er så viktig.

- **Me ynskjer betre bemanning gjennom heile dagen**, fordi:
 - Me skal dekke dei fysiske behova til barna som at dei treng trøst og omsorg, eit fang, nye bleier, og mat i løpet av ein dag.
 - Me er ein del av eit inkluderande skule og barnehage miljø, der me skal vera på vakt og førebygge mobbing til ein kvar tid.
 - Me skal jobbe ut ifrå prinsippet tidleg innsats, og derfor må me ha vaksne nok til å tilby barna som treng hjelp å få denne hjelpen så tidlig som mogleg.
 - For Åmotsdal sitt tilfelle er det bare ein person på tidlegvakt frå 7.30-8.00 og ein på seinvakt frå 16.00-16.30, dette er veldig sårbart viss noko skal skje i denne perioden, og ein står med for mange barn.
- **Me ynskjer oss ein kjøkkenassistent** fordi:
 - Me vil då få frigjort pedagogisk personale slik at dei får meir tid med ungane.
 - Halde oppe forskriftene om sunn mat i barnehagen.
- **Me ynskjer fleire ressursar til framandspråklege**, fordi:
 - Me får frustrerte og aggressive barn, når me ikkje klarer å møte deira behov og språk.
 - Me klarer ikkje å roe dei ned og møte deira kjensler når me språkleg ikkje forstår kvarandre.
 - Det skaper fort uro i barnegruppa generelt når me ikkje er tett nok på dei.
 - Me må gje dei ekstra hjelpe til å komme inn i leik, og elles gjennom heile dagen for at dei skal tilpasse seg barnehagekvardagen.
 - Me har vanskar med å kommunisere med foreldre, det er og høge kostnader ved tolkesamtaler.
 - Ein språkressurs i barnehagane bør variere etter antall framandspråklige ungar, og ikkje 15 % flatt uansett. «

Bemanning i skulen- tilpassa opplæring

Me vil minne om Vedtak i Formannskap/økonomiutval - 19.04.2018

Grunnskulen i Seljord skal i 2018 - 2019 ha desse overordna faglege måla:

1. Redusere talet på elevar på lågaste mestringsnivå nasjonale prøver.
2. Samla resultatnivå etter fullført grunnskule over 40 grunnskulepoeng.
3. Sikre at alle elevar har eit trygt og godt skolemiljø.
4. Legge til rette for at alle elevar blir sett, blir motivert og føler mestring i skulen.

Kutt i stillingar i skulen vil gjere det vanskeleg å oppnå dei måla som er sett.

Ved å kutte i stillingar i skulen vil dette gå utover TPO (Tilpassa opplæring)-ressursen . TPO-ressurs er ein ekstra lærar i timer som kan hjelpe elevar som strevar med å hengje med i vanleg klasseundervisning. Det kan vere at dei strevar med lesing, skriving eller har problem med konsentrasjon og motivasjon når dei ikkje heng med. Det er desse me skal jobbe ekstra med, i følgje målet formannskapet sette i vår, for å få færre på det lågaste mestringsnivået ved nasjonale prøver.

Når desse ikkje får den hjelp dei har behov for, skjer det også noko med arbeidsmiljøet i klassa. Det kan bli uro og vanskelegare for alle å jobbe godt. Dei 40 grunnskulepoenga som var det neste målet, vil bli vanskelegare å oppnå for fleire.

Eit anna problem med reduksjon i stillingar er at opplæringa for dei tospråklege, som allereie er for dårlig, vil bli enda dårligare. I mange timer blir dei sitjande utan at det er kapasitet til å hjelpe dei. Det følgjer pengar med flyktningane, og det er viktig at dei får hjelp til sin skulegang, som vil vere ein suksessfaktor for deira liv i framtida. Utan tilpassa opplæring vil det lett bli uro og eit dårlig arbeidsmiljø for heile klassa.

Utan tilpassa opplæringsressurs vil det oftast vere ein lærar i kvar klassa , pluss lovpålagte spesialpedagogikktimar som er gitt til einskildpersonar med særskilte vedtak. Ein ser at dei skular der det er lite TPO-ressurs, så er det fleire som søker om å få spesialundervisning, Spesialundervisning er lovpålagt, og då er ein like langt.

Den nye 9 A-paragrafen som skal sikre at elevar kan ha eit trygt og godt skolemiljø, har vist seg å vere arbeidskrevjande både for rektor og for lærarar.

Seljord: 13.11.18

Utdanningsforbundet i Seljord

v/Bente Vogsland

mott. 14.11.18

Til

Administrasjonsutvalet

Fagforeiningane/vernetenesta i Seljord kommune er uroleg for at kombinasjonen mellom den uferdige endringsprosessen og den økonomiske situasjonen, vil gå sterkt ut over dei kommunale tenestene som blir gitt.

Me opplever at endringsprosessen mange stader har stoppa opp. På mange arbeidsplassar veit ein ikkje vegn vidare. Fleire einingsleiarar har ikkje stillingsinstruksar, og ansvarsfordelinga er uklår. Det er uro i organisasjonen som ein ser går ut over tenestekvaliteten.

Midt oppi dette kjem det krav om kutt i arbeidsstokken, der rådmannen stipulerer ein nedskjering på 15 årsverk over fire år. Det svarar til ca. 7,5% av den totale arbeidsstokken.

Fagforeininga og vernetenesta be politikarane ta vår uro på alvor, slik at me også framover kan levere gode tenestar til innbyggjarane.

Venleg helsing

Delta, Den norske legeforening, Fagforbundet, Fellesorganisasjonen, NITO, Norsk fysioterapeutforbund, Naturviterne, Norsk sykepleierforbund, Utdanningsforbundet og vernetenesta